

Securitatea

STRICT SECRET

1525
Nr. 2 (18) — 1972

STRICT
SECRET

■
Exemplar

nr. 1525

 (18)

1972

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Securitatea

ION STĂNESCU

Coordonate de bază ale activității noastre în
etapa actuală 3

Colonel ARISTOTEL STAMATOIU
Căpitan ALEXANDRU IOVANAȘ

Anul turistic 1972 — Fermitate și discernă-
mint în măsurile pe care le întreprindem 10

Locotenent-colonel T. VLADIMIRESCU

În urmărirea foștilor legionari — măsuri
complexe și variate 17

Maior TRAIAN ȘTEF
Maior ION BREAZU

Prevenirea avariilor și accidentelor în obiec-
tivele miniere 21

Locotenent-colonel A. MIHALCEA
Căpitan DUMITRU BADEA

Pregătirea contrainformativă a familiilor
noastre și a populației 24

Locotenent-colonel ION DINU
Căpitan IONEL ȚURCANU

Un potențial valoros pentru serviciile de
spionaj, în obținerea de informații: cetățenii
români care vizitează reprezentanțele diplo-
matice străine 29

Locotenent-colonel M. PIRVULESCU Șantierul de irigații Sadova-Corabia	35
Maior IONEL CRAIU Investigația — la nivelul exigențelor actuale	41
Maior ION BALAN Aportul soțiilor noastre la munca informativă	45
Maior ION SCURTU Perfecționarea cunoscătorilor de limbi străine, un deziderat mereu actual	50
Maior ILIE MARCIU Maior DUMITRU SMEU Din activitatea desfășurată în rîndul marinarilor români care navighează pe Dunăre	56
Maior ȘTEFAN HOBAN Realizări tehnice pe plan local	62
Maior CONSTANTIN RIZEA Particularități ale muncii cu rețeaua feminină	64
Locotenent-colonel C. TĂNASIE Verificarea informațiilor referitoare la intenția unor persoane de a rămîne în străinătate	70
Maior ALEXANDRU KATONA Acțiuni de filaj efectuate în cooperare cu organul informativ	74
Căpitan T. NEGOIȚĂ Reîntîlnire după ani	77
Colonel TRAIAN POPA Despre prevenirea trecerii frauduloase a frontierei	79
Locotenent-major N. CĂLUGĂRIȚA Considerații asupra unor orientări fundamentale în activitatea serviciilor de informații americane	84
Colonel TRAIAN VASILESCU Locotenent-major SORIN BOLDEA Serviciul de spionaj vest-german	93
. Din relatările lui Andrzej Chechowicz, ofițer polonez de infor- mații infiltrat o perioadă de timp la postul de radio „Europa liberă” (traducere)	93
. Cum rezolvați cazul?	100
. Rezolvarea spețelor publicate în numărul trecut	101
. Index legislativ	108

COORDONATE DE BAZĂ ALE ACTIVITĂȚII NOASTRE ÎN ETAPA ACTUALĂ

ION STĂNESCU,
membru supleant al Comitetului Executiv
al C.C. al P.C.R., ministru de interne

Aplicarea cu consecvență în viață a hotărîrilor Congresului al X-lea al P.C.R. a cimentat unitatea moral-politică a poporului în jurul partidului și coeziunea întregii noastre societăți socialiste.

Conferința Națională a partidului, care va avea loc în luna iulie a acestui an, va stabili noi măsuri de perfecționare a conducerii și organizării economiei, a întregii vieți sociale, de dezvoltare a democrației socialiste, de îmbunătățire continuă a repartiției, corespunzător principiilor echității noii noastre orînduirii.

În acest context, personalul Ministerului de Interne parcurge în prezent o etapă nouă, calitativ superioară, pe drumul unei continue perfecționări a întregii sale activități, care trebuie să corespundă permanent dezvoltării generale a societății noastre, cerințelor mereu sporite ale progresului și civilizației.

Măsurile de reorganizare a instituției noastre, inițiate recent de conducerea de partid și de stat, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu,

constituie un moment important pentru activitatea viitoare a Ministerului de Interne, a tuturor organelor și formațiunilor sale. Punând bazele unei organizări mai științifice a muncii, asigurând cadrul organizatoric necesar executării misiunilor și sarcinilor mereu sporite și mai complexe ce ne revin, aceste măsuri se integrează organic în preocuparea constantă a conducerii noastre de partid și de stat, pentru perfecționarea continuă a întregii vieți sociale.

Programul de măsuri elaborat de partid pentru îmbunătățirea organizării și conducerii activității economico-sociale și de stat a cuprins și activitatea organelor noastre, chemate să înlăptuiască politica partidului și statului în domeniul apărării securității statului, asigurării ordinii publice, apărării proprietății socialiste și personale, a drepturilor și intereselor legale ale persoanelor, al prevenirii și lichidării infracțiunilor, astfel încât aparatul Ministerului de Interne să contribuie într-o măsură tot mai mare la asigurarea muncii pașnice, de construcție socialistă a poporului român.

★

★ ★

Pentru executarea ordinelor, organele de securitate și-au intensificat eforturile, în această primă jumătate a anului, asigurând îndeplinirea în bune condiții a misiunilor ce le revin.

Ca urmare a măsurilor întreprinse, organele securității statului cunosc în mai mare măsură preocupările elementelor ostile din interior și ale serviciilor de spionaj, intervenind cu mai multă operativitate pentru contracararea lor.

Întregul aparat și-a mobilizat forțele în vederea îndeplinirii corespunzătoare a prevederilor Ordinului privind munca de securitate pe anul 1972, realizând o serie de îmbunătățiri pe plan atît concepțional cît și organizatoric.

Dacă ar fi să facem un bilanț al muncii de securitate în primul semestru al anului, putem aprecia că aparatul de securitate, ca și întregul personal al Ministerului de Interne, se integrează în avîntul care a cuprins întregul nostru popor de a întîmpina Conferința Națională a P.C.R. și a 25-a aniversare a Republicii cu rezultate cît mai bune în muncă.

Analizînd munca desfășurată, trebuie însă menționat că, pe lîngă realizările dobîndite, în activitatea de securitate se manifestă și o serie de neajunsuri.

În primul rînd, se impune a fi subliniat faptul că în unele unități nu se manifestă permanent preocuparea necesară pentru utilizarea unor mijloace cît mai perfecționate de muncă, pentru analizarea în toată complexitatea lui a fenomenului infracțional din punctul de vedere al securității statului, astfel încît să se poată găsi cele mai adecvate căi de combatere a acestuia în mod eficient.

Unele dintre elementele din baza de lucru nu sînt întotdeauna urmărite cu continuitate, iar anumite fapte infracționale nu sînt descoperite în

fază incipientă pentru a se putea interveni cu maximum de operativitate, în vederea prevenirii consecințelor lor negative.

De asemenea, pe alocuri se constată că unele cadre, inclusiv dintre cele cu funcții de conducere, se pierd în probleme de detaliu, nesemnificative, în dauna aspectelor fundamentale ale sarcinilor ce le revin, a muncii de perspectivă.

Ținînd seama de această situație, de necesitatea executării ordinelor la nivelul cerințelor și exigențelor ce se pun în fața organelor de securitate de către conducerea de partid și de stat, personal de către comandantul nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se impune ca în perioada următoare eforturile aparatului de securitate să fie orientate, în principal, spre anumite direcții.

Astfel, este necesar să se intensifice măsurile de pătrundere informativă în clandestinitatea legionarilor și de urmărire pas cu pas a celor ce prezintă un pericol potențial pentru securitatea statului. Totodată, trebuie să se acorde o atenție deosebită căutării acelor informații pe baza cărora să se poată clarifica dacă pe această linie există elemente care se preocupă să constituie nuclee de conducere și grupări subversive. Urmărirea legionarilor selecționați în baza de lucru să se realizeze prin aplicarea de măsuri complexe, combinate, folosindu-se mijloace și metode diversificate, pentru că numai în acest fel se va putea asigura, în mod real, stăpînirea situației informative în problemă.

Acțiuni hotărîte implică și intensificarea muncii informative în mediul rural. Se impune îmbunătățirea activității de sprijinire și controlare a șefilor posturilor de miliție, în vederea realizării unei supravegheri informative generale la un nivel superior și a angrenării acestora într-o mai mare măsură la activitatea de urmărire informativă specială.

Aparatul de contrainformații economice trebuie să-și concentreze efectiv atenția în direcția urmăririi elementelor pretabile la săvîrșirea de acte de sabotaj, diversiune sau subminare a economiei naționale.

Totodată, se impun măsuri de îmbunătățire a muncii de contrainformații în domeniul comerțului exterior, acționîndu-se cu mai multă eficacitate pentru prevenirea acelor activități ilicite de natură să compromită interesele noastre economice pe piața externă.

O condiție importantă a îndeplinirii la nivelul cerințelor actuale a misiunilor ce ne revin pe linie de contrainformații economice constă în perfecționarea muncii cu rezidențele, în folosirea mai intensă a persoanelor ce au posibilități, datorită funcțiilor pe care le dețin, de a rezolva sarcini de securitate.

În vederea asigurării unei bune supravegheri informative generale în rîndul cetățenilor străini, este necesară mobilizarea întregului potențial informativ de care dispune aparatul de securitate și de miliție. Atribuții sporite revin în acest sens aparatului de contraspionaj, celui de contrainformații militare, cît și celorlalte unități ale Ministerului de Interne, care vor trebui să conlucreze cu maximum de operativitate.

În centrul atenției trebuie să stea identificarea și selecționarea elementelor suspecte din rîndul străinilor ce apar în preajma obiectivelor unde se concentrează secrete de stat, ori care își crează legături cu cetă-

țenii români ce lucrează în acele obiective. Pentru etapa imediat următoare — caracterizată prin sporirea substanțială a numărului străinilor care ne vizitează țara — să se ia măsuri ca în localitățile de frontieră și în cele de pe traseele turistice să fie mobilizate toate forțele capabile să contribuie la supravegherea informativă generală în rîndul turiștilor.

Măsurile informativ-operative care se vor lua să nu vizeze o urmărire în masă a turiștilor, ci selectarea și urmărirea activă a celor veniți în țară cu scopuri infracționale.

Unitățile și subunitățile de securitate, în raport cu competențele ce le sînt date, au datoria de a acționa cu fermitate pentru aplicarea riguroasă a prevederilor legii privind apărarea secretului de stat. Rezultatele bune obținute pe această linie de la intrarea în vigoare a Legii nr. 23/1971 se cer a fi continuate cu noi măsuri, îndeosebi pe planul prevenirii încălcărilor dispozițiilor legale în cauză. În acest sens, se impun a fi continuate și lărgite controalele asupra modului cum sînt respectate prevederile legii în instituții și întreprinderi. Paralel cu aceasta, colectivele de conducere ale unităților centrale și ale inspectoratelor județene să acționeze, în virtutea celor ordonate, în direcția analizării modului cum este apărat secretul de stat și cum sînt respectate normele referitoare la relațiile cetățenilor români cu străinii.

Obiectivele importante ce stau în fața aparatului nostru în anul 1972 implică sarcini complexe și pentru ofițerii care lucrează pe celelalte linii de muncă, în raport cu ordinele și indicațiile existente.

Pentru îndeplinirea întocmai a atribuțiilor ce ne sînt încredințate, **un rol de maximă însemnătate revine activității de căutare a informațiilor,** care trebuie să aibă un caracter mai organizat, ofensiv și de perspectivă, astfel încît să se asigure obținerea unor date de valoare. Este necesar ca analiza și sinteza informațiilor să se ridice la un nivel calitativ superior, pentru a avea un rol activ în cunoașterea situației informative și în luarea deciziilor.

Trebuie, totodată, să existe o ordine desăvîrșită, să se stabilească **un flux informațional care să asigure informarea cît mai operativă, mai completă și mai exactă, pe toate treptele ierarhice,** asupra problemelor ce privesc securitatea statului. Este, în primul rînd, sarcina șefilor de unități de a face o selecție riguroasă a informațiilor ce se impun a fi raportate și de a asigura transmiterea lor în timp util. De asemenea, în cadrul cooperării care trebuie să existe, se cere a fi asigurată transmiterea informațiilor care nu sînt pe profilul activității celor ce le obțin, către unitățile interesate, cu asigurarea cerințelor conspirativității și compartimentării muncii.

★

★ ★

De o importanță covârșitoare este realizarea pe mai departe în practică a indicațiilor și îndrumărilor prețioase ce ne-au fost date de conducerea partidului și statului cu privire la adîncirea și diversificarea legăturilor cu masele largi de oameni ai muncii — condiție indispensabilă pentru a putea îndeplini la înălțimea exigențelor misiunile de răspundere

care ne stau în față. „În antrenarea maselor populare în sprijinul muncii organelor de stat — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea cu cadrele de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție din 9 aprilie 1970 —, noi pornim de la faptul că apărarea ordinii și proprietății socialiste constituie o obligație patriotică a întregului popor, că numai cu sprijinul activ și organizat al poporului, organele de stat își pot îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile încredințate“.

Plecînd de la convingerea că atît ceea ce am îndeplinit bun pînă acum, cît și succesele noastre viitoare se fundamentează pe sprijinul larg al oamenilor muncii, fiecare ofițer al aparatului, în domeniul său de responsabilitate, are datoria de a căuta și a propune spre aplicare căi și mijloace de consolidare și adîncire a legăturilor cu masele. Creînd și folosind o rețea informativă puternică și capabilă, acționînd în vederea diversificării legăturilor cu factorii de răspundere și cu masa salariaților din diferite obiective, făcînd propuneri de măsuri pentru dezvoltarea opiniei combative a cetățenilor față de fenomenul infracțional, militînd pentru educarea populației în spiritul cunoașterii și respectării legilor, al vigilenței revoluționare — cadrele aparatului nostru vor asigura practic realizarea dezideratului subliniat.

Primim numeroase scrisori și sesizări de la oamenii muncii, care constituie pentru noi un mare sprijin în activitatea ce o desfășurăm. Este imperios necesar ca toate semnalările primite să fie verificate cu seriozitate și promptitudine. De asemenea, se impune ca la toate aceste scrisori să se răspundă în timp util arătîndu-se în ce măsură aspectele semnalate s-au confirmat și aducîndu-se, totodată, mulțumiri pentru ajutorul acordat.

O serie de măsuri întreprinse vin să creeze cadrul organizatoric și concepțional propice adîncirii și diversificării legăturilor cu masele de oameni ai muncii. Astfel, ordinele și indicațiile (cum sînt, de exemplu, cele referitoare la condițiile de realizare și la scopul avertizărilor și debaterilor publice), crearea unui cadru organizatoric superior pentru desfășurarea activității de propagandă și de educare contrainformativă a cetățenilor, popularizarea prin paginile revistei „Pentru Patrie“ a sarcinilor și atribuțiilor ce revin Ministerului de Interne, a activității ce o desfășurăm constituie pași efectivi în direcția asigurării unor premise tot mai favorabile atragerii sprijinului maselor largi la îndeplinirea misiunilor ce ne sînt încredințate. Acești pași reprezintă însă numai o parte din ceea ce putem și trebuie să facem cu toții pentru realizarea obiectivului pe care avem obligația să-l atingem.

O cerință de o însemnătate deosebită ce decurge din documentele de partid, cerință care exprimă însăși menirea instituției noastre, o constituie preocuparea constantă, asiduă, pentru întărirea legalității socialiste.

Asigurarea legalității ține de esența statului și a dreptului nostru socialist, de necesitatea imperioasă a apărării cu strășnicie a valorilor sociale ce ne sînt încredințate, a respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, stabilite și garantate de Constituția R.S. România. Aceasta este și rațiunea pentru care, de-a lungul anilor, partidul nostru a luat o serie de măsuri menite să ducă la întărirea legalității, la

înlăturarea elementelor de subiectivism și arbitrar, a oricăror abuzuri și denaturări din viața politică și social-economică a țării.

Din activitatea desfășurată în ultimii ani, se desprinde concluzia că aparatul de securitate, acționând în lumina hotărîrilor de partid, mi-litînd cu consecvență pentru asigurarea respectării legilor, a reușit să-și îndeplinească atribuțiile în conformitate cu cerințele legalității socialiste, ale principiilor dreptății și echității sociale.

Cu toate acestea, au existat situații — e drept izolate — cînd anumiți ofițeri, inclusiv dintre cei cu funcții de conducere, au dovedit lipsă de discernămint, au comis greșeli în soluționarea unor cazuri. Neanalizînd în mod profund situația persoanelor în cauză și împrejurările în care au fost comise faptele, mulțumindu-se cu constatarea unei situații de fapt, acei ofițeri au recurs la încadrarea ei formală în prevederile legii, fără a pătrunde, așa cum era normal, în miezul acțiunii, pentru a stabili dacă într-adevăr este vorba sau nu despre o infracțiune împotriva securității statului.

Concomitent cu măsurile pentru aflarea adevărului, în timpul adunării tuturor probelor necesare în cauză, ofițerii noștri trebuie să respecte cerințele Codului de procedură penală.

În activitatea noastră viitoare trebuie să fim călăuziți permanent de indicațiile date de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea cu cadrele de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție, din aprilie 1970: „... Nesanționarea celor vinovați constituie tot un abuz și o ilegalitate, tot o încălcare a legii. Lupta pentru respectarea legalității socialiste înseamnă aplicarea cu fermitate a legilor țării în orice împrejurare!”

În orînduirea noastră, legea este unică și egală pentru toți cetățenii țării, fiecare fiind responsabil în fața ei pentru faptele sale. Nu trebuie tolerată nici o activitate infracțională. Exigența trebuie însă să se manifeste în spiritul și în limitele legii.

Dezvoltarea continuă a discernămintului politic al tuturor cadrelor ministerului va trebui să constituie una din preocupările noastre cele mai importante.

Pentru formarea și dezvoltarea discernămintului politic al cadrelor aparatului nostru, o însemnătate primordială are însușirea temeinică a politicii partidului, a legilor țării, precum și a ordinelor ce reglementează munca.

Calitatea noastră de activiști politici, de cadre ale aparatului de securitate ne obligă să deosebim diversele nemulțumiri de acțiunile cu caracter dușmănos. Să nu ne grăbim să etichetăm pe un om ca fiind dușman, ci să verificăm cauzele care l-au determinat să se manifeste și să informăm despre aceasta organele de partid, organele competente de stat, conducerea unității din care el face parte. Nu există nici un temei pentru a situa aprioric nemulțumirile unor oameni în categoria manifestărilor dușmănoase.

Este necesar să acordăm o mai mare atenție măsurilor preventive. Principalul în munca noastră este de a împiedica să se comită abateri, să se încalce legea. Să considerăm că am acționat bine numai atunci cînd am reușit să prevenim infracțiunile și manifestările antisociale.

Creșterea rolului preventiv al muncii constituie condiția principală pentru ridicarea ei la nivelul cerințelor actualei etape de dezvoltare a societății noastre.

★

★ ★

Succesele viitoare, pe care întregul nostru aparat trebuie să le obțină, sînt determinate în mare măsură de **perfecționarea stilului de muncă**, de adaptarea lui la condițiile noi în care ne desfășurăm activitatea. Problema este deosebit de vastă. Trebuie să acționăm pentru îmbunătățirea organizării și planificării muncii, a controlului și îndrumării activității, pentru eliminarea centralismului excesiv și a manifestărilor de birocratism din activitatea organelor noastre.

Se impune, de asemenea, să acționăm mai prompt cu măsuri care să influențeze ridicarea nivelului de pregătire și competența fiecărui cadru.

În acest scop, devine deosebit de utilă măsura restudierii în mod organizat și sistematic, cu toate cadrele noastre, a tuturor documentelor de partid și de stat, a legilor, instrucțiunilor și ordinelor care reglementează munca de securitate.

În centrul preocupărilor trebuie să punem activitatea de educare partinică a întregului efectiv, cultivînd și dezvoltînd la toți ofițerii, maiștri militari, subofițerii și angajații civili calitățile politice, etice și profesionale menite să facă din fiecare un adevărat activist politic, bun lucrător profesional, devotat trup și suflet poporului și partidului, apărător de nădejde al intereselor patriei, hotărît să nu-și precupețească, la nevoie, nici viața, pentru îndeplinirea exemplară a misiunilor și sarcinilor încredințate.

Este necesar ca toate cadrele noastre, prin comportarea lor la serviciu, în familie și societate, să se afirme ca oameni care înfăptuiesc principiile etice ale partidului, care trăiesc în chip comunist. Să fie combătută și înlăturată cu hotărîre orice tendință spre căpătuială, spre lux și un mod de viață care ar contrasta cu cel al tuturor oamenilor muncii în mijlocul cărora trăim și muncim. Se impune ca ofițerii noștri să aibă o atitudine modestă, principială, plină de sollicitudine față de oamenii muncii, să fie conștienți că orice fel de neajunsuri în comportarea lor sînt de natură să creeze comentarii nefavorabile și, în unele cazuri, să prejudicieze chiar autoritatea unor cadre sau a instituției în rîndul cetățenilor.

Acestea sînt doar cîteva dintre coordonatele de bază, dintre direcțiile spre care trebuie să ne îndreptăm atenția. Cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, prin munca fiecărui comunist, prin conjugarea tuturor eforturilor și mobilizarea judicioasă a forțelor de care dispunem în vederea creșterii calității și eficienței muncii, vom fi în măsură să raportăm conducerii de partid și de stat, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, că ne achităm cu răspundere de misiunile și sarcinile încredințate în etapa actuală.

ANUL TURISTIC '72

FERMITATE ȘI DISCERNĂMÎNT ÎN MĂSURILE PE CARE LE ÎNTREPRINDEM

Promovind în mod consecvent politica de dezvoltare continuă a relațiilor multilaterale între state, partidul și statul nostru acordă o atenție deosebită extinderii turismului. În acest scop, au fost și sînt făcute însemnate eforturi, pentru asigurarea unei baze materiale corespunzătoare. Au fost luate, de asemenea, măsuri de simplificare a formalităților vamale și de trecere a frontierei, a fost facilitat schimbul valutar, s-au asigurat noi servicii corespunzătoare.

Ca urmare, numărul cetățenilor străini care au venit în România a crescut an de an, ajungînd în 1971 la aproape trei milioane, dintre care peste o jumătate de milion din țări capitaliste.

Majoritatea vizitatorilor străini au venit în țara noastră cu intenții cinste. Au fost depistate însă și unele persoane care au venit în România cu scopuri ostile: de a culege date și informații cu caracter secret; de a recruta sau de a ține legătura cu agenți ai serviciilor de informații; de a selecționa și studia noi elemente pretabile recrutării. Alții au venit cu misiuni, din partea unor grupări reacționare din Occident, căutînd să desfășoare activitate de influențare ideologică, să organizeze și să execute scoateri clandestine din țară ale unor cetățeni români. Unii s-au mai ocupat cu trafic de valută, aur și stupefiante, au săvîrșit abateri de la regulile de circulație sau alte

fapte ce contraveneau legilor statului nostru.

Un exemplu elocvent, din care rezultă că pentru serviciile de spionaj calea turismului este un bun prilej, pe care îl folosesc din plin, pentru a-și introduce cadrele și agenții în țara noastră, îl reprezintă și cazul turistului „Grigore”, venit pe litoral în vara anului trecut.

Înainte de a veni în România, „Grigore” a fost contactat de un cadru al Serviciului de informații vest-german. După ce și-a verificat informațiile din care rezulta că „Grigore” n-a mai fost în România și deci nu a oferit prilejul securității române să intre în legătură cu el, acel cadru l-a prelucrat asupra comportării, în eventualitatea că organele de securitate ar acționa asupra lui. I-a recomandat să accepte în mod formal colaborarea, să rețină numele și aspectul fizic al persoanei care îl contactează, locul unde se vor purta discuțiile, problemele asupra cărora va fi întrebă și sarcinile trasate. Cu același prilej, i-a mărturisit lui „Grigore” că „deși securitatea română este bine organizată, mai sînt totuși porțițe deschise pe unde se pot infiltra oameni, pentru a culege informațiile de care avem nevoie”, adăugînd că una dintre căile folosite în acest scop este turismul neorganizat.

Concluzia rămîne să fie desprinsă de fiecare ofițer al Ministerului de Interne.

Deosebit de periculoși s-au dovedit a fi foștii cetățeni români care au fugit sau au emigrat recent din România și care vin acum — avînd și cetățenia unor state occidentale — ca turiști, reprezentanți ai firmelor tu-

ristice etc., intenționînd a se ocupa aici cu activități ce contravin legilor țării noastre. De menționat că, de la an la an, numărul lor a fost tot mai mare, printre ei fiind identificați agenți ai unor servicii de informații, legionari, emisari ai unor culte și secte interzise la noi, contrabandiști etc.

Faptul că serviciile de informații străine îi folosesc intens pentru culegerea de informații pe foștii cetățeni români care au emigrat recent din țară, este dovedit și de cazul turistei „Gina”, care, pînă la emigrarea în R.F. a Germaniei, a locuit într-o zonă din țară în care aveau loc periodic manevre militare. La scurt timp după emigrare, în preajma datei la care trebuiau să aibă loc manevrele, „Gina” a apărut în zona respectivă, ca turistă, interesîndu-se despre data ținerii manevrelor și despre unele cadre militare cu care ea anterior fusese în relații.

Este cunoscut sistemul de exploatare informativă în exterior a cetățenilor români care refuză să se înapoieze în țară și de la care cei interesați află date referitoare la amplasarea, dotarea, cadrele militare, precum și alte activități din acest domeniu. „Gina” sau alți „turiști” ca ea trebuie să ne stea deci în atenție.

Elocvent este și cazul fugarului „Cătană” (semnalat că ar fi fost recrutat de Serviciul de spionaj american). Acesta, începînd cu anul 1970, a venit periodic în R.S. România.

Cu prilejul vizitelor sale în țara noastră, s-a stabilit că avea o comportare suspectă, manifestînd interes pentru a culege informații cu caracter economic, precum și de a afla

diverse aspecte ale sistemului de organizare a muncii de securitate. Acționând cu îndrăzneală și dându-se drept cetățean român, „Cătană” a intrat în legătură cu reprezentanți ai unor întreprinderi și instituții, pe care i-a exploatat informativ. De asemenea, a cultivat relații cu salariați de la diverse hoteluri, prin care a încercat să stabilească unele aspecte ale muncii organelor de securitate în aceste obiective. Acționându-se contrainformativ, s-a reușit a se documenta și curma activitatea lui „Cătană”.

În actualul sezon estival, se prevede o creștere considerabilă a numărului de străini care ne vor vizita țara ca turiști sau vizitatori la rude, reprezentanți de firme, ziariști etc. Activitatea turistică internă va crește și ea simțitor.

În conformitate cu cele ordonate recent, la convocarea cu cadrele de conducere ale Ministerului de Interne, sarcinile complexe ce stau în fața întregului aparat în perioada acestui sezon turistic, impun creșterea răspunderii și conștiinței profesionale în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, în spiritul legalității și al intransigenței față de orice încălcare a legilor, impun o atitudine și măsuri ferme, dar, în același timp, corecte și civilizate, grijă din partea noastră, a tuturor, pentru a nu stingheri buna desfășurare a turismului. Măsurile pe care le vom lua trebuie să fie menite a sprijini efortul general al țării pe această linie și nu de a-l împiedica în vreun fel.

Realizarea acestor obiective impune perfecționarea sistemului nostru de muncă, în activitatea de su-

praveghere informativă generală a străinilor, diversificarea procedurilor în care soluționăm cazurile în lucru, o conlucrare cât mai eficientă între toate unitățile, în vederea folosirii cât mai judicioase a tuturor forțelor și mijloacelor de care dispunem.

În lumina acestor imperative, în cele ce urmează ne propunem să prezentăm unele dintre aspectele pe care trebuie să le aibă în atenție ofițerii de securitate, în vederea supravegherii calificate a turiștilor străini.

Așa după cum prevăd ordinele conducerii ministerului, la activitatea de supraveghere generală a străinilor ce ne vizitează țara concură întregul potențial informativ al organelor de securitate și de miliție.

Experiența ultimilor ani a demonstrat o practică greșită și anume că, atât în Capitală, cât și în centrele turistice din țară, forțele de care dispunem au fost angrenate cu prioritate în asigurarea unei urmăriri în masă a turiștilor străini și mai puțin în a organiza munca de delimitare precisă și de asigurare informativă a locurilor și a mediilor unde se concentrează date ce prezintă interes pentru serviciile de spionaj.

Prevederile noilor acte normative emise pentru apărarea secretului de stat, Legea nr. 23/1971, H.C.M. nr. 18/1972 și H.C.M. nr. 19/1972 ne oferă cadrul juridic necesar îndeplinirii în bune condiții a sarcinilor ce ne revin pe această linie. Este însă necesară o temeinică cunoaștere a conținutului acestor acte, un control permanent și atent asupra modului cum sînt respectate ele, aplicarea cu strictețe a sancțiunilor prevăzute pentru încălcarea lor.

Pe această linie, acțiunile noastre

vor trebui îndreptate spre cunoașterea activității suspectilor aflați deja în atenție, spre identificarea și selecționarea de noi elemente suspecte din rîndul străinilor care apar în preajma obiectivelor și unităților ce concentrează secrete de stat sau a celor ce încearcă să-și creeze legături în rîndul salariaților care lucrează în aceste locuri. Tot atât de important este să se dea atenție legăturilor din rîndul cetățenilor români care, din diferite considerente, se antrenează în activități infracționale, în scopul documentării și clarificării poziției lor. Pentru aceasta este necesar să organizăm măsuri care să ne permită să cunoaștem imediat orice apariție a unui străin într-o zonă interzisă accesului acestora. Alături de rețeaua informativă a securității, cu care trebuie să asigurăm aceste obiective, de un real folos pot fi: rețeaua informativă a miliției, ofițerii operativi de sector, ofițerii și subofițerii de la posturile de miliție.

Este foarte important să asigurăm ca informațiile referitoare la apariția unor străini în zone interzise să ajungă de îndată la organele interesate. Atît ofițerii de securitate, cât și cei de miliție care constată astfel de încălcări ale legii nu trebuie să se mulțumească doar cu îndepărtarea străinului din zona respectivă, ci să întocmească procese-verbale de constatare și să aplice sancțiunile corespunzătoare — conforme cu prevederile legii.

Îndeplinirea acestor acte procedurale de către ofițerii de securitate și de miliție (în conformitate, de altfel, cu prerogativele legale pe care le au) se impune, nu numai pentru a sanc-

ționa o abatere — care de cele mai multe ori poate îmbrăca un caracter contravențional — ci și pentru a asigura, cu mijloace de probă, documentarea unor activități infracționale ce se conturează în anumite cazuri aflate în urmărirea specială.

Alături de complexul de măsuri ce se întreprind permanent pentru prevenirea scurgerii informațiilor secrete la dușman, este necesar să ne asigurăm prezența organelor noastre în mijlocul străinilor, pentru a-i supraveghea și a le cunoaște preocupările.

După cum se știe, mijlocul principal prin care asigurăm supravegherea generală a străinilor și a legăturilor lor din rîndul românilor îl constituie rețeaua informativă, căreia trebuie să-i acordăm toată atenția, în conformitate cu ordinele existente.

Instruirea rețelei noastre informative, în spiritul prevederilor legilor nr. 25/1969 și nr. 23/1971 și a H.C.M. nr. 18 și nr. 19/1972, trebuie să fie adaptată la specificul locului unde acționează sursa, unde trebuie să-și desfășoare munca informativă.

Încă de la intrarea în țară a străinilor, supravegherea acestora trebuie asigurată prin antrenarea întregului potențial informativ existent, atît în punctele de frontieră, cât și în obiectivele turistice, pe traseul ce-l parcurg sau în alte locuri. În această activitate, o însemnată contribuție pot aduce ofițerii și subofițerii de miliție, subofițerii din paza generală, de la circulație, rețeaua special creată în localități și pe trasee turistice, ofițerii de rezervă, cadrele și familiile lor.

Pentru asigurarea supravegherii

străinilor în obiectivele turistice pe care aceștia le frecventează, este necesar să acționăm cu mai multă fermitate și curaj și să-i antrenăm efectiv la activitate informativă — în mod special — pe șefii acestor obiective.

Potrivit legilor în vigoare, noi trebuie să pretindem directorilor de complexe turistice, hoteluri, mari restaurante, să instruiască salariații din subordine cu privire la comportarea în relațiile cu străinii, să le ceară să-i informeze oficial despre activitatea acestora, iar încălcările dispozițiilor legale să le sancționeze administrativ. Informațiile pe care le primesc este necesar să le predea la timp ofițerilor ce răspund de aceste obiective.

Prin acest sistem, asigurăm instruirea, în această activitate, a unui potențial mare de oameni, iar ofițerii care deservește informativ obiectivele în cauză vor putea ține astfel legătura în condiții corespunzătoare cu persoanele din locurile cheie și care dispun de posibilitățile cele mai bune.

Rezultate pozitive s-au obținut în acest sens, prin crearea de rezidențe în unele dintre marile complexe turistice și hoteluri din Capitală și din țară, ceea ce a impulsionat extinderea acestui sistem de muncă. Trebuie să se acorde însă o mai mare atenție acestei probleme care, dacă este bine rezolvată, crează condiții mai bune de lucru.

Datorită creșterii numărului de turiști, așa cum este cunoscut, s-au luat măsuri de asigurare a cazării lor la diverși particulari. Din mai multe puncte de vedere, este bine ca acestor turiști să li se acorde o atenție mult mai mare în viitor.

Aceasta deoarece, în procesul de supraveghere generală exercitată în rîndul unor turiști veniți în Capitală, au fost descoperiți numeroși străini cu comportări suspecte, ce au făcut obiectul urmăririi informative speciale. Unii dintre străinii din această categorie au confiat gazdelor sau altor persoane, că preferă să fie găzduiți în locuințe particulare, pentru a fi mai puțin expuși supravegherii „autorităților”. Această grijă de a fi cît mai departe de raza de acțiune a organelor noastre s-a dovedit a fi, în cele mai multe cazuri, „îndreptățită”, persoanele în cauză avînd diverse preocupări ilegale. (De altfel, fugarul „Cătană”, la care ne-am mai referit, se stabilise tot la o gazdă particulară, tocmai din considerentul de a scăpa de sub supravegherea organelor noastre.)

De asemenea, au fost depistați străini care, venind în București, obișnuiau să schimbe la intervale scurte locuința, sau solicitau gazdei să nu mai fie deranjați nici chiar pentru curățenie. S-au primit semnalări despre unii străini care pretindeau persoanelor ce-i găzduiau să nu anunțe organelor de miliție sosirea lor, ori refuzau să dea pașaportul. Toate aceste cazuri au fost luate activ în lucru.

Sesizîndu-se din timp aceste aspecte, s-au organizat măsuri potrivit cărora gazdele omologate să fie antrenate în activitatea de supraveghere a străinilor pe care îi găzduiesc. În acest scop, după verificarea și selecționarea gazdelor (pentru cele necorespunzătoare s-au luat măsuri de a li se rezilia contractul cu Oficiul de turism), acestea au fost contactate și

instruite asupra îndatoririlor ce le revin potrivit legilor — de a semnală orice activitate suspectă a străinilor pe care îi cazează. Pentru asigurarea operativității primirii informațiilor, aceste gazde au fost predate în legătura unor ofițeri de rezervă.

Concomitent, s-a asigurat ca zilnic, dimineata, să cunoaștem situația străinilor sosiți în Capitală, cazați la gazde particulare O.N.T.

Acest sistem funcțional, bine organizat, atît din punct de vedere al concepției, cît și al desfășurării, permite cunoașterea la timp a momentelor importante din activitatea unor cetățeni străini sau români, cunoscuți sau necunoscuți cu probleme pe linia securității.

O situație deosebită se ridică și în legătură cu străinii, destul de numeroși de altfel, ce vin și sînt cazați la persoane particulare care nu sînt omologate de oficiile de turism (rude, prieteni, cunoștințe etc.). Trebuie să spunem că am cunoscut în mică măsură, cîteodată doar întimplător, activitatea acelor străini. Uneori nici nu am știut de prezența lor sau am aflat despre ei abia după ce au plecat din țară. Aceasta este de fapt cauza pentru care în Capitală, poate și în alte localități, mai sînt cetățeni străini fără forme legale, unii dintre ei avînd viza expirată de mai mult timp și care se ocupă cu diferite combinații în mod ilicit.

Recent, conducerea ministerului a ordonat o serie de măsuri pe linia îmbunătățirii activității de evidența populației. În baza acestor ordine și nouă, ofițerilor de securitate, ne revine misiunea de a conlucra mai strîns cu ofițerii operativi de sector,

cu ofițerii și subofițerii posturilor de miliție și cu subofițerii din paza generală, care, atît personal, cît și prin sursele de care dispun, pot culege date utile despre cetățenii străini și legăturile lor din rîndul românilor.

Reamintim numai în treacăt posibilitățile ce le oferă potențialul informativ al întregului aparat al Ministerului de Interne și mai ales rețeaua de investigații pentru a re-siza la timp străinii sau românii care încălcă legile țării.

Transmiterea rapidă a informațiilor asigură în bună măsură rezultatele noastre în sezonul care urmează.

Toate măsurile enunțate nu-și vor dovedi însă eficiența dacă nu vom asigura o circulație rapidă a informațiilor obținute pe diverse căi. Este necesar să facem aceasta pentru a primi informații despre preocupările suspecte și intențiile străinilor de a săvîrși infracțiuni, pentru a putea interveni la timp și preveni orice acțiuni din partea lor. Cu cît informația este primită mai devreme, cu atît mai repede pot fi alertate și celelalte organe care trebuie să ia măsuri de clarificare a ei.

Din experiența anilor trecuți, se cunoaște că multe informații interesante, cu valoare operativă, dar nedifuzate la timp, nepuse în lucru, și-au pierdut valoarea, transformîndu-se în hîrtii ce ne-au încărcat arhivele și, în loc să ne ajute, ne-au îngreunat îndeplinirea sarcinilor.

Pentru asigurarea operativității circulației informațiilor — după cum demonstrează și experiența anilor trecuți — rezultate pozitive se obțin prin sistemul de menținere a legăturii impersonale cu rețeaua infor-

mativă de securitate care se deplasează în zonele turistice. Recent, conducerea ministerului a dat unele ordine pe linia extinderii și perfecționării acestui sistem.

La unitățile unde cadrele cu munci de răspundere s-au preocupat, au analizat periodic și au asigurat instruirea și controlul subordonaților, s-au obținut și rezultate mai bune.

Așa după cum am mai precizat, întregul complex de măsuri ce sînt întreprinse de către organele noastre nu trebuie să vizeze o urmărire în masă a străinilor, ci este necesar ca, intensificînd acțiunile de apărare a secretelor de stat, delimitînd zonele interzise accesului străinilor și obiectivele vizate de spionajul dușman, să ne îndreptăm atenția spre identificarea și urmărirea activă a celor veniți în țară în scopuri infracționale, să-i selecționăm pe cetățenii români care se angajează în a le facilita realizarea misiunilor.

Desigur, procesul de selecționare a cazurilor de turiști străini care ar trebui să facă obiectul unei urmăriri speciale nu poate fi abordat și elucidat pe baza unor criterii limitative.

Printr-o enunțare cu totul generală, putem aprecia că o atenție deosebită trebuie să se acorde turiștilor cunoscuți ca fiind cadre sau agenți ai serviciilor de spionaj; emisarilor unor organizații și grupări din străinătate, cunoscute că acționează împotriva statului nostru; vizitatorilor din rîndul celor plecați în ultimii ani din țară și care au fost semnalati că au intrat în contact cu organe de informații și polițienești, cu organizațiile emigrației reacționare din Occident, cu grupări legionare; turiștilor ce vin mai des în țara noastră fără motive justificate, folosind calea turismului ca acoperire pentru diverse activități.

Fiind la început de sezon, este necesar ca fiecare colectiv să-și analizeze organizarea, potențialul și să facă tot posibilul ca munca de securitate și miliție în anul 1972 în activitatea de turism, să fie caracterizată de fermitate pe linia apărării secretelor și de discernămint politic în tot ce vom întreprinde și mai ales în acțiunile directe cu străinii.

Colonel ARISTOTEL STAMATOIU
Căpitan ALEXANDRU IOVĂNAȘ

În urmărirea foștilor legionari — măsuri complexe și variate

Selectarea și delimitarea bazei de lucru au permis ofițerilor Inspectoratului județean Bacău să-și concentreze forțele și mijloacele informative asupra principalelor elemente dușmănoase din rîndul foștilor legionari, care desfășoară și în prezent activități ostile statului nostru.

În această direcție, obiectivul principal l-a constituit prevenirea degenerării unor anturaje de foști legionari în grupări subversive. S-au selecționat și luat în urmărire specială acei foști legionari care aveau sau erau preocupați în crearea de legături, în scopul desfășurării unei activități dușmănoase.

Printre elementele luate în lucru prin dosar de urmărire informativă a fost și „Aron Ioan“, inspector școlar și șef de sector pe timpul guvernării legionare, condamnat în două rînduri, pentru omisiune de denunț și pentru uneltire contra ordinii sociale. Atît în detenție, cît și după grațierea din anul 1964, „Aron Ioan“ a continuat să nutrească sentimente de ură împotriva orînduirii socialiste din țara noastră.

Într-un timp relativ scurt, am reușit să infiltrăm pe lîngă „Aron Ioan“ pe informatorul „Rădulescu“, fost coleg de școală și de aceeași profesie cu urmăritul. Prin acest informator,

s-a stabilit că „Aron Ioan” se întâlnește cu fostul legionar „Podaru N.” și cu nepotul acestuia, „Panait Mihai”, fost condamnat pentru activitate într-o organizație subversivă, depistată și lichidată pe raza județului Bacău în anul 1959.

Cei trei se întâlneau în împrejurări și locuri diferite. Uneori se adunau acasă la „Podaru N.” sau la „Panait Mihai”, unde elogiiau fosta organizație legionară, pe conducătorii ei și pe acei care s-au menținut pe poziție legionară, acuzând pe legionarii care au aderat la procesul de reeducare din detenție, iar după eliberare s-au încadrat într-o activitate corectă.

Pentru a fi mai bine informați asupra concepțiilor și intențiilor celor trei legionari, în anturajul lor l-am infiltrat apoi, cu ajutorul lui „Rădulescu”, pe informatorul „Secăreanu” (fost legionar, verificat de noi în procesul de clarificare a unor dosare de urmărire informativă). Prilejul acestei infiltrări l-a constituit căutarea de către „Aron Ioan” și „Podaru N.” a unui serviciu pentru „Panait Mihai”, în orașul Bacău. Pe parcursul întreprinderii măsurilor de angajare a lui „Panait Mihai”, informatorul „Secăreanu” a permanentizat legăturile cu „Aron Ioan”. Acesta, aflând de trecutul informatorului, a început să-și exteriorizeze poziția dușmănoasă, confirmând astfel semnalările informatorului „Rădulescu”.

În stabilirea poziției și intențiilor lui „Aron Ioan”, ne-am folosit și de informatorul „Ciurea”, de profesie medic. (Urmăritul căuta să fie ajutat de unii medici foști legionari, pentru a se interna în mod repetat în diferite sanatorii și stațiuni balneare.)

Prin medicul „Ciurea”, în afară de faptul că s-au verificat și confirmat semnalările informatorilor „Rădulescu” și „Secăreanu”, s-a stabilit că „Aron Ioan” și „Panait Mihai” lasă impresia că nu mai sînt în relații apropiate, dar sînt preocupați de a se interna în aceleași stațiuni. Consultînd pe medicii de specialitate, a rezultat că starea sănătății celor doi foști legionari nu impune atîtea internări, ceea ce a dus la concluzia că respectivii nu urmăresc internarea pentru tratament medical, ci caută locuri unde să se poată întîlni.

Deoarece „Aron Ioan” era cunoscut ca un element irascibil și pătruns de fanatism legionar, s-a considerat, la acea dată, inoportună punerea lui în dezbatere publică, hotărîndu-se doar avertizarea sa și a celor două legături principale, „Podaru N.” și „Panait Mihai”.

Pentru realizarea acestei acțiuni, era însă necesar să înlăturăm pericolul desconspirării informatorilor noștri, pericol ce plana în special asupra lui „Rădulescu”. (Acesta fusese omul de bază în urmărirea anturajului, prin ceilalți doi informatori făcîndu-se numai verificarea semnalărilor.) Prin urmare, a fost chemat pentru „avertizare” și informatorul „Rădulescu”. Acesta, conform instructajului, într-un mod „precaut”, i-a adus la cunoștință lui „Aron Ioan” că și el a fost chemat pentru a fi avertizat. „Aron Ioan” l-a prelucrat asupra modului în care să justifice în fața organelor de securitate relațiile și întîlnirile lor (jocuri de cărți, discuții pe teme de literatură, de istorie, pe teme de serviciu etc.). L-a mai îndemnat să facă men-

țiunea că uneori au mai discutat și asupra transformărilor social-politice din R.S. România, însă elogiînd politica partidului și statului.

În procesul avertizării, cu excepția lui „Panait Mihai”, care parțial și-a recunoscut activitatea, „Aron Ioan” și „Podaru N.” au negat că ar fi desfășurat activitate dușmănoasă. Mai mult, „Aron Ioan”, în declarațiile date, a încercat să arate că anterior a fost condamnat pe nedrept, calomniînd pe acei care au făcut semnalări organelor de securitate despre poziția lui și a celorlalte elemente din anturaj.

Față de această situație, pe baza unei analize atente a dosarului de urmărire informativă s-a hotărît continuarea urmăririi speciale a celor trei elemente.

După acțiunea de avertizare, prin informatorul „Rădulescu” am stabilit că „Aron Ioan” este preocupat de verificarea persoanelor cu care a fost în relații. El suspendase temporar întîlnirile cu acestea, dar preconiza ca în viitor să le realizeze în alte localități și sub altă formă.

Avînd unele îndoieli și asupra informatorului „Secăreanu”, „Aron Ioan” a trecut la verificarea acestuia. În acest sens, într-o zi „i-a confiat” pregătirile pe care le face „în vederea dispariției din localitate, pentru a pleca ilegal din țară”. Intuind scopul acestei acțiuni, am recurs doar la punerea în filaj a lui „Aron Ioan”, iar informatorul a fost instruit să nu discute cu nimeni despre cele aflate de la urmărit.

„Aron Ioan” s-a retras într-un sat, unde a rămas timp de două luni.

După scurgerea acestei perioade,

urmăritul a renunțat să se mai izoleze, l-a contactat pe „Secăreanu” și i-a spus că a procedat astfel pentru a se convinge asupra sincerității lui. I-a explicat că despre pretinsa fugă din țară discutase doar cu el și „dacă era omul securității”, reacția acestor organe s-ar fi produs într-un fel, la locuința sa din orașul Bacău, sau în satul unde se retrăsese, prezența și măsurile organelor de stat putînd fi ușor observată.

Prin informatorii „Rădulescu” și „Secăreanu”, în mod deosebit, s-a stabilit că „Aron Ioan” încerca să se erijeze într-un „cap politic”.

De asemenea, prin informatorul „Ciurea”, am aflat că „Aron Ioan” și „Panait Mihai”, în baza recomandărilor primite de la unele policlinici județene, s-au internat în Sanatoriul Tulgheș, unde „Aron Ioan” duce acțiuni de propagandă împotriva orînduirii socialiste, prin discuții de la om la om. Cu acest prilej caută să-și creeze relații cu unele elemente dușmănoase, apreciate de el ca persoane de încredere.

Folosind și alte mijloace ale muncii de securitate, am reușit să stabilem că atît „Aron Ioan” cît și „Panait Mihai” continuă să mențină legături cu diferite elemente din țară, informîndu-se reciproc prin trimiteri poștale, în care uzează de cuvinte convenționale.

Întrucît, din semnalările rețelei se desprindea faptul că elementele urmărite răspîndesc ideile și concepțiile lor, folosind metoda discuțiilor de la om la om, am trecut la instruirea rețelei, asupra modului cum să procedeze în astfel de situații. Sub un motiv plauzibil, informatorul se

retrăgea în momentul în care elementul urmărit se întâlnea cu o persoană. La o nouă întâlnire, informatorul, după ce se scuza că nu a putut să rămână la discuții, căuta să stabilească poziția acelei persoane față de urmărit și eventuala ei folosire în calitate de martor.

Pe lângă măsura amintită, am hotărât ca elementele urmărite să fie puse în filaj, pentru a se putea fotografia legăturile lor suspecte. (Fotografiile obținute au fost utilizate în mod eficace în procesul de audiere a martorilor.)

Analizându-se situația operativă, s-a hotărât trecerea la întocmirea unor acte premergătoare (în urma unor discuții purtate cu persoane care erau hotărâte să demaște activitatea celor urmăriți de noi).

După administrarea unor noi acte, stabilindu-se că există temeii, s-a început urmărirea penală asupra elementelor din anturajul menționat.

În procesul cercetării, folosind mijloacele speciale și rețeaua informativă, cu aceasta efectuând o serie de combinații, ne-am putut edifica asupra materialelor obținute în procesul urmăririi speciale și penale.

S-au obținut astfel date potrivit cărora elementele urmărite intenționau să pună în practică acțiunile preconizate în detenție, de a crea grupări subversive, formate din foști legionari, cuziști etc.

Acțiunea de destrămare a acestei grupări s-a încheiat cu condamnarea lui „Aron Ioan“ la zece ani, pentru săvârșirea infracțiunii de propagandă împotriva orânduirii socialiste, p.p. de art. 166 alin. 2 C. pen. cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. b C. pen. și art. 41 alin. 1 și 2.

„Panait Mihai“ se află arestat, în curs de cercetări.

„Pavelescu Tina“, salariată la Filiala Băncii de Stat Bacău, a fost avertizată pe motivul că, sub influența elementelor din anturajul lui „Aron Ioan“, a multiplicat și difuzat la locul de muncă scrieri cu conținut dușmănos.

Alte patru elemente au fost avertizate într-un cadru lărgit, dintre care trei au fost luate și în contactul nostru. Printre acestea, trebuie menționat „Sărățeanu“, pe care l-am luat în contact în scopul compromiterii. El reușise să își apropie trei tineri, cu care purta discuții în direcția influențării lor dușmănoase. (Concepția lui „Aron Ioan“ și a celorlalte două elemente era că mijlocul cel mai eficace de influențare a tineretului este educația religioasă.)

Intrucât „Podaru N.“ este pensionar, iar în rândul acestei categorii de persoane s-au identificat și alte elemente pretabile la astfel de acțiuni, s-a apreciat oportună și mai eficace avertizarea lui într-un cadru lărgit.

Din cele prezentate, rezultă că esențial în urmărirea elementelor dușmănoase din rândul foștilor legionari este să nu se piardă nici un moment contactul cu aceștia, să avem asupra lor în permanență inițiativa, să folosim măsuri complexe și cit mai variate, pentru a putea preveni extinderea concepțiilor legionare, degenerarea unor anturaje în grupări subversive.

Locotenent-colonel T. VLADIMIRESCU

Prevenirea avariilor și accidentelor în obiectivele miniere

Ținând seama de dezvoltarea ascendentă a tuturor ramurilor economiei naționale, Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român a stabilit obiectivul fundamental al noii etape — lărgirea și perfecționarea continuă a bazei tehnico-materiale — făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Un rol de seamă în dezvoltarea economiei naționale revine industriei miniere, care în ultimii ani a cunoscut un puternic avânt. Importantele realizări obținute sînt rodul activității susținute ce s-a înscris pe linia creșterii producției și productivității muncii, a scăderii prețului de cost și a realizării de economii, prin deschiderea de mine noi, redeschiderea unor mine vechi, dezvoltarea capaci-

tății unor mine în funcțiune și introducerea tehnicii noi, a mecanizării și automatizării proceselor de producție.

În industria minieră acționează o serie de factori specifici condițiilor din subteran, care-i măresc vulnerabilitatea, putînd crea condiții propice producerii de accidente tehnice și umane deosebit de grave.

Acumulările în cantitate nepermisă a gazului metan și a prafului de cărbune, pungile de apă, dirijarea în mod necorespunzător a presiunii rocilor înconjurătoare, nerespectarea normelor de depozitare, transport și consum a materiilor explozive, acumulările masive de lemn în cazul metodelor de exploatare cu surpare reprezintă factori potențiali perma-

nenți de producere a unor avarii de mare amploare. Înlăturarea urmărilor unor asemenea evenimente solicită eforturi umane și materiale de lungă durată, putând uneori crea perturbații ale balanței de materii prime.

Avînd în vedere cele de mai sus, se impune ca în desfășurarea întregii munci de securitate să predomină în permanență măsurile preventive, chiar dacă unele fenomene nu s-au produs, chiar dacă situația existentă nu a generat avarii și accidente, uneori acestea apărînd la prima vedere aproape imposibile.

Principala sarcină a organelor de contrainformații economice din cadrul Inspectoratului județean Hunedoara a fost și este intensificarea muncii informative, punîndu-se un accent deosebit pe activitatea de prevenire, descoperire și lichidare a acțiunilor de sabotaj, diversiune și subminare a economiei naționale.

Realizarea acestui deziderat la nivelul cerințelor actuale, pe linia prevenirii producerii avariilor și accidentelor de muncă, impune, în primul rînd, cunoașterea temeinică din partea fiecărui ofițer a specificului obiectivului, a locurilor și punctelor vulnerabile unde ar putea avea loc astfel de fenomene, dispunerea persoanelor din baza de lucru, situația și intențiile acestora.

Cel mai important rol îl are rețeaua informativă amplasată în mod judicios, corespunzătoare din punct de vedere calitativ și numeric, capabilă să ne informeze în timp util, asupra stărilor periculoase ce apar și a unor acțiuni întreprinse de elementele dușmănoase.

În munca desfășurată cu rețeaua informativă din rîndul specialiștilor, accentul principal este pus pe instruirea și dirijarea acestora de a ne furniza în permanență date și informații, pe baza cărora organele de contrainformații economice să poată interveni oportun, în scopul prevenirii și curmării producerii de avarii și acțiuni cu urmări deosebite.

În cazul situațiilor cînd informatorii sau colaboratorii iau cunoștință de fenomene ce aduc prejudicii procesului de producție, unde nu există indicii de desfășurare a unei acțiuni dușmănoase ce reclamă intervenția organelor de securitate, aceștia au fost instruiți ca, în virtutea competenței, să acționeze pentru curmarea fenomenului, fie intervenind direct, fie anunțînd conducerea unității. Aceleași măsuri urmează să le ia și în cazuri cînd pot curma direct o activitate dușmănoasă, chiar cu riscul desconfirării, urmînd ca apoi să ne informeze asupra celor petrecute.

În activitatea compartimentului de contrainformații economice din I.J. Hunedoara se pot cita o serie de cazuri, cînd, ca urmare a instruirii și dirijării corespunzătoare a rețelei informative, s-a reușit prevenirea producerii unor evenimente ce ar fi putut crea prejudicii însemnate.

La cariera Exploatării Miniere Te-liuc, s-a ajuns la un moment dat ca, din cauza nerespectării tehnologiei, să fie distruse treptele de lucru, creîndu-se pericolul desprinderii unor blocuri masive (în greutate de zeci de mii de tone), ceea ce ar fi produs, în afară de victime omenești, și pagube materiale mari, prin distrugerea utilajelor și compromiterea unei porțiuni din zăcămint.

Verificîndu-se și documentîndu-se cu operativitate informația obținută, în cooperare cu Direcția a II-a s-au luat măsuri de restabilire a situației sesizîndu-se organele de partid, conducerea ministerului și a întreprinderii.

Documentarea informației privind nerambleerea zonelor exploatate la E. M. Ghelar a scos în evidență că tergiversarea acestei operațiuni ar putea duce la compromiterea întregului zăcămint și distrugerea construcțiilor de la suprafață. Informările făcute organelor P.C.R. și conducerii ministerului au determinat măsuri operative de restabilire a securității zăcămintului și înlăturarea pericolului creat.

În același timp, prin rețeaua informativă s-a stabilit că întîrzierile înregistrate în rambleerea golurilor exploatate nu se datoresc unei acțiuni dușmănoase, ci au fost determinate de intensificarea operațiunilor de producție în detrimentul realizării graficului de rambleere.

Un informator al Serviciului municipal de securitate Petroșani a informat rezidentul că într-un abataj frontal urmează a se efectua pușcarea fără a se fi executat în prealabil susținerea conform monografiei de armare.

Se putea produce în acest fel un accident care să întrerupă activitatea de producție a frontului de lucru o perioadă de cîteva zile.

Conform instructajului care i s-a făcut, rezidentul a procedat la luarea măsurilor de oprire a pușcării, în baza drepturilor și obligațiilor profesionale pe care le avea, prevenin-

du-se în acest fel producerea avariei. Ulterior, cazul fiind adus la cunoștința conducerii exploatării a fost prelucrat cu întreg efectivul de salariați și s-au luat măsuri de sancționare a celor vinovați.

Avîndu-se în vedere extinderea mecanizării lucrărilor subterane și introducerea unor utilaje de mare complexitate și randament, pentru care asigurarea continuității funcționării este o condiție esențială, organele de securitate ale județului Hunedoara se preocupă și de prevenirea unor eventuale acțiuni dușmănoase materializate prin oprirea funcționării acelor utilaje. S-au luat măsuri de instalare a unor dispozitive de siguranță care să semnalizeze orice intervenție de oprire a lor, de către persoane străine de utilaj.

Rețeaua informativă, ca cel mai important mijloc de prevenire a stărilor periculoase, a fost instruită să manifeste în permanență operativitate, atenție sporită față de orice eveniment ce se produce și să ia măsuri eficiente pentru prevenirea repetării situației.

Sprijinindu-ne în permanență pe aportul larg al rețelei informative create din rîndul specialiștilor, în obiectivele miniere ale județului, vom putea cunoaște din timp stările periculoase existente. În aceeași măsură vom putea astfel preveni pericolul urmărilor unor asemenea situații.

Maior TRAIAN ȘTEF
Maior ION BREAZU

Pregătirea contrainformativă a familiilor noastre și a populației

Sprijinul permanent din partea maselor reprezintă o necesitate obiectivă binecunoscută pentru întreaga noastră activitate, constituind și unul din principalele deziderate ale înlăptuirii politicii partidului în domeniul apărării securității statului.

Acest sprijin este necesar să devină tot mai eficient, mai calificat, mai prompt, motiv pentru care populația din țara noastră trebuie pregătită contrainformativ, ajutată să cunoască metodele de acțiune ale dușmanului și pe această bază antrenată la îndeplinirea unor sarcini de apărare a securității statului, a ordinii și liniștei publice.

În lumina indicațiilor secretarului general al partidului, comandantul nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a ordinelor și instrucțiunilor conducerii ministerului, a nece-

sității practice ale muncii noastre, pregătirea contrainformativă a populației în județul Neamț s-a intensificat, mai ales după Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971, constituind unul din obiectivele importante ale colectivului de conducere al unității, ale tuturor cadrelor.

Începutul a fost făcut prin constituirea unor colective mai largi de ofițeri din compartimente de muncă diferite, care au primit sarcina de a pregăti și de a expune în fața oamenilor muncii materiale de educație contrainformativă pe direcțiile dezvoltării sentimentului de patriotism și de mândrie națională, a spiritului de vigilență, cultivării responsabilității civice pentru apărarea cuceririlor socialismului.

Astfel, în cadrul unor adunări ale oamenilor muncii, aceștia au fost in-

formați asupra activității dușmănoase pe care cercurile imperialiste o desfășoară împotriva țării noastre, selectându-se o serie de exemple concludente din materiale ce au fost date publicității. S-a urmărit ca expunerile să nu aibă un caracter scolar, ci să cuprindă pe cât posibil aspecte din mediul în care lucrează sau în care locuiesc persoanele ce au format auditoriul.

Ne-am gândit că primul pas în această activitate trebuie făcut în direcția pregătirii contrainformativă a familiilor noastre. Astfel, într-o expunere ținută în fața soțiilor cadrelor, au fost scoase în relief printre altele și posibilitățile de scurgere a informațiilor referitoare la aparatul de securitate, metodele prin care serviciile de spionaj acționează pentru a culege informații, necesitatea dezvoltării permanente a spiritului de vigilență.

Fără a se face nominalizări, au fost expuse câteva situații în care elemente dușmănoase, cu intenții de evaziune, anumiți cetățeni străini au căutat să contacteze cadre ale noastre și chiar să le compromită. A fost evidențiată atitudinea atentă și discernământul de care au dat dovadă, în acest sens, unele soții, au fost și criticate însă o serie de tendințe de pălăvrăgeală, lăudăroșenie, lipsa de vigilență a unora dintre persoanele prezente în sală. La o altă întâlnire, li s-a vorbit soțiilor despre activitatea unor elemente dușmănoase din interior, avându-se grijă să nu se facă desconspirări.

Bineînțeles, prezentarea acestor materiale nu a constituit singura activitate într-o asemenea întâlnire. Căutând să îmbinăm utilul cu plăcu-

tu, am organizat cu aceleași ocazii vizionări ale unor filme („Spionajul industrial“, „Imprudențe și consecințe“, „Ședința s-a aminat a doua oară“), reuniuni tovarășești, vizionarea unei piese de teatru pe o temă de contraspionaj, vizitarea unor obiective economice și turistice, trageri, concursuri de diferite genuri, prezentarea de către cadre a unor scurte programe artistice.

Pină în prezent au avut loc trei asemenea întâlniri. În perspectivă sînt programate și alte acțiuni, cum ar fi organizarea unui concurs cu soțiile, intitulat: „Femeile și războiul secret“, avînd ca bibliografie traduceri din biblioteca de specialitate a unității (cele pentru uz intern), cît și literatura beletristică existentă în librării.

Nici copiii cadrelor nu au fost neglijați. Astfel, la o întâlnire li s-a vorbit despre nobila misiune a părinților lor și în consecință despre îndatoririle pe care le au ei, copiii, de a fi exemplu la învățătură și în comportare. La o altă întâlnire li s-au prezentat filmele „Imprudențe și consecințe“ și „Fisura“. Concursurile de trageri cu puștile cu aer comprimat, exercițiile aplicative „Recunoașteți infractorul?“ au fost tot atîtea prilejuri de satisfacție, atît pentru concurenți, cît și pentru organizatori.

Materiale educative pe linia vigilenței — adaptate unor situații concrete din județ — au fost prezentate cadrelor din miliție, procuratură, justiție, ofițerilor și ostașilor din garnizoanele M.F.A. Piatra-Neamț și Roman. S-a făcut o astfel de expunere chiar într-o adunare generală a organizației de partid a activiștilor Comitetului municipal P.C.R. Piatra-

Neamț, într-o ședință de instruire organizată de Comitetul județean P.C.R. cu secretarii comitetelor de partid și ai birourilor organizațiilor de bază din întreprinderile și instituțiile județului, cu secretarii comitetelor comunale de partid, cu primarii din comune. Ședința a fost organizată de Comitetul județean de partid.

În presa locală au fost publicate trei articole, dintre care unul, intitulat „Prevenirea actelor antisociale — atribut al organelor de securitate, exercitat cu sprijinul consecvent al opiniei publice“, a cuprins o serie de cazuri petrecute pe raza județului nostru, cazuri în care oamenii muncii au sesizat sau au contribuit direct la prevenirea, descoperirea și lichidarea unor acțiuni dușmănoase.

Cu bune rezultate au fost folosite stațiile de radio-amplificare din unele întreprinderi, instituții și din comune, pentru a da răspunsuri la întrebările unor cetățeni, referitoare la înțelegerea unor acte normative. La propunerea noastră, prin același mijloc s-a făcut și satirizarea unor atitudini de pălăvrăgeală, de neglijență în păstrarea secretului de stat.

Pentru popularizarea unor acțiuni de luptă ale ofițerilor de securitate și stimularea spiritului de inițiativă al oamenilor muncii în prevenirea acțiunilor ostile socialismului, cadre active și de rezervă s-au întâlnit cu diferite colective de muncă, cu tineri, stabilind cu aceștia contacte vii, menite să întărească prestigiul aparatului nostru, să convingă populația, prin exemplificări semnificative, asupra rolului și importanței instituției noastre. Au fost situații când, în urma unor asemenea discuții, cetățenii

au solicitat deschis să li se explice cum să procedeze pentru ca sesizările lor să ajungă la organele noastre.

De curînd, conducerea unității a organizat o consfătuire de lucru cu scriitori și publiciști, redactori de presă, scenariști din raza județului. Scopul consfătuirii a fost antrenarea acestor oameni, care pot să contribuie la educarea cetățenilor în spiritul răspunderii personale pentru apărarea securității statului. Cu aceste ocazii — beneficiind și de sprijinul Direcției personal și învățămînt — scriitorilor și publiciștilor li s-au prezentat filme de educație contrainformativă. Ofițerul Ușurelu Roman le-a prezentat o acțiune de securitate care a avut loc, cu mai mulți ani în urmă, în Munții Vrancei.

De asemenea, li s-au pus la dispoziție unele materiale de documentare, stabilindu-se un plan de lucru comun, cu termene și răspunderi, din ale cărui prevederi enumerăm: realizarea unor piese de teatru, a unor texte care să fie introduse în repertoriile unor brigăzi artistice de la casele de cultură și căminele culturale, publicarea unui serial în presa locală, tipărirea unui roman și apariția bianuală a unei culegeri de materiale, toate cele de mai sus tratînd teme de vigilență și acte de eroism.

În acest fel, contribuim mai concret la înarmarea populației cu un anumit volum de cunoștințe care să-i permită să depisteze în situații deosebite pe cei ce ar acționa împotriva cuceririlor revoluționare ale poporului nostru.

Conducerea unității și organizația de partid nu au neglijat nici contribuția pe care trebuie să și-o aducă

inspectoratul nostru la educarea tineretului, a pionierilor și școlărilor, pentru creșterea acestora în spiritul dragostei nețărmurite față de patrie și popor, al vigilenței revoluționare și intransigenței neclintite față de orice acte și fapte de natură să aducă atingere securității statului nostru.

De aceea, traducînd în viață ordinele conducerii ministerului, cu sprijinul organelor locale de partid, s-au organizat dezbateri, în urma unor expuneri pe teme de vigilență, cu diriginții și comandantii instructori de detașamente. Aceștia, la rîndul lor, au dezbătut aspectele care le fuseseră prezentate, în ore de dirigenție, ori în ședințe ale detașamentelor și unităților de pionieri. Am mai organizat, de asemenea, participarea pionierilor la festivitatea de depunere a jurămîntului într-o unitate a trupelor de securitate, vizionarea unor filme, întâlniri cu ofițeri activi, trageri demonstrative, elemente de instrucție de front și instrucția focului, conducerea unor cercuri foto, organizarea cercului „Prietenii trupelor de securitate“ într-o comună din județ, un concurs de identificare a unei persoane, folosind metoda portretului vorbit.

Deosebit de impresionantă pentru tineretul școlar a fost acțiunea organizată de unitatea noastră — cu sprijinul Comitetului județean de partid și al Consiliului județean al organizației pionierilor — cu ocazia festivalului republican de teatru pionieresc, acțiune ce s-a desfășurat într-un cadru natural, pitoresc, la poalele Ceahlăului, cu participarea unui număr de peste 350 pionieri din toate județele țării, a reprezen-

tanților Consiliului național al culturii și educației socialiste și ai Consiliului național al organizației pionierilor, organelor locale de partid, activiști și comandanți instructori de pionieri, activiști culturali.

Cu acel prilej, au avut loc concursuri distractive și concursuri de trageri cu arma cu aer comprimat, pentru pionieri și comandanți instructori, trageri demonstrative cu pistolul și automatul, jocuri de artificii. În final, participanților li s-a prezentat filmul „Jurămîntul“, producție a unității noastre și, lîngă flăcările jucăușe ale focului de tabără, un ofițer le-a povestit o acțiune de securitate.

Nu putem încheia fără a enumera cîteva dintre rezultatele imediate ale unora dintre măsurile la care ne-am referit mai sus.

Așa, de exemplu, în primul trimestru al anului 1972, numărul sesizărilor oamenilor muncii a crescut cu peste 40% față de aceeași perioadă a anului trecut. Cele mai multe dintre aceste sesizări au făcut obiectul unor măsuri operative, ca materiale de primă sesizare, sau ne-au fost de un real folos în clarificarea unor cazuri în lucru. Am avut totodată prilejul să tragem concluzia că puterea de selecție, discernămintul oamenilor muncii a crescut. De asemenea, numărul sesizărilor anonime a scăzut, semn al dezvoltării simțului de responsabilitate, al încrederii în organele noastre.

Astfel, soția unui ofițer ne-a sesizat despre activitatea dușmănoasă a unui grup de elevi, un maestru ni l-a semnalat pe autorul unei acțiuni ce ar fi putut aduce grave prejudicii unei

întreprinderi din județ, un muncitor ne-a încunoștințat despre manifestările ostile ale unei persoane ce nu era cunoscută în evidențele noastre, un grup de cetățeni ne-a informat despre intențiile de evaziune ale unui element descompus moral, care deține o moștenire într-un stat capitalist, muncitorii dintr-o secție a Uzinei de țevi Roman au avertizat, din proprie inițiativă, pe un element ce avea manifestări ostile, un inginer din transporturile feroviare, care cunoștea cauzele unui accident de cale ferată, a insistat să-l întâlnească pe ofițerul nostru ce efectua cercetări, pentru a-l ajuta în clarificarea cazului. Cu puțin timp în urmă, conducerea unității a primit sesizarea numitului F.I., din care rezulta intenția familiei unui fugar de a pleca legal la jocurile olimpice de la München și de a rămâne acolo. În sesizare erau cuprinse, cu mult discernământ, aspectele care au dus la concluzia că cele patru persoane ce compun familia fugarului au intenții de evaziune: trecutul lor politic și social, spiritul de aventură, viața ușuratică pe care o duc în prezent, comercializarea unor obiecte de la domiciliul lor. Verificându-se toate aceste aspecte prin surse ale noastre, s-a constatat că semnalarea se confirmă.

De curând, cu ocazia unor exerciții aplicative pe linia pregătirii de securitate, doi ofițeri ce trebuiau să pătrundă într-un obiectiv au fost sesizați de un mecanic de locomotivă, care le-a cerut imediat explicații asupra prezenței lor acolo. Numai în urma legitimării unui ofițer, mecanicul și-a continuat cursa, nu înainte

de a face însă semnalarea cuvenită ofițerului de serviciu de la punctul de dislocare a grupei noastre operative.

Într-un alt caz, s-a trimis, deghizat în țăran, un cadru al nostru „pentru a culege informații despre un depozit de explozivi“. Muncitorii, în mijlocul cărora a încercat să pătrundă, au sesizat imediat că intrusul „nu avea mâini de țăran“ și că nojițele de la opinci erau legate neobișnuit, astfel că au anunțat imediat organele de stat, luând măsuri pentru a nu-l „pierde din ochi“ pe „infractor“.

Faptele sînt, credem, destul de edificatoare, dacă mai facem precizarea — foarte importantă — că populația nu fusese prevenită în nici un fel asupra exercițiilor noastre.

Desigur, pentru atingerea dezideratului major ce decurge din ordinea comandantului suprem — prevenirea oricăror acțiuni de natură să lovească în securitatea statului — se impune ca măsurile de educație contrainformativă a populației să îmbrace tot mai mult un caracter continuu și complex.

Și o ultimă concluzie: la aceste acțiuni sîntem de părere că trebuie să antrenăm întregul nostru aparat, indiferent de compartimentul în care lucrează, că eficiența va fi cu atît mai mare, cu cît cadrele noastre vor constitui exemple de conduită și disciplină cetățenească și vor manifesta în orice împrejurare solicitudine și principialitate în relațiile cu masele de oameni ai muncii.

Locotenent-colonel A. MIHALCEA
Căpitan DUMITRU BADEA

Promovînd o politică în spiritul coexistenței pașnice și al colaborării cu toate statele, indiferent de sistemul lor social, pe baza respectării cu strictețe a suveranității și independenței țării și a neamestecului în treburile interne, țara noastră întretine în prezent relații diplomatice cu peste o sută de țări. Aceasta presupune o largă participare la viața internațională, îmbrățișarea unei mari sfere de

Un potențial valoros pentru serviciile de spionaj, în obținerea de informații: cetățenii români care vizitează reprezentanțele diplomatice străine

fenomene, fapte și evenimente, constituind o parte importantă a realității sociale. Viața internațională însumează o multitudine de colaborări pe diverse planuri, asigurînd un schimb larg de vederi, de bunuri materiale și spirituale, contribuind nemijlocit la o mai bună cunoaștere.

În acest scop, un număr tot mai mare de cetățeni români călătoresc în străinătate, vin în contact cu cetățeni străini care ne vizitează țara, iau legătura cu personalul diplomatic existent în cadrul reprezentanțelor diplomatice acreditate în țara noastră.

Acești cetățeni români care stabilesc legături cu reprezentanțele străine pot fi cuprinși în două mari categorii: unii care urmăresc rezolvarea unor probleme de consulat (imigrare prin căsătorie, întregirea familiei etc.; vize, pentru a face vizite la rudele lor sau în scop turistic; urgentarea obținerii de vize cînd urmează să se deplaseze în străinătate pentru studii, congrese, conferințe etc.). Alții sînt interesați în a obține materiale documentare de natură tehnico-științifică sau beletristică, motiv pentru care iau legătura cu diplomații din cadrul atașaturilor culturale, comerciale, de presă și informații, după caz.

Cetățenii români din aceste două categorii, la care ne-am referit, reprezintă, pentru serviciile de spionaj străine, un potențial uman valoros pentru obținerea de informații și realizarea unor sarcini pe care le au de îndeplinit serviciile respective pe teritoriul țării noastre.

În desfășurarea activității lor, reprezentanțele diplomatice acreditate în țara noastră sînt favorizate de faptul că vizitele cetățenilor români au o justificare „oficială“, reglementată de acordurile încheiate. Practica a demonstrat însă că, în spatele acestui paravan, sînt rezolvate multiple sarcini informative, dintre care le redăm pe cele mai semnificative:

În primul rînd, obținerea unui volum mare de informații, în cadrul discuțiilor așa-zise „de documentare“ cu privire la persoana care cere

viză. (Asupra persoanelor aflate în atenția serviciului de spionaj respectiv sînt efectuate studii care, în majoritatea cazurilor, se continuă și se completează de alți oameni specializați în această muncă, imediat ce persoana vizată a ajuns în exterior.)

În al doilea rînd, pe această cale se realizează scoaterea din țară a unor invenții, inovații, manuscrise ale unor oameni de cultură, acte originale de stare civilă, de studii etc. și chiar unele valori materiale.

În sfîrșit, sub această acoperire, se realizează întîlniri, în cadrul cărora se pot preda materiale informative, se poate completa sau schimba instructajul și se pot da noi instrucțiuni.

Pe toate liniile de muncă, diplomații care funcționează în cadrul consulatelor sînt neîndoielnic, în toate cazurile, trimișii serviciilor de spionaj. Aparența lor este foarte pașnică. Sînt oamenii aceia dezinteresăți și răbdători, formați parcă anume pentru a asculta „necazurile” interlocutorilor și a promite „soluții utile”. Astfel, cu eforturi minime și în condițiile unei depline securități personale, diplomații, cadre din acest sector, reușesc să-și ducă la bun sfîrșit sarcinile pe care le au.

Maniera de lucru începe, de regulă, cu o „invitație”, prin care cetățeanul român este rugat să treacă pe la ambasadă în orice zi la anumite ore, în afară de sîmbătă, cînd, „ambasada nu are program de lucru”.

Urmează o primă întrevvedere, în care se poartă o discuție asupra motivului (imigrare, vizită la rude, studii, congrese etc.). De fapt se realizează astfel o „cunoaștere” a vizitatorului.

Apoi, cetățeanul român completează niște formulare-cuestionar și, în funcție de importanța lui intrin-

secă, este „ajutat” de funcționarul consular, prin întrebări colaterale. Discuțiile sînt în aparență nevinovate, întrebările inofensive. Dialogul se desfășoară între patru ochi, în limba maternă a cetățeanului român. În realitate, atît formularul, cît și discuția au darul să scoată de la cetățeanul român așa-zisele „informații primare” (loc sau locuri de muncă, activitate profesională și politică, în special dacă este membru de partid, ce l-a determinat să intre în partid, pasiuni împlinite și mai ales neîmplinite și cauze), alte date referitoare la membrii familiei sale, la colegi și prieteni, locurile natale etc.

Cazul nu este însă clarificat și discuțiile sînt continuate cu prilejul mai multor vizite, pînă ce diplomatul cadru consideră că „l-a stors” bine pe cetățeanul român și îi poate rezolva problema, fără să-l abandoneze însă definitiv. În acest scop, lasă o porțiță, pentru a putea relua legătura „la nevoie”.

Iată și cîteva exemple edificatoare asupra acestei activități.

În anii 1970 și 1971, la ambasadă americană a apărut ca vizitator frecvent cetățeanul român „Gore”, care relatea, printre altele :

„Prima dată cînd m-am prezentat prin februarie sau martie 1970, consul era dl. „Coco” care m-a întrebă ce doresc. I-am spus că sînt refugiat din Basarabia și că, potrivit art. 1, 2 și 13 din Declarația universală a drepturilor omului, am dreptul să imigrez. La început mi-a spus că nu vede nici o posibilitate să pot pleca din țară ca cetățean român. Mai apoi însă s-a gîndit la formula plecării mele ca persoană cu înaltă calificare, în categoria a III-a, preferențială. Mi s-au dat niște formulare tip, pe care le-am

completat în mod amănunțit și la care am anexat fotocopiile diplomelor mele și ale soției, iar mai tîrziu i-am dus și extrase ale articolelor publicate de subsemnatul în revistele de istorie din țară și din străinătate, pentru a-l convinge că sînt istoric, scriitor în probleme de istoria românilor și că am dreptul să plec, prevalîndu-mă de art. 19 și 27 din Declarația universală a drepturilor omului din 10 decembrie 1948 (care privesc pe oamenii de cultură și drepturile lor de a-și vedea lucrările publicate). La o nouă vizită, l-am cunoscut pe diplomatul „Bratu”, care mi-a spus că lucrează la o teză de doctorat și că ar dori niște „materiale inedite”. I-am făcut rost de aceste materiale și i le-am dat prin consulul „Coco”.

„Gore” a continuat să se vadă cu „Bratu”, căruia, în afara materialelor pentru așa-zisa teză de doctorat, i-a furnizat și unele informații. Cei doi au rămas în relații de corespondență după plecarea diplomatului de la post. În august 1970, „Gore” a primit răspuns de la Departamentul justiției din Washington, serviciul de imigrare și naturalizare, că i s-a aprobat intrarea în S.U.A.

Semnificativ este și cazul conferențiarului universitar „Carol” din Cluj. Acesta era studiat de mai mult timp de diplomații americani. Vizita la ambasadă, în vederea urgentării vizei de intrare în S.U.A., a reprezentat un prilej favorabil de a i se propune să rămînă definitiv acolo, fiind considerat „un om de valoare”. Odată ajuns în S.U.A., propunerea i-a fost înnoită de către doi renumiți oameni de știință americani, colegi de breaslă cu „Carol”. Deoarece a refuzat propunerea, a fost rugat ca la Cluj „să facă totuși propagandă în favoarea S.U.A.”.

Faptul că studiul efectuat asupra unor cetățeni români de valoare (specialiști, oameni de artă și cultură) are drept scop nu recrutarea, ci scoaterea acestora din țară, nu trebuie să ne lase impresia unei diminuări a importanței acțiunii, ea fiind dirijată de altfel tot de către serviciile de spionaj.

Spre exemplu, să urmărim cazul cetățeanului român „Iorgu”. Acesta, în cursul anului 1970, a vizitat ambasadă israeliană, pentru a se interesa de situația fratelui său, care, în timp ce se afla în vizită în Israel, a fost victima unui accident de circulație și se afla în stare gravă, într-un spital din Haifa.

„Iorgu” a fost primit de diplomatul „Radu”, cunoscut cadru al Serviciului de informații israelian. Prefăcîndu-se afectat de cele întîmplate, acesta i-a cerut cetățeanului român toate lămuririle, pentru a se putea ocupa personal de cazul respectiv. După ce a luat informațiile ce-l interesau în legătură cu victima, „Radu” a început să se intereseze și de familia acestuia și, într-un mod cît se poate de firesc, a adus în discuție și situația personală a lui „Iorgu” (cunoscut ca un bun specialist într-un institut de cercetări). După unele tatonări, i-a spus : „Într-o asemenea situație, normal ar fi să plecați imediat acolo și eu v-aș sta la dispoziție cu toată influența și relațiile mele, pentru a vă fi de ajutor... Nu văd de ce nu ați primi viză într-o situație atît de necesară. În orice caz, mai treceți pe la noi, să vă comunicăm «noutățile»”.

Plecînd în Israel, „Iorgu” a fost așteptat la aeroport de un individ, care s-a prezentat „doctor Amir”, prieten al diplomatului „Radu”. Persoana respectivă a dovedit mult interes față de „Iorgu”, l-a însoțit

peste tot, motivînd cã și-a luat în mod special un concediu de cîteva sãptãmîni. În tot acest timp, „doctorul Amir“ a fãcut un studiu amãnunțit asupra lui „Iorgu“, în final, încercînd sã-l determine sã rãmînã definitiv în aceastã țarã.

O practicã folositã de majoritatea consulatelor din cadrul reprezentanțelor statelor capitaliste acreditate în țara noastrã este aceea ca vizitatorii interesanți sã fie plasați și altor diplomați din cadrul celorlalte sectoare din ambasadã (militar, cultural, presã etc.) pentru a se continua exploatarea lor informativã pe profiluri diferite. Iatã un exemplu :

În cursul anului 1970, a început sã viziteze ambasada Greciei emigrantul grec „Barbu“, inginer în cadrul unei mari uzine din București, care, în urma „sfaturilor“ primite de la alți emigranți conaționali, vizitatori ai aceleiași ambasade, luase hotãrîrea sã se repatrieze.

Cu ocazia primei vizite, „Barbu“ a venit în contact cu diplomatul „Tony“, cadru al Serviciului de informații grec, care, prin întrebãri directe, a fãcut un studiu complet asupra vizitatorului. Încercãrile lui „Barbu“ de a se eschiva sau de a ocoli unele întrebãri se loveau de intervenția diplomatului, care pretindea cã acestea sînt practicile consulare grecești și în consecință va trebui sã rãspundã la toate întrebãrile de „verificare“. La urmãtoarele vizite, „Tony“ a devenit și mai activ, întrebãrile lui vizînd obținerea unor date cu caracter informativ, date pe care, de la un contact la altul, le verifica și completa prin discuții cu alți vizitatori.

Cu prilejul unei asemenea vizite, „Barbu“ a fost prezentat și atașatului militar „Corbu“. Preluînd „cazul“, acesta continuã procesul de

exploatare informativã început de „Tony“. „Corbu“ are în vedere o gamã mai largã de probleme — afirma „Barbu“ față de un confident — e mai culant și are un arsenal mai bogat de procedee, fiind în același timp mult mai categoric decît înaintașul sãu. Și ceea ce m-a frapat este faptul cã ei cautã sã verifice dacã ce le spun eu corespunde cu ceea ce au deja, de unde deduc cã mai au și alte surse de informare mult mai perfecționate și mai prompte decît mine...“.

La reprezentanțele diplomatice ale Italiei și ale Franței la București, deși practica diferã, în sensul cã diplomații consulari pun la dispoziția celorlalți diplomați numai dosarele cetățenilor români, scopul rãmîne același. Este de la sine înțeles cã, în ambele situații, se face o triere în ordinea „valorii“ persoanei respective.

* * *

În practica tuturor reprezentanțelor acreditate în țara noastrã intrã și procedeul de a pune la dispoziția autohtonilor materiale documentare de naturã tehnicã sau beletristicã, pentru învãțarea limbii etc. Astfel, un numãr mare de cetățeni români viziteazã ambasadere sau bibliotecile, pentru a împrumuta sau consulta asemenea materiale. În marea lor majoritate, acești vizitatori provin din mediul intelectual din București și din provincie și sînt într-o continuã creștere, de ordinul zecilor de mii, reprezentînd, așa cum afirmam la începutul acestui material, un potențial uman valoros, de loc neglijat de serviciile de spionaj strãine.

Din materialele existente rezultã cã sarcinile serviciilor de spionaj pe aceastã linie sînt : sã obținã un volum însemnat de informații, prin ex-

ploatarea în orb a acestor vizitatori și efectuarea de studii ; sã influențeze ideologic ; sã realizeze întîlniri sub aceastã acoperire.

Consilierul cultural francez „Sandu“, adjunctul acestuia, „Firoiu“, și directorul bibliotecii, „Ludovic“, desfășoarã o vie activitate în direcția cultivãrii la vizitatori a sentimentelor filo-franceze. În momentul în care reușesc acest lucru, le solicitã în mod abil informații politice și culturale.

O preocupare deosebitã a acestor diplomați este aceea de a intra în posesia unor date de studiu despre unii cetățeni români cu funcții de conducere și în special despre cei care au posibilitatea sã se deplaseze în Franța. Informațiile acestea le obțin prin discuțiile purtate cu vizitatorii pe linie culturalã și cu cei care frecventeazã biblioteca.

Așa de exemplu, în momentul în care intenționeazã sã obținã astfel de date despre o anumitã persoanã, diplomații se servesc în primul rînd de fișele din cartotecã (orice vizitator are un cartonaș în care este înscris și locul lui de muncã). Sub diferite pretexte, sînt invitați la bibliotecã unu sau doi colegi ai celui vizat și în mod abil, în cadrul discuțiilor, se stabilesc datele de care diplomații francezi au nevoie. În cazul în care persoana vizatã pleacã în Franța, aceste date sînt transmise prin valiza diplomaticã, la Paris, cu cel puțin douã sãptãmîni înainte.

De remarcat și faptul cã patru sau cinci dintre persoanele care viziteazã biblioteca francezã sînt reținute la masã, de cãtre directorul bibliotecii (locuința sa este în aceeași clãdire). La masã mai participã încă doi-trei diplomați cunoscuți cu activitate de culegere de informații. Cu aceste ocazii, se poartã discuții pe

diferite teme de politicã internã și internaționalã, se fac referiri la diferite persoane cu munci de rãspundere în țara noastrã, se comenteazã situația internã etc. Întotdeauna la aceste mese participã alți vizitatori, astfel cã, pe lîngã informațiile culese, diplomații francezi au posibilitatea sã studieze direct un numãr mare de persoane din rîndul cetățenilor români.

În concepția lui „Gavrilã“, directorul bibliotecii americane, rolul factorului cultural în promovarea unor interese politice este neîndoielnic. Dupã pãrerea sa, nu este nevoie de „oameni care sã gîndeascã deja favorabil, ci de oameni influenți — comuniști, dar onești — care sã fie convinși de anumite lucruri din S.U.A.“ La un moment dat, cînd ajunsese la concluzia cã un cetățean român pe care-l cunoscuse este „tipul ideal“ în sensul concepțiilor sale, „Gavrilã“ a afirmat cã „trebuie neapãrat ca acesta sã fie adus într-un fel sau altul în S.U.A.“ Într-o altã ocazie, cunoscînd-o pe fiica unui cadru de conducere dintr-o instituție culturalã, și-a propus, conform expresiei sale, „sã o stoarcã de informații“. De aceea, a pornit discuțiile arãtîndu-se îngrijorat de prevederile Legii nr. 23/1971 și a cãutat pe toate cãile sã afle „dacã salariatii sînt speriați sã vinã la biblioteca S.U.A., și care este atmosfera generalã în acest sens“.

De altfel, bibliotecile care funcționeazã pe linia reprezentanțelor sînt socotite de diplomați locul acoperit ideal, pentru a se realiza întîlniri cu cetățenii români care se feresc sã ia legãtura în mod direct cu ei.

Atașatul cultural american „Ralu“, întîlnindu-se cu o sursã a organelor noastre, i-a spus cã ar dori s-o mai întîlneascã, dar la bibliotecã și nu

la ambasadă sau acasă, știind că ar fi periculos pentru sursă să fie invitat în aceste locuri de către un membru al ambasadei. „Ralu“ a indicat ca, atunci când sursa va merge la biblioteca S.U.A., „să-i dea un semn de viață, și-i va face mare plăcere s-o vadă“.

Intr-o altă împrejurare, „Ralu“ a sfătuit o sursă a noastră, care-i predase o scrisoare din partea unui profesor din București, ca atunci când crede ea de cuviință să facă mai des oficiul de poștaş, ori de câte ori cineva preferă să-i transmită prin bibliotecă și nu direct un mesaj.

Apare în mod neîndoielnic faptul că fiecare vizitator, indiferent de calea folosită pentru a stabili contactul cu ambada (consulat, bibliotecă, atașatură culturală sau de presă etc.), reprezintă în concepția serviciilor de informații străine un punct de sprijin, o porțiță deschisă pentru a putea ajunge la informații.

Din păcate, în unele situații, ei reușesc în acțiunile întreprinse, dat fiind faptul că această categorie — a vizitatorilor la ambade — nu este tratată corespunzător de către unii ofițeri de securitate.

Se etichetează astfel cu multă ușurință faptul că cetățeanul român a luat legătura cu ambada, deseori spunându-se: „A fost ca să-și ridice viza“ sau „Ce vrei, își reglementează situația, fiindcă dorește să imigreze“ sau „A împrumutat și el o carte“ etc. În aceste cazuri și măsurile noastre de verificare sînt lipsite de conținut și eficiență.

Este necesar să fie luate toate măsurile pentru a asigura identificarea acestor vizitatori, indiferent de motivul declarat al vizitei și de calitatea persoanei. În procesul veri-

ficării, să se facă o selecție a acestora în funcție de valoarea pe care o reprezintă pentru serviciile de spionaj străine, de sarcinile pe care dușmanul le poate rezolva prin ei. Se va avea în vedere astfel poziția socială a vizitatorilor (contact cu date secrete, funcție, domeniu de activitate etc.), dacă a călătorit sau călătorește în străinătate, dacă are rude și prieteni apropiați în străinătate sau întreține relații cu străinii (în virtutea obligațiilor profesionale sau în afara lor), dacă lucrează sau locuiește în zone de importanță strategică etc.

Această selecție este necesară pentru a reține în atenție și a adînci verificările (în cadrul urmăririi informative speciale), asupra celor ce avem suspiciuni că, în afară de motivul declarat al vizitei, urmăresc și alte scopuri.

Pentru a fi în permanentă ofensivă și a controla activitatea respectivilor vizitatori, este necesară o colaborare mai strînsă între Direcția de contraspionaj și celelalte unități operative din centrală și din teritoriu, în sensul folosirii în interesul muncii a posibilităților unor informatori de a fi trimiși la ambade și la biblioteci, cu motive și instructaje concrete și adecvate — dar după o prealabilă consultare.

Conștienți de sarcinile organelor noastre, va trebui să documentăm contactele cetățenilor români, care prezintă interes operativ, cu reprezentanțele acreditate în țara noastră, în spiritul prevederilor Legii nr. 23/1971, în care sens orice încălcare va trebui sancționată prompt, ținîndu-se cont și de interesele organelor de securitate.

Locotenent-colonel ION DINU
Căpitan IONEL ȚURCANU

ȘANTIERUL DE IRIGAȚII SADOVA — CORABIA

Printre amplele lucrări de îmbunătățiri funciare din țara noastră, o extindere deosebită au cunoscut și vor cunoaște irigațiile. Iată cîteva cifre:

Dacă în 1950 au fost irigate 42 500 ha, în 1970 au fost irigate 800 000 ha; în perioada 1971—1975 se prevede ca suprafața amenajată pentru irigații să crească cu încă 1 250 000 ha.

În acest context se înscriu și lucrările de pe șantierul Sistemului de irigații Sadova-Corabia, care va cuprinde în final suprafața de 79 500 ha. Această vastă lucrare se execută de Întreprinderea de construcții pentru irigații (I.C.I.C.-Ocolna) în cooperare cu firma engleză Taylor Woodrow Irrigation Group (T.W.I.G.).

Șantierul a fost deschis în anul 1969. În prezent se execută lucrările de finisare pentru a fi dată în exploatare o primă suprafață irigată de 29 500 ha. În efectuarea lucrărilor sînt angrenați peste 2 600 salariați, dintre care circa 100 de specialiști englezi din partea T.W.I.G., care asigură asistență tehnică. Valoarea totală a investițiilor însumează peste un miliard șase sute de milioane lei. Termenul pentru darea în exploatare a întregii suprafețe planificate este stabilit pentru sfîrșitul anului 1973.

Importanța acestui obiectiv a determinat luarea de către noi a unor măsuri care să asigure prevenirea și descoperirea unor eventuale acțiuni

ostile îndreptate împotriva securității statului, ori a altor fapte sau fenomene negative ce pot genera pagube economiei naționale.

În stabilirea măsurilor, s-au avut în vedere o serie de particularități ale acestui obiectiv, cum ar fi: prezența pe șantier a unui număr de salariați veniți din diverse zone ale țării; sosirea unui număr relativ mare de specialiști englezi, mulți dintre ei cu familiile; dispersarea salariaților români și a specialiștilor englezi pe o mare suprafață, la diverse puncte de lucru (loturi); deplasările pe care le fac specialiștii străini în alte județe, fără să avem posibilitatea de a le cunoaște în prealabil decât în mică măsură; deplasările frecvente ale acestora, cât și a mai multor grupuri de români pentru specializare în Anglia; situarea șantierului în zona de frontieră; lucrările complexe de construcții etc.

Cunoscându-se aceste particularități, s-a hotărât, încă din faza de organizare a șantierului, repartizarea unui ofițer, care să deservească nemijlocit acest obiectiv. Măsura luată a facilitat ofițerului desfășurarea unei munci organizate, în direcția cunoașterii sectoarelor principale, a punctelor vulnerabile și a persoanelor ce le încadrează. În vederea creșterii operativității în primirea și exploatarea materialului informativ, ofițerul de securitate stă în obiectiv 4—5 zile dintr-o săptămână. Pentru situații urgente, și în special când acesta nu se poate deplasa în obiectiv, s-au creat trei căsuțe poștale în Craiova, unde sursele cele mai valoroase trimit comunicările. În același scop se folosesc și rezidenți, care au domiciliul în Craiova.

O altă măsură a vizat verificarea

în evidențele instituției noastre a persoanelor care dețin funcții (ingineri, tehnicieni, maiștri, șefi de lot). Prin aceasta s-a urmărit identificarea elementelor pretabile la acțiuni ostile, identificarea eventualelor surse folosite de alte unități, punctarea și verificarea unor persoane corespunzătoare în vederea recrutării lor. Astfel, au fost identificate mai mult de 30 de elemente cunoscute în evidențele ministerului, dintre care peste 15 foști legionari.

Pe măsura dezvoltării șantierului de irigații, s-a creat o rețea informativă pe loturi, avându-se în vedere persoanele suspecte identificate, numărul de specialiști străini, importanța și vulnerabilitatea unor lucrări, cum ar fi cele de la stăvilarul regulator de la Dunăre — punctul C zero, stațiile de pompare L.1 și L.2, fabricile de conducte și dale ș.a. În rețea au fost introduse persoane bine verificate, cu reale calități și posibilități de informare, cunoscători de limbi străine, care, în virtutea atribuțiilor de serviciu, vin în contact cu specialiștii străini. Ulterior, această rețea a fost completată cu persoane din rândul celor care și-au creat relații neoficiale cu unii specialiști străini, acolo unde sint cazați sau unde, în mod frecvent, aceștia își petrec timpul liber.

În cooperare cu Serviciul III s-au luat și unele măsuri speciale la reședința șantierului și în locurile frecventate de reprezentanții firmei engleze.

O problemă care a stat în atenția noastră a fost aceea a pregătirii conținutive a salariaților de la Întreprinderea de construcții pentru irigații Ocolna, a grupului de supra-

veghere a investițiilor și a populației cuprinse în comunele din zonă.

Periodic s-au efectuat și analize asupra modului în care s-a desfășurat supravegherea informativă în obiectiv. Un rol deosebit în îmbunătățirea acestei activități l-a avut analiza efectuată în septembrie 1971, la care au participat și unii tovarăși cu munci de răspundere din cadrul ministerului.

Ca urmare a măsurilor întreprinse, am obținut unele materiale care au stat la baza deschiderii a peste zece dosare de urmărire informativă, asupra unor specialiști englezi și a legăturilor lor suspecte.

Pentru intrarea în contact oficial sau acoperit cu unii specialiști englezi, ne-am propus să recrutăm pe unii dintre ei, să-i influențăm, în sensul de a adopta o atitudine corectă față de țara noastră; să obținem unele date de studiu despre alți specialiști străini, să intrăm în posesia unor documentații tehnice.

Din informațiile primite a rezultat că cinci tehnicieni englezi sint incompetenți profesional (au dat soluții tehnice necorespunzătoare) și au o atitudine ostilă față de România. La propunerea organelor noastre, prin conducerea obiectivului, s-au întreprins măsuri în vederea trimiterii acestora în țara lor.

De asemenea, au fost obținute date în legătură cu modul în care s-a desfășurat derularea contractului, despre unele lucrări ce urmau a fi executate necorespunzător, prevenindu-se astfel unele situații care ar fi adus pagube însemnate economiei naționale.

Astfel, în cursul anului trecut am primit semnalări potrivit cărora par-

tea engleză pretindea că betoanele care au fost introduse în operă la stațiile de pompare și punere sub presiune ar fi sub limita admisă, susținând demolarea stațiilor și reconstruirea lor. La propunerea noastră, INCERC-București a trecut la verificarea calității betoanelor, evitându-se astfel demolarea stațiilor, care valora peste patru milioane lei.

Un alt exemplu. În anul 1970, mai multe surse ale organelor noastre au semnalat frecvente defecțiuni la fabrica de conducte și un ritm foarte scăzut la violarea tablei, ceea ce ar fi determinat neconfectionarea conductelor metalice în termen și implicit neintrarea în funcțiune a canalului principal (P.1.) Pentru remedieri, T.W.I.G. a adus din Anglia un alt specialist. Măsurile luate de acesta au îmbunătățit esențial funcționarea fabricii. O sursă a organelor noastre, pe baza instructajului făcut, a reușit să-și creeze relații „amicale” cu respectivul. Ca urmare, specialistul englez, într-o discuție, i-a conflat că „ar putea să confecționeze conductele înainte de termen, acest lucru depinde de el, însă nu are interes, pentru că vrea să mai stea în România”.

Primind sarcina să observe în permanență activitatea specialistului englez în timpul cât lucrează în fabrică, sursa a sesizat că acesta acordă atenție mai mare dispozitivului pentru reglajul instalației de violat. Această semnalare a determinat pe ofițer să orienteze activitatea sursei spre studierea dispozitivului de la instalație, înainte și după intervenția specialistului străin. S-a putut astfel stabili că reprezentantul firmei engleze corecta într-un anumit sens reglajul dispozitivului. În lipsa res-

pectivului, sursa noastră, care avea cunoștințe de specialitate, după mai multe încercări, a reușit să stabilească un reglaj corect pentru creșterea vitezei de virolat. Intervențiile ulterioare ale specialistului străin au fost inutile.

O situație deosebită prezintă fabrica de dale. Aceasta nu a funcționat și nu funcționează nici în prezent la parametrii proiectați, ceea ce a determinat o importantă rămânere în urmă la impermeabilizarea canalelor de distribuție. Conducerea firmei engleze caută diverse pretexte, invocând că nefuncționarea se datorește exclusiv părții române. (Din informații și din exploatarea informativă a unor specialiști englezi a rezultat că utilajele furnitură T.W.I.G. sînt necorespunzătoare.) Cunoscîndu-se această situație, s-au informat organele în drept, care au trecut la întocmirea unor documente opozabile părții engleze în caz de litigiu. Un prim rezultat al acestor măsuri s-a concretizat prin acceptarea de către partea engleză de a pune la dispoziția părții române, fără plată, utilaje pentru un poligon de confecționare manuală a dalelor.

În ultima perioadă, datorită unor defecțiuni la macaraua fabricii de dale, I.S.C.I.R.-Craiova nu a autorizat funcționarea acesteia. Prevăzînd că această situație va constitui un motiv în favoarea părții române, reprezentantul firmei T.W.I.G. a apelat la serviciile unui salariat român, față de care un alt specialist englez i-a precizat că „este cunoscut foarte bine de englezi, motiv pentru care au îndrăznit să vorbească deschis cu el”. Acesta l-a invitat în biroul specialiștilor englezi „pentru a bea o cafea”. După discuții banale, i s-a cerut părerea în legătură cu următo-

rile neautorizării funcționării macaralei de către I.S.C.I.R., cît și despre posibilitatea găsirii unei soluții de rezolvare a acestei probleme. La cîteva zile, salariatul român a primit prin intermediul unui specialist englez, zece pachete de țigări străine din partea directorului administrativ (persoană de încredere a reprezentantului firmei T.W.I.G.), spunîndu-i-se că „este un dar al firmei engleze”. (Peste două zile, la Craiova, urma să aibă loc întîlnirea reprezentanților T.W.I.G., I.C.I.C. și I.S.C.I.R., pentru a se lua hotărîri în legătură cu autorizarea de funcționare a macaralei.)

Înainte ca reprezentanții T.W.I.G. și I.C.I.C. să plece la Craiova, salariatul român — care urma să participe și el la discuții — a fost chemat de directorul administrativ, care i-a spus că „el personal nu are încredere în rezultatele pozitive ale acestei întrevederi”, propunîndu-i să se deplaseze singur la Craiova și să-l contacteze pe reprezentantul I.S.C.I.R., pentru a aranja problema. Salariatul român nu a acceptat, exprimîndu-și părerea că „este mai bine să se rezolve totul pe cale oficială, întrucît la discuții participă din partea firmei T.W.I.G. reprezentanți de valoare”.

Paralel cu acțiunea de mai sus, din informații mai rezultă că reprezentantul firmei engleze caută să convingă partea română că funcționarea defectuoasă a fabricii de dale s-ar datora dezinteresului, lipsei de pregătire a operatorilor români care lucrează la prese și malaxoare. Pentru a avea „argumente”, respectivul s-a deplasat la fabrica de dale însoțit de salariatul român (pretextînd invitarea acestuia prin lipsa altuia). După ce a făcut cronometrări asupra ritmului de lucru, a solicitat salariatului român să afle de la munci-

torii din fabrică date despre modul cum sînt salariați, confiindu-i acestuia că „o astfel de informație este de mare folos firmei T.W.I.G.” După ce i s-au dat unele relații, a tras concluzia că sistemul de salarizare existent constituie principala cauză a modului defectuos de lucru în fabrică, afirmînd că acest aspect îl va discuta cu conducerea I.C.I.C. și G.S.I.

Salariatul român fusese studiat și verificat de către unii specialiști englezi. Astfel, o sursă ne-a semnalat că, în timp ce se deplasa cu un specialist englez la Craiova, acesta a adus în discuție persoana salariatului nostru, interesîndu-l următoarele date: dacă îi place să bea, dacă îi plac femeile, dacă este atașat de soție, dacă intenționează să-și aducă soția la Ocolna, dacă este mulțumit de cîștigul pe care îl realizează la I.C.I.C.

De asemenea, un specialist englez i-a promis că îi va aranja un post la firma T.W.I.G., în București, urmînd să-i completeze salariul cu 1 200 lei lunar. L-au supus chiar unor verificări. Astfel, i-au propus să facă o deplasare la București pe cheltuiala firmei engleze, pentru a preda „un plic cu scrisori” unui specialist al firmei T.W.I.G. din București. În timpul deplasării, pe o anumită distanță, salariatul român a fost urmărit de către specialistul englez.

Avem informații potrivit cărora și altor salariați români — ingineri la fabrica de dale — li se acordă atenție sporită, prin invitațiile care li se fac la diferite restaurante și baruri.

Semnificativă, în acest sens, este afirmația unui specialist englez din care rezultă că „au informații sigure” despre faptul că alți specialiști străini, care au lucrat în România pentru executarea unor lucrări, nu

au știut să dovedească nevinovăția lor. De aceea, reprezentantul firmei T.W.I.G., la Ocolna, cere specialiștilor englezi să aibă cît mai multe probe pe care, la nevoie, să le poată folosi împotriva părții române. În acest scop, au executat numeroase fotografii care înfățișează depozitarea necorespunzătoare a unor materiale, muncitori care se odihnesc în timpul programului de lucru; au cronometrat unele lucrări, rezultatul consemnîndu-l în diferite scrisori către conducerea I.C.I.C.

Din informațiile pe care le deținem rezultă că există deficiențe și în legătură cu întocmirea documentelor ce însoțesc utilajele în timpul transportului.

Această situație este de natură să genereze confuzii în evidența exactă a materialelor trimise de firma T.W.I.G., putîndu-se factura furnituri nelivrate sau produse livrate peste prevederile contractuale.

În activitatea de viitor ne propunem să întreprindem noi măsuri, pentru a-i determina pe specialiștii englezi, identificați ca suspecti, să-și dezvăluie intențiile. De asemenea, vom continua să ne îmbunătățim rețeaua informativă care este folosită pe șantierul Sistemului de irigații Sadova-Corabia.

Deoarece sistemul de irigații se găsește în zona de frontieră, rețeaua informativă a fost instruită, de asemenea, să identifice persoanele venite pe șantier cu intenții de evaziune sau cu scopul de a fi trimise la specializare în Anglia, de unde să nu se mai întoarcă. Pînă în prezent au fost identificate trei persoane cu asemenea intenții, asupra cărora s-au luat măsuri corespunzătoare.

Întrucît Sistemul de irigații Sadova-Corabia cuprinde suprafețe de

teren pe raza județelor Dolj și Olt, ofițerii celor două inspectorate care deservește acest obiectiv s-au întâlnit periodic, analizând situația informativă din sectoarele lor de responsabilitate, făcând un schimb operativ de informații și punându-se de acord asupra unor măsuri comune.

În ultima perioadă s-au constatat tăieri de cabluri și sustrageri de piese de la unele cabine electrice, care sînt procurate exclusiv din import. Datorită măsurilor întreprinse, autorii unor astfel de fapte au putut fi identificați, în persoana mai multor copii din comunele din zonă.

Prin organele comunale am organizat unele activități educative, care să contribuie la prevenirea unor fapte asemănătoare. De asemenea, la

propunerea organelor noastre, conducerea I.C.I.C. studiază posibilitatea instalării la cabinele electrice a unor sisteme de semnalizare, capcane chimice sau alte sisteme tehnice.

Din aspectele prezentate, rezultă că un asemenea mediu este pretabil tuturor genurilor de infracțiuni. De aceea, în cadrul inspectoratului nostru, una din sarcinile principale rămîne și în viitor intensificarea măsurilor informative și folosirea eficientă a celorlalte mijloace de care dispunem, pentru a putea contracara la timp orice activitate ostilă ce ar putea aduce pagube economiei noastre naționale.

Locotenent-colonel M. PIRVULESCU

INVESTIGAȚIA — la nivelul exigențelor actuale

Calitatea notelor de investigații a constituit un subiect mult discutat cu prilejul ședinței de bilanț asupra activității direcției noastre pe anul 1971.

S-au făcut aprecieri favorabile, potrivit cărora munca de investigații s-a desfășurat într-un conținut nou, în general răspunzînd cerințelor operative ale organelor informative din centrală și din teritoriu. A mai rezultat că unitățile de securitate interesate au înțeles mai bine rolul și locul investigației în angrenajul muncii de securitate și în consecință necesitatea folosirii ei într-un mod mai rațional, judicios.

În articolul de față ne propunem să punem în evidență alte căi și mijloace de a imprima muncii de investigații un spirit novator și de a releva cîteva deficiențe încă exis-

tente, care trebuie eliminate din practica muncii de investigații.

În acest sens, ne exprimăm părerea că este necesar ca în viitor să manifestăm mai mult discernămint în selecționarea surselor de informare, înainte de a trece la rezolvarea efectivă a investigației. Practica a demonstrat nu o dată că, atunci cînd au fost alese cu grijă sursele competente, rezultatele obținute au fost utile pentru organul informativ, realizîndu-se totodată și o economie de timp.

De pildă, într-o cerere de investigații se solicita a se stabili concret dacă obiectivul divulgă secrete de stat în cercul familial sau de prieteni.

Investigatorul, dominat de rutină, tratînd simplist alegerea surselor de informare, a procedat pur și simplu rudimentar, solicitînd datele necesare unor persoane din cartier care dețin

atribuții pe linie obștească. Acestea cunoșteau doar date cu caracter general și nicidecum aspecte menite să contribuie la stabilirea adevărului în legătură cu cele solicitate.

Mulțumindu-se numai cu informațiile de suprafață obținute de la persoanele respective, ofițerul consemna în nota de investigații că obiectivul „are o comportare corectă la domiciliu” și făcea mențiunea că „nu-i cunoscut să desconspire secrete de stat” în familie sau în anturajul de prieteni. Analizându-se conținutul informațiilor obținute, s-a dedus că ofițerul a procedat superficial în utilizarea surselor de informare și s-a ordonat o reverificare în cadrul căreia s-a cerut concursul unor vecini din anturajul soției obiectivului. În acest mod s-a ajuns chiar la persoana ce sesizase printr-un telefon conducerea instituției în care lucra obiectivul. Vecinul făcuse acea sesizare, întrucât remarcase ușurința cu care persoana asupra căreia se ceruseră investigații discută secrete de stat în prezența unor persoane necompetente. Lămuririle date cu acel prilej ca și datele concrete furnizate au contribuit (alături de alte date obținute) la trimiterea unui răspuns documentat și concludent organului care solicitase investigația.

Lărgirea gamei de surse informative în procesul muncii de investigații implică în mod evident o concepție mai clară și mai modernă de lucru, avînd în vedere că investigația se realizează în fond printr-un dialog viu, ce are loc între investigator și sursele pe care le folosește.

Uneori acest dialog se desfășoară la un nivel scăzut — în special cu sursele nerecrutate — în sensul că investigatorul nu reușește să elaboreze acele legende plauzibile care să

fie însușite de interlocutor. În asemenea cazuri, cum este și firesc, discuțiile nu depășesc nivelul generalităților.

Așa se explică și răspunsurile lapidare din notele de investigații unde se folosesc „clasicele” expresii „nu este cunoscut” sau „nu au rezultat” (acele probleme solicitate în cere-rile de investigații). Exemple de acest gen se pot da suficiente, însă ne vom opri la unul singur.

O unitate informativă solicitase să se verifice dacă medicul D.S. din București face acte preparatorii pentru a rămîne în Occident cu ocazia unei călătorii de agrement pe care urma să o facă. Investigatorul a găsit de cuviință să contacteze pe unii locatari din aceeași clădire cu obiectivul și a discutat cu ei în general „dacă cineva din imobil intenționează să plece în străinătate și să nu mai revină”. Sursele folosite n-aveau cunoștință de intenția lui D.S. de a efectua o călătorie în străinătate și ca atare au răspuns ofițerului că nu cunosc asemenea situații. Ofițerul s-a declarat satisfăcut și a consemnat pe scurt că „nu s-au stabilit probleme importante”, deși el nu crease o atmosferă favorabilă pentru discuții din care să poată cunoaște concret intențiile obiectivului. În realitate, medicul D.S. avea relații extraconjugale care afectau atmosfera și viața de familie, își vînduse autoturismul cu puțin timp în urmă etc. Dacă ar fi fost stabilite și semnalate la timp organelor informativ aceste fapte, s-ar fi luat desigur măsuri informative de adîncire a verificărilor și de prevenire a evaziunii din țară.

Se impune să trecem la un proces sistematic de perfecționare a metodelor directe de muncă cu sursele de in-

formare. Aceasta nu va fi posibil decît în condițiile lărgirii cunoștințelor de cultură generală și printr-o specializare profesională adecvată. Ne exprimăm părerea că, în procesul de învățămînt, ar fi bine să se analizeze latura psihologică a muncii cu sursele de informare, inspirîndu-ne poate și din modul în care reporterii de presă, radio și televiziune rezolvă, intervieveză sau investighează anumite aspecte sociale, economice sau de altă natură.

O altă problemă pe care o ridică realitatea timpurilor noastre este aceea a modului de efectuare a investigațiilor în cartierele nou construite, unde relațiile dintre locatari sînt relativ limitate, posibilitatea cunoașterii vieții și activității acestora fiind deci mai redusă.

Există tendința unor ofițeri de investigații de a-și încheia liniștiți notele cu mențiunea: „Întrucît locatarii nu se cunosc suficient între ei, nu s-au putut aprofunda investigațiile”.

La prima vedere, s-ar părea că într-adevăr așa se prezintă situația, dar făcînd un studiu temeinic, pe baze reale, se pot găsi soluții pentru fiecare caz în parte.

În general, în blocurile noi se apelează pentru culegerea de date și informații la persoane care compun asociația de locatari din imobilul respectiv și care, în virtutea acestei însărcinări, dispun de anumite date generale cu privire la comportarea locatarilor. Aceste persoane sînt desigur prețioase în efectuarea investigațiilor primare, dar datele pe care ni le pot furniza ele nu sînt suficiente. Ne exprimăm părerea că este bine să se apeleze, desigur cu tact și răspundere, la persoane din imediata apropiere a

obiectivului, chiar și la unii vecini care se află în relații mai bune cu persoanele asupra cărora se efectuează investigația. Alteori poate să fie necesară extinderea investigațiilor la domiciliul anterior al obiectivului. Această idee vrem să o argumentăm cu unul din multele exemple ce s-au petrecut în munca practică.

Despre o persoană urma să se stabilească, în timpul efectuării investigațiilor, comportarea și în special dacă poartă corespondență cu străinătatea. Persoana în cauză locuia de aproximativ un an într-un bloc din microraioul 7 al cartierului Drumul Taberei. Cu toate eforturile și insistențele, investigatorul nu a stabilit date deosebite, tocmai datorită faptului că relațiile dintre locatari se aflau încă într-un stadiu limitat.

Făcîndu-se însă verificări la domiciliul unde locuise anterior persoana în cauză, s-a stabilit că aceasta avea o concepție deformată despre viață și societate, cultivase relații cu unii specialiști din Occident, manifesta tendințe vizibile de căpătuială, încheind afaceri ilicite cu cetățenii străini etc. Niciunul dintre aceste aspecte nu era cunoscut de noii vecini ai obiectivului nostru.

Se cere deci să se analizeze fiecare lucrare în parte și, în funcție de particularitățile diferite, să se găsească mijloacele necesare obținerii datelor și informațiilor solicitate. Să se aleagă legende cît mai plauzibile și sursele cele mai indicate la care se va apela pe teren. Tot în contextul acestor preocupări, este necesar să se insiste pînă la elucidarea completă a informațiilor asupra cărora există dubii.

Procedîndu-se astfel se vor evita solicitările repetate, revenirile din

partea organelor informative pentru verificarea sau stabilirea unor date.

De exemplu, un ofițer de investigații reușise să stabilească o serie de relații importante ale obiectivului asupra căruia se ceruse investigația, însă nu trecuse la identificarea exactă a acestor legături, deși avea date suficiente cu privire la trăsăturile fizionomice și la locurile lor de domiciliu. S-a rezumat să facă doar „portrete“ ale acelor persoane și le-a indicat adresele unde „ar locui“. Sigur că, dacă ar fi continuat investigația, putea identifica exact cine erau acele persoane din anturajul obiectivului și ar fi constatat că erau elemente ce prezentau un interes deosebit în desfășurarea acțiunii informative. În fapt însă, el a trimis o notă incompletă de investigații, care l-a obligat pe ofițerul din unitatea informativă să emită noi cereri de investigații pentru persoanele ce apăruseră ca legături, încărcând aparatul de investigații cu alte sarcini ce puteau fi rezolvate de la început, operativ.

O altă problemă la care dorim să ne referim este că noțiunea de „comportare la domiciliu“ este ceva mai largă decât se obișnuiește să se creadă, cuprinzând aspecte multiple din viața și activitatea oamenilor la domiciliu și în cartier, cum ar fi: comportarea în familie și față de vecini, modul de viață, anturajul și relațiile, concepțiile, atitudinea politică și morală, înclinații, pasiuni etc.

Această idee nu este bine conturată și însușită de unii investigatori și de aceea, în multe cazuri, se obțin date la general, cum că „obiectivul are (sau nu are) o comportare corespunzătoare la domiciliu“.

O contribuție fundamentală la ridicarea calității investigațiilor o aduce rețeaua informativă, prin capacitatea ei de penetrație în intimitatea elementelor despre care se solicită investigații.

Am avut prilejul să constatăm că, în cursul anului 1971, s-au recrutat o serie de elemente cu largi posibilități de informare, de un real folos în rezolvarea la un nivel superior a lucrărilor de investigații. Apare însă tot mai necesară acoperirea informativă a noilor cartiere, unde frecvent se solicită efectuarea de investigații. De aceea, față de rețeaua informativă de investigații, trebuie să manifestăm mobilitate, multă grijă pentru instruirea ei temeinică, cu migală și răbdare asupra tuturor problemelor ce sînt în deplină actualitate.

La sporirea calității investigațiilor un rol însemnat îl au, de asemenea, ofițerii specialiști ai serviciilor de investigații care sînt datori să verifice conținutul notelor de investigații, pe de o parte, iar pe de altă parte, să manifeste o atitudine realistă în valorificarea rezervelor de pricepere, hărnicie și elan ale ofițerilor de investigații.

Desigur, calitatea notelor de investigații depinde și de numărul lor. În acest sens, ne exprimăm părerea că o mai atentă selecție a persoanelor asupra cărora se cer investigații ne-ar ajuta să ne concentrăm atenția asupra acelor elemente care prezintă într-adevăr un interes real pentru munca de securitate.

Maior IONEL CRAIU

APORTUL SOȚIILOR NOASTRE LA MUNCA INFORMATIVĂ

Cînd conducerea ministerului a indicat folosirea soțiilor cadrelor instituției noastre pentru realizarea unor sarcini ale muncii de securitate, trebuie să recunoaștem că unii dintre noi — ofițeri și subofițeri din cadrul Inspectoratului Brăila — au încercat un ciudat sentiment de surpriză: „Cum, soțiile noastre să culeagă informații!“

Poate unii își vedeau soțiile mai ocupate decât pînă atunci, poate alții și-au zis că astfel au scăpat de „povara“ conspirativității... Trebuie recunoscut că unii am fost sceptici și în privința contribuției pe care ne-am gîndit că ar putea-o aduce soțiile noastre la munca de culegere a informațiilor.

Dar tot ce a fost surpriză și îndoială a început cu timpul să se estompeze. După o nu prea lungă perioadă, ne-am dat seama că sentimentul acela ciudat ținea de fapt mai mult de responsabilitate, pentru că fiecare dintre noi pricepuse că îi revin sarcini importante, pentru pregătirea și introducerea sistematică a soțiilor în problemele muncii de secu-

ritate, că se impunea, în continuare, o „supraveghere profesională“ atentă a soțiilor.

E drept, începutul a fost timid; poate și pentru că nu a existat o experiență în acest sens.

Trebuie spus că și unele dintre soțiile noastre au încercat un sentiment de surpriză; au zîmbit neîncrezătoare, atunci cînd li s-a solicitat sprijinul în rezolvarea unor probleme ale muncii de securitate. De aceea, în multe cazuri, a fost necesară și convingerea soțiilor.

Poate cea mai interesantă situație a fost aceea a tovarăsei M.U. Cînd soțul i-a solicitat să aibă în atenție unele probleme de la locul ei de muncă, a manifestat o neîncredere fățișă, motivînd pe bună dreptate: „Bine, dar cînd îți vorbeam uneori despre neajunsurile de la noi, de la uzină, îmi spuneai că nu te interesează...!“ Dilema a fost înlăturată prin participarea la discuție și a ofițerului care răspunde de obiectivul în care lucrează tovarășa M.U. Încă de la acea primă convorbire, s-a dovedit că într-adevăr în sectorul în care

lucrează M.U. sînt multe nereguli, unele dintre ele avînd o influență negativă asupra desfășurării normale a activității de planificare-producție. Aceste aspecte puteau face foarte bine obiectul preocupărilor organelor noastre de contrainformații economice, aspecte cărora soțul, preocupat numai de problemele de muncă personale, nu le acorda atenție.

În majoritatea cazurilor însă soțiile — care au posibilități reale de a realiza anumite sarcini — au fost instruite de către ofițerii interesați, prin intermediul soților lor.

Încet, încet, soții, din simpli intermediari, au devenit instructori cu adevărat. Familia (soțul-soția) se sfătuiește tot mai des. Începe să apară și să se dezvolte interesul pentru culegerea de informații. Soții manifestă treptat și ei mai mult interes; la rîndul lor se consultă, analizează împreună cu ofițerii care răspund de obiectivele în cauză problemele care apar, cer noi orientări. În această postură i-am întîlnit de multe ori pe maiorul Eugen Eftimie, locotenent-major Gheorghe Mohonea, plutonierul-major George Ionașcu și pe alții.

În cîteva cazuri, instruirea soțiilor cu sarcini pe linia muncii de securitate s-a făcut, cu acordul soților, la locul de muncă al acestora, de către ofițerii în problemă. (Aici trebuie subliniat faptul că tovarășele ocupă în obiective posturi ca: L.M. — este șefa personalului, A.V. — juriconsult, preocupări care impuseră și anterior unele contacte de muncă oficiale cu ofițerii în cauză.)

Desigur, instruirea propriu-zisă, indiferent pe ce cale s-a realizat, ne-am străduit să fie la obiect. Deci diferențiată, individualizată. Aceasta a fost impusă de pregătirea diferită a soțiilor, de specificul locurilor de muncă, de problemele care intere-

sau organele noastre din acel sector, pe linia supravegherii informative generale ori speciale.

Analizînd periodic munca de atragere a soțiilor și aportul lor la realizarea unor sarcini de securitate, ne-am dat seama că ar fi greșit să se creadă că, după primele discuții-instructaje, totul s-a înțeles pe deplin și că s-au obținut date deosebit de importante. Au fost cazuri cînd am revenit, insistînd cu tact și răbdare pe lîngă soții și chiar pe lîngă soți, reușind încet, încet să le angrenăm, să le schimbăm optica, să le insuflăm răspundere față de această sarcină.

În consecință, la inspectoratul nostru s-au obținut de la soții numeroase informații, care au fost finalizate în diverse forme. Iată cîteva exemple:

Tovarășa L.M., dovedind un deosebit spirit de sesizare și de selecționare a problemelor care ne interesează, a fost instruită cu sarcini concrete pentru a ne ajuta în dosarul de urmărire informativă „Străinul“. În acțiune ar fi trebuit să efectuăm recrutarea unui informator sau colaborator. Investigînd cu multă abilitate printre legăturile feminine apropiate ale elementului urmărit, soția ofițerului nostru a reușit să confirme informația, că respectivul individ intenționează să părăsească țara.

Soțiile noastre pot sesiza cu ușurință cînd se vehiculează idei ce ne interesează, indiferent dacă discuțiile acelea se poartă în birou, în secție, în magazine, la o adunare, pe stradă etc. Știm că femeile au un dezvoltat spirit de sesizare, că intuiesc lucruri care bărbaților le scapă uneori. Aceste calități nu trebuie subestimate, ci puse cît mai mult în valoare, stimulate.

Astfel, tovarășa M.M., pe baza instructajului general făcut de soț, a observat că un salariat, cunoscut cu legături suspecte în străinătate, rămîne în mod sistematic la institutul de proiectări la care lucra, peste orele de program, în mod nejustificat.

La o altă întreprindere, tovarășa O.E. a sesizat faptul că anumite documente care cuprindeau date secrete de stat, încă de la conceperea și multiplicarea lor, aveau un regim contrar prevederilor legale, existînd condiții pentru pierderea, sustragerea sau distrugerea unora dintre acestea.

La fel A.B., lucrînd într-o instituție de comerț exterior, a fost instruită cu sarcini specifice pentru acest sector. Pe baza unor observații atente și a confruntării unor documente, tovarășa A.B. a stabilit că unii salariați din cadrul instituției întrețineau relații suspecte cu cetățeni străini, favorizau operațiuni ilegale cu valută, aveau o comportare care influența de multe ori negativ asupra desfășurării normale a activității comerciale.

De exemplu, în dosarul de urmărire informativă „Petrolistul“, caz dificil prin complexitatea problemelor pe care le ridică, nu numai în realizarea urmăririi, dar și a documentării, pentru identificarea și fotocopierea unor documente de la întreprinderea respectivă, documente care ilustrau activitatea elementului urmărit, am solicitat sprijinul tovarășei G.R. S-au verificat astfel unele informații, fixîndu-se și documentele care puteau fi ridicate oficial de la întreprindere, în eventualitatea începerii urmăririi penale. În realizarea acestei sarcini, s-au luat toate măsurile de conspirativitate (a acți-

unii în sine și de acoperire a tovarășei G.R.).

Soțiile noastre, ca oricare femei, au prietene de muncă, de școală, de copilărie. Spre deosebire de bărbați, femeile sînt mai volubile, discută mai mult cu prietenele. Un cuvînt scăpat unei prietene foarte bune și care desigur „știe să păstreze un secret“, poate avea, așa după cum ne putem da seama, repercusiuni neplăcute, ori chiar foarte grave.

Teama unor elemente necinstite, suspiciunea și rezerva acelor care au încălcat legile statului etc. pot crea, de cele mai multe ori, o atmosferă de izolare a unor soții sau se poate trece la supravegherea lor sistematică, la provocări pentru a verifica dacă își informează soții.

Considerăm că instruirea soțiilor pentru toate situațiile posibile este, în primul rînd, o sarcină a soțului. El trebuie să fie factorul hotărîtor, deoarece cunoaște din experiență toate dificultățile ce se ridică în calea culegerii de informații, își cunoaște și soția, caracterul și posibilitățile ei, are și timp suficient pentru instrucții complexe.

Ofițerii, care exploatează datele furnizate de soții, este absolut necesar să manifeste o grijă deosebită pentru a nu le desconfira. Nimeni nu are, de asemenea, dreptul să le expună, să le izoleze de colectivele în care lucrează, să le creeze o atmosferă neplăcută. Teama de a nu se afla despre sprijinul pe care ni-l acordă s-a manifestat la majoritatea soțiilor angrenate în munca informativă. De aceea, pe bună dreptate, tovarășa V.I., transmițînd unele date despre atitudinea dușmănoasă a unei persoane, atrăgea în mod special atenția ofițerului că de față n-a mai fost decît o singură persoană. Aceasta fiind prima semnalare,

a fost organizată supravegherea informativă sistematică a elementului în cauză, confirmându-se datele de primă sesizare. Urmăritul a fost în final avertizat.

Nu întotdeauna aspectele asupra cărora am fost sesizați prin soții au făcut obiectul muncii organelor de securitate. Dar în marea majoritate a cazurilor informațiile au fost perfect exploatabile, servind la lichidarea unor nereguli existente. Astfel, tovarășa E.P. a furnizat date referitoare la efectuarea nejustificată a unor casări de utilaje, inventarierea fictivă a altor utilaje în valoare de peste un milion. Au fost sesizate, în acest caz, conducerile superioare ale întreprinderilor respective.

Tovarășa A.V., juriconsult la una din întreprinderile municipiului Brăila, a semnalat frecvent multe nereguli, abateri de la instrucțiuni și legi, aspecte asupra cărora au fost informate organele în drept.

Și totuși cea mai interesantă — poate și datorită manierei de desfășurare practică — a fost folosirea soțiilor ofițerilor din cadrul secției de filaj. Aici surpriza a fost și mai mare: unor soții, ani de zile, li s-au spus fel de fel de lucruri despre ocupația soților lor, despre calitatea lor. Acum, când am discutat împreună mai multe probleme ne-au reproșat: De ce n-ați făcut acest lucru mai de mult? Am fi știut și noi cum să ne apărăm soții, „să-i acoperim“, cum spuneți dumneavoastră, am fi înțeles și interpretat cum se cuvine unele situații văzute în misiunile lor și am fi înțeles altfel veșnicul „sînt ocupat“.

S-au organizat mai multe exerciții practice, instructorii fiind soții, care s-au așezat la volan sau alături de

soțiile lor, au plecat împreună pe stradă, în alte locuri publice etc.

Au fost aplicate cîteva „scheme“ care pe soții le-au fascinat pur și simplu. Și într-adevăr, ce poate fi mai atrăgător și mai plin de neprevăzut decît o lucrare de filaj, în care forțele și de o parte și de alta se mișcă „pe față“, se scurg uneori ca o caravană, dar de regulă cu stopuri brusce, cu răsturnări de situații, care uneori par fără ieșire pentru filor, cu soluții și hotăriri luate spontan, pline de fantezie.

În timpul filării unui marinar străin, acesta a intrat într-o florărie. S-a hotărît pe loc ca, după el, să intre una dintre soțiile care făceau parte din „caravană“. „Privind din stradă, spunea mai tîrziu șeful grupei (soțul), am rămas uimit cu cît calm a intrat în magazin și cu cîtă dezinvoltură a început să admire florile, să aleagă, să refuze“.

Folosirea soțiilor în munca de filaj se deosebește oarecum de modul în care acționează celelalte soții, în obiective economice, culturale etc. Dacă la filaj soțul este lingă soție, fiindu-i și „șef“ și „instructor“, alta este situația când o soție trebuie să realizeze singură anumite sarcini. De aceea este necesar să ținem seama de principiul foarte important al conspirativității, atunci când încredințăm unei soții o sarcină informativă. Soțiile nu trebuie angrenate în acțiuni riscante, care le-ar expune etic, moral; nu trebuie, bineînțeles, să comită ilegalități sau abuzuri alături de elementele urmărite — în speranța că astfel „își crează posibilități informative“.

În munca practică, s-au ridicat și unele probleme privind modul în care ajung la ofițerii interesați datele culese de soțiile noastre. În cele

mai multe cazuri soții sînt instructori și intermediari, dar au fost și situații când, soțiile ocupînd în obiective posturi „oficiale“: șef personal, jurist, desigur și cu acordul soților, am realizat contactul la locul de muncă, această idee fiind impusă și de faptul că astfel contactele sînt mult mai complexe și mai frecvente.

În ceea ce privește forma în care s-au concretizat datele culese, ea a fost diversă; de la relatări verbale sau rapoarte scrise ale soților, pînă la informări scrise ale soțiilor, mai ales atunci când problema tratată cerea chestiuni de amănunt.

Ne-am propus ca în viitor unora dintre soții, cum sînt A.V. — juristă, L.C. — soră medicală, să le încredințăm rețea feminină în legătură: rețea din legătura soțului, în primul rînd. De asemenea, soțiile ofițerilor de la secția de filaj, care sînt folosite în munca de filaj, să fie instruite, pentru a ști să fotografieze și să filmeze. Ne-am propus să atra-

gem mai mult soțiile și la munca de investigații.

Ne gîndim (vom consulta în acest sens și pe cei competenți) la instruirea unor soții pentru situații deosebite, considerînd că acestea pot avea un rol important în acoperirea soților la nevoie, în realizarea unor legături etc.

Familia fiecărui ofițer de securitate trebuie să fie un nucleu bine sudat. Soțiilor noastre — și în această direcție noi avem prima sarcină — trebuie să li se insuflă un total atașament față de profesia pe care ne-am ales-o. De aceea, fiecare dintre noi, în familia sa, trebuie să ducă sistematic o muncă de educație, am putea spune chiar specifică.

Numai pe o astfel de bază se va putea vorbi în viitor de un aport tot mai mare al soțiilor noastre la realizarea unor sarcini ale muncii de securitate.

Maior ION BĂLAN

PERFEȚIONAREA CUNOSCĂTORILOR DE LIMBI STRĂINE, UN DEZIDERAT MEREU ACTUAL

„Prin intermediul unei limbi percepi o altă civilizație, iar cine nu cunoaște limbi străine nu știe nimic despre propria sa limbă”.

Goethe

Direcția noastră dispune de un număr apreciabil de cunoscători de limbi străine, aceștia asigurând traducerea și prelucrarea materialelor din 16 limbi. Majoritatea au studii superioare filologice pe profil, iar restul cunosc limba din școala militară de ofițeri sau din familie.

Specificul muncii de securitate impune perfecționarea continuă a nivelului de cunoștințe în limbile respective, pentru a putea rezolva cu competență sarcinile profesionale.

La examenele de atestare a cunoscătorilor de limbi străine, care au fost organizate anul trecut de către

Direcția personal și învățământ, 29% dintre candidații noștri au obținut gradul I, 46% gradul II, 19% gradul III și numai 6% nu au obținut nici un grad.

Aceste rezultate se datoresc felului în care ofițerii au fost mobilizați să-și perfecționeze cunoștințele în limbile străine în cadrul cercurilor profesionale, cât și studiului individual.

În ideea realizării unui schimb de experiență, în rândurile care urmează ne vom referi la unele aspecte teoretice și practice rezultate din

pregătirea și perfecționarea cunoscătorilor de limbi străine.

★

Evoluția metodelor de însușire sau perfecționare a cunoștințelor de limbi străine pune în relief pe cele intensive. Adesea se face uz de noi metode audio-linguale și audio-vizuale.

Ceea ce este modern în noile teorii constă în: acceptarea cunoașterii limbii străine sub formă de instrument de comunicare, ceea ce ar echivala cu un criteriu funcțional; divizarea obiectului de studiu în fragmente logice și întocmirea manualelor pe baza vocabularului minim și a structurilor fundamentale; grăbirea procesului de învățământ și mărirea eficacității prin folosirea mijloacelor tehnice; introducerea limbilor moderne pe o scară cât mai generală.

Deosebirea fundamentală între metodele audio-linguale și cele audio-vizuale o găsim în folosirea de către cele din urmă a materialelor vizuale. Ceea ce e comun ambelor metode constă în aceea că ele cer ca studiul unei limbi moderne să înceapă cu limba vorbită (audiție, pronunțare, conversație) și abia mai târziu să se treacă la limba scrisă. Gradația ar fi: **ascultă — vorbește — citește — scrie**, în metoda audio-linguală, și **înțelege — vorbește — scrie — citește**, în cea audio-vizuală. Pentru formarea deprinderilor de pronunțare se pune accent pe ritm și intonație.

Textele tipărite sînt folosite după ce au fost însușite pronunția, ritmul, intonația și un număr de structuri fundamentale. De regulă, metodele moderne folosesc dialoguri construite pe baza unui vocabular minim, alcătuit pe criterii de frecvență.

În locul teoriei și regulilor gramati-

cale, în procesul de învățare a limbii străine sînt folosite structurile gramaticale, mecanismele și modelele. Aceste metode noi înlesnesc însușirea mai rapidă și directă a limbii orale într-o etapă incipientă, dar trecerea spre o etapă avansată, de folosire liberă a limbii, mai ales în forma scrisă, se face anevoios.

Dezvoltarea ciberneticii și apariția calculatoarelor electronice constituie una din marile revoluții științifice ale secolului nostru.

Este suficient să arătăm că metodele ciberneticii stau la baza instruirii programate, care, în mod experimental, a fost aplicată în câteva domenii. Ceea ce este esențial în această instruire se bazează pe analiza structurii logice a limbii respective și prezentarea materiei de studiu sub formă de program. Temele sînt împărțite în multiple fragmente elementare, fiecare dintre ele reprezentînd un pas în însușirea cunoștințelor, iar fiecare pas este supus întăririi și verificării riguroase și imediate.

În general, aceste metode vizează modernizarea, ele folosind toate mijloacele posibile pentru a ușura și simplifica instruirea. Munca profesorului rămîne însă cea mai grea, deoarece el trebuie să decidă și să opteze pentru criterii și metode combinate, ca să mențină viu interesul subiecților și să facă plăcute orele de instruire.

Pe lângă faptul că însușirea unei limbi străine este o cerință a omului modern, trebuie avut în vedere și gradul de necesitate și interesul manifestat în cunoașterea unei limbi. Mobilizarea eforturilor se face în funcție de scopul și interesul individual.

Practica muncii a demonstrat că orice cunoscător al unei limbi stră-

ine, indiferent de pregătirea pe care a făcut-o anterior, trebuie să posede anumite calități și, în plus, să-și lărgească în mod continuu sfera cunoștințelor generale și profesionale. Sînt cunoscători buni și foarte buni ai unor limbi străine care nu se descurcă în bune condiții cînd au de-a face cu probleme profesionale tehnice, științifice sau de altă natură. La această situație contribuie în primul rînd explozia informațională.

Oricite cunoștințe ar poseda un cunoscător al unei limbi străine, dacă nu manifestă interes pentru a se documenta continuu din domeniile de activitate ale elementelor urmărite, nu va putea să redea cu ușurință în românește ceea ce aude. Cît privește terminologia tehnică, aceasta trebuie tradusă exact, deoarece implică înțelegerea unor fenomene de principiu sau legi de bază. Un specialist translator trebuie să aibă și un auz foarte bun, care să-l ajute în a reda pe loc spusele unui străin, chiar dacă acesta are o dicție defectuoasă.

Pentru un traducător de texte este suficient să înțeleagă puțin pe oricare vorbitor autohton, dar trebuie să cunoască la perfecție limba scrisă, ortografia, stilul propriu domeniului respectiv și, neapărat, terminologia de specialitate.

Dacă mai avem în vedere nivelul diferit al cunoscătorilor de limbă și faptul că o parte dintre aceștia sînt solicitați mai mult în procesul muncii — de unde și nevoile unor cunoștințe bogate —, iar alții mai puțin, reiese clar că apar tendințe de delăsare și complexe de inferioritate din partea unora, ceea ce duce la scăderea interesului pentru limbă.

Ca o consecință a procesului muncii noastre, putem sublinia faptul că se remarcă pregnant tendința de a

pierde ușurința exprimării orale fluente, sau a efectuării unor lucrări scrise (în special retroversiuni).

Din cele expuse, ne putem da seama că pregătirea și perfecționarea cunoscătorilor de limbi străine îmbracă aspecte complexe, nu o dată foarte dificile.

Iată de ce conducerea unității noastre a analizat în repetate rînduri aspectele reieșite, ordonîndu-se luarea unor măsuri, care au direcționat perfecționarea cunoscătorilor de limbi străine în funcție de cerințele muncii profesionale.

S-a trecut astfel la întocmirea unei tematici generale de pregătire și perfecționare care, în principiu, să îmbrace studiul organizat pe cercuri de limbi (pentru care se afectează 4—5 ore lunar din orele de program) cu studiul individual dirijat (care se execută de către fiecare în afara orelor de program, acasă și la serviciu).

În general, tematica propusă este orientativă și vizează stăpînirea în bune condiții a celor patru tehnici fundamentale: **înțelegerea, vorbirea, citirea și scrierea.**

Vom da în continuare cîteva exemple de activități concrete desfășurate în cadrul cercurilor organizate diferențiat pe limbi și după nivelul de cunoștințe al cursanților: conversații pe teme diverse, de interes general (turistic, uzual și cotidian), improvizate pe moment. La astfel de activități, cel care conduce grupa alege pentru conversație subiecte-pretext și pune cursanții în diferite situații. Să spunem că s-a ales ca temă o excursie turistică prin țara noastră, în munți, pe litoral sau prin diferite muzee; unul dintre cursanți va fi numit ghid și pe baza unor planșe, diapozitive, hărți etc.

va explica celorlalți tot ceea ce e mai reprezentativ, mai interesant pe traseul parcurs imaginar. Ceilalți pot adresa întrebări sau pot aduce completări.

Indiferent de tema aleasă, subiecții numiți să susțină astfel de conversații impuse pe moment, sînt nevoiți să facă apel la toate cunoștințele lor generale, pentru a se exprima concret și corect. De asemenea, mai pot avea loc dezbateri tematice pe probleme date și pregătite din timp în așa fel ca, în cadrul cercurilor, să se realizeze un util schimb de valori, care au fost studiate și însușite în mod individual. Conducătorul grupei va cere cursanților să-și aleagă cîte un scriitor, din opera căruia să citească o lucrare reprezentativă, pe care, împreună cu sinteza asupra vieții și operei acestuia, să le prezinte în cadrul colectivului, la activitățile lunare. Ceilalți cursanți, cunoscînd tema discuțiilor, se pot pregăti și pot participa și ei la dezbateri. Acest procedeu permite trecerea în revistă a problemelor despre arta, civilizația și cultura unui popor a cărui limbă o studiază cursanții.

În cadrul discuțiilor tematice mai pot fi vizionate filme străine, pe marginea cărora se pot încheia discuții colective.

De asemenea, prezentarea de către cursanți a unor evenimente politice și agende culturale, folosind relatările din presa curentă, constituie exerciții utile pentru ei. Aceste prezentări periodice îi obligă să se documenteze, să cunoască și să aprecieze just situația politică și culturală a acelei țări.

Importanță prezintă traduceri și retroversiunile directe pe texte necunoscute, acestea contribuind nu numai la o exprimare fluentă, la reac-

tivarea lexicului cunoscut, la mobilizarea atenției, a gândirii și perspicacității cursanților, ci și la reliefaarea unor lipsuri în gradul de cunoaștere a limbii. Șeful grupei va putea să tragă astfel unele concluzii și să facă recomandări pentru studiul individual.

Aceste exerciții se pot desfășura în felul următor: un cursant va citi un articol dintr-un ziar, iar un altul îl va traduce imediat în limba străină. În acest mod se poate continua cu toți cei prezenți.

Nu mai puțin folositoare sînt audierile de pe bandă ale unor materiale înregistrate în limba străină cunoscută și redarea acestora în scris, textual și în sinteză.

În acest sens, pot fi alese buletine de știri, un generic de film, replici din piese de teatru etc. Aceste exerciții vor contribui la exersarea scrierii corecte și la formarea deprinderii pentru audițiile la cască.

Pot fi date spre ascultare apoi discuții de durată mai mare, solicitîndu-se prezentarea lor în sinteză (în limba străină).

Rezolvarea unor teste¹⁾ gramaticale, care conțin particularități de limbă. Astfel de teste pot fi folosite, atunci cînd vrem să verificăm gradul de cunoaștere a unor noțiuni.

¹⁾ Testul — ca element auxiliar în procesul de învățămînt — este o probă definită, un mijloc de examinare, implicînd o sarcină de îndeplinit, identică pentru toți subiecții examinați, cu o tehnică precisă, pentru aprecierea și notarea rezultatelor. Testul cuprinde un șir de teme simple și limpede formulate, la care se răspunde repede și clar. Verificarea răspunsului se face după un „model de corectare”, astfel că subiectivitatea aprecierii nu mai poate interveni.

Aplicînd experimental curba lui Laplace-Gauss²⁾ la o grupă de cunosători ai limbii engleze, am putut stabili, după un număr mai mare de teste, lacunele cursanților și, ulterior, prin reluarea și ciclarea problemelor de gramatică, lexic etc., s-a reușit să se corecteze în bună parte greșelile fiecărui cursant. (Precizăm că s-a apelat la folosirea curbei Laplace-Gauss atît în activitatea profesorului, în elaborarea testelor sau problemelor de verificare, cît și pentru urmărirea evoluției subiecților.)

După aproape doi ani de cînd se lucrează experimental cu această metodă, putem afirma că ea este o oglindă vie a nivelului real al grupei și al fiecărui cursant în parte, este un îndreptar prețios în elaborarea și stabilirea temelor care urmează a fi dezbătute sau lucrate în cadrul cercului.

Spre exemplu, după un număr de trei teste consecutive, care aveau drept scop verificarea aceleiași probleme, am constatat că din zece cursanți, doi persistau în greșeli de ortografie, trei uitaseră sau nu știau o anumită problemă de gramatică, iar restul au efectuat testul dat în condiții perfecte. În consecință, celor doi, care făceau greșeli de ortografie, le-au fost date exerciții suplimentare de copiere sau dictare, iar problema de gramatică a fost reluată succint printr-o discuție cu întreaga grupă. La al patrulea test dat, toți cursanții au reușit să facă lucrarea corect.

Esențial în efectuarea unor asemenea teste este ca toți cursanții să lucreze concomitent aceeași temă la lucrările sau exercițiile scrise, iar pentru problemele orale, conducăto-

rul de cerc trebuie să efectueze o dozare adecvată a problemelor, pentru ca toți cursanții să poată participa la discuții.

Utilizînd acest gen de instruire nu se poate trece la o temă nouă (mai ales la grupele de începători) decît după ce tema predată a fost însușită de cel puțin 75% dintre cursanți, iar ciclarea în scopul menținerii nivelului de cunoștințe nu poate fi făcută fără a cunoaște exact care sînt nevoile reale ale grupei luate în ansamblu și ale fiecărui cursant în parte.

Este adevărat că această metodă reclamă un volum mare de muncă pentru conducătorul cercului, dar este una din căile care pot duce la o instruire eficientă, la obiect, la menținerea unui interes viu din partea cursanților pentru problemele predate.

Pentru însușirea lexicului profesional (comercial, militar, de spionaj etc.) din texte de specialitate, este numit din timp unul (sau mai mulți cursanți) să studieze diverse materiale și să selecționeze familii de cuvinte pe care le va prezenta în context prin dictarea și scrierea fragmentelor selecționate.

Cu unele prilejuri, la orele afectate pentru instruirea militară și de specialitate au fost date texte de topo-

²⁾ Curba Laplace-Gauss este o metodă frecvent utilizată în practica testelor. Ea are la bază un sistem de notări reprezentate grafic. Pentru documentare, recomandăm volumul „Lucrările consfătuirii metodico-pedagogice organizată cu cadrele de învățămînt din unitățile centrale și școlile militare de ofițeri de securitate” din mai 1970; Partea I, pag. 74-90, și Partea a II-a, pag. 197-202.

grafie militară, fragmente din situații tactice, din spețe și din manualul „Bazele muncii de securitate”, spre a fi traduse în limba străină cunoscută. În acest mod, s-au realizat atît însușirea unor termeni militari cît și a lexicului de specialitate corespunzător.

Tot în cadrul acestor activități au fost ținute, în limbi străine, unele seminarii-dezbateri la teme politice și de specialitate.

De asemenea, periodic au fost întocmite texte speciale cu lexic pe diferite profiluri, care au fost date spre traducere în timpul activităților de la cercuri.

Au mai fost create și unele momente operative tactice, în rezolvarea cărora, folosirea cunoștințelor din limbile străine a fost necesară.

Toate aceste activități organizate presupun completarea lor cu o pregătire individuală.

De aceea, în tematica pregă-

tirii și perfecționării cunoscătorilor de limbi străine am prevăzut în acest an de învățămînt ca fiecare cunoscător al unei limbi străine să traducă în timpul său liber un ziar, deoarece acesta cuprinde în paginile sale un lexic uzual nuanțat, o complexitate de aspecte, din aproape toate domeniile vieții.

În general, activitățile la cercurile de limbă au fost conduse, prin rotație, de către fiecare cursant, sub directă îndrumare a șefului de grupă, pentru a menține treaz interesul participanților în asimilarea cunoștințelor și în pregătirea sistematică a fiecăruia.

Desigur că în toate formele de studiu nu există metode minune și rețete unice. Dar, parafrazînd spusele lui Bacon, vom ajunge „prin citit mai deplini, prin vorbire mai prompti, iar prin scris mai exacti”.

Maior ION SCURTU

DIN ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ ÎN RÎNDUL MARI- NARILOR ROMÂNI CARE NAVIGHEAZĂ PE DUNĂRE

În raportul prezentat la Congresul al X-lea al partidului, tovarășul secretar general Nicolae Ceaușescu, referindu-se la dezvoltarea unor ramuri ale economiei naționale, arăta printre altele: „Flota maritimă își va dubla capacitatea, iar flota fluvială va fi dotată cu noi tipuri de nave pentru mărfuri și călători. În vederea reducerii cheltuielilor de transport, a folosirii mai raționale a transporturilor feroviare și rutiere, este necesar să se intensifice și să se utilizeze pe scară mai largă căile de transport maritime și fluviale, în special transportul pe Dunăre“.

Am început articolul nostru cu aprecierea de mai sus, pentru a pune

de la început în evidență importanța pe care o acordă partidul nostru acestei probleme, pentru a ne da seama de locul pe care îl ocupă transportul maritim și fluvial în ansamblul economiei naționale în perioada ce urmează.

Având în vedere și faptul că o parte din personalul maritim și fluvial se deplasează în exterior în repetate rânduri, venind periodic în contact cu străini, considerăm că acestui sector de activitate organele noastre trebuie să-i acorde o atenție cu totul deosebită.

În baza ordinelor primite, Inspectoratul județean Mehedinți a întreprins măsuri pentru îmbunătățirea

muncii informative în rîndul marinarilor români care navighează pe Dunăre.

Sectorul de navigație fluvială Drobeta Turnu-Severin are în exploatare un număr apreciabil de remorchere și de șlepuri cu care se asigură transportul de mărfuri în R.F. a Germaniei, Austria și în alte țări. De asemenea, mai dispune de un număr de tancuri petroliere și șalande.

Atît remorcherele (deservite de echipaje formate din 14-17 navigatori) cît și șlepurile (deservite de doi-trei navigatori) fac anual mai multe călătorii în străinătate. În total, personalul navigant al S.N.F. Drobeta Turnu-Severin însumează circa 800 de persoane.

Desigur, nu toți navigatorii care ajung în străinătate intră în atenția serviciilor de spionaj străine. De aceea, în cadrul activității de organizare a muncii informative în navigație, una dintre problemele principale pe care ni le-am pus a fost selecționarea navigatorilor care ar putea stîrni într-un fel interesul organelor de informații străine. În acest sens, am avut în vedere datele obținute cu privire la: concepțiile politice ale unor navigatori; comportarea în porturile străine în timpul acostărilor; legăturile ce și le-au creat în străinătate cu persoane fugite din România sau din rîndul populației autohtone; legăturile lor în țara noastră; interesul pe care-l manifestă față de anumite persoane din țară sau față de unele domenii de activitate; alte activități care pot fi folosite de organele de informații străine pentru a determina pe unii navigatori să accepte colaborarea în

munca de informații (cum ar fi contrabanda, traficul de valută), sau însușiri negative ca lăcomia, aventurismul, alcoolismul, cosmopolitismul, desfrîul, carierismul etc.

Am practicat metoda de a începe selecția încă din faza avizării, respingînd persoanele care, din motivele arătate, nu prezentau garanția plecării în exterior.

Dar, pentru că sectorul navigabil este un sector productiv, ca orice sector al economiei naționale, avînd nevoie de personal anume calificat, nu întotdeauna a putut fi aplicată această măsură. De aceea, s-a pus și se pune problema desfășurării unei munci informative de calitate, permanent ofensivă, eficientă, în rîndul persoanelor selecționate ca fiind suspecte pentru activitate de spionaj sau de altă natură.

De pildă, am primit informații de la rețea din care rezultă că unii navigatori, odată ajunși în porturile Austriei și R.F. a Germaniei, se izolează de grup și merg singuri — după cum afirmă ei — să facă diferite cumpărături; unii se înapoiază la vas peste ora fixată de autoritățile portuare, motivînd că au întîrziat la local, s-au distrat cu femei etc.; despre alți navigatori s-au primit informații că sînt interesați să-și cumpere autoturisme, în care sens, pentru a-și procura valuta necesară, desfășoară activitate de contrabandă.

Sînt și navigatori români care scot din țară anumite sume de bani pe care le schimbă în valută străină, îndeosebi la negustorii evrei stabiliți în porturile austriece, sau chiar la unele

bănci din Viena. Alții își procură din străinătate obiecte a căror valoare depășește cu mult sumele de bani cu care sînt legal retribuiți pentru munca prestată la S.N.F. Drobeta Turnu-Severin.

Au fost semnalați navigatori care, fiind surprinși furînd în diferite ocazii sau stîrnind scandaluri în străinătate, au fost reținuți și anchetați de organele de ordine. În fine, alții au fost semnalați că intermediază legătura între persoane din străinătate și persoane din țară, ducînd și aducînd medicamente, scrisori, obiecte de îmbrăcăminte etc.

Desigur, am acordat atenție și unor asemenea aspecte, pentru a vedea dacă în spatele lor nu se ascunde altceva, ori dacă nu sînt puncte de plecare pentru atragerea navigatorilor români la activități cu consecințe mai grave.

Ne vom referi însă în continuare la cîteva cazuri care nu sînt atît de vizibile pentru cei din jur, care se desfășoară mai subtil, individual, în liniște, făcîndu-ne să tragem concluzia că tocmai ele prezintă mai mult interes operativ pentru securitate.

În majoritatea cazurilor lucrate de noi sînt implicați transfugi români și cadre ale organelor de informații din Austria și R.F. a Germaniei, care, folosind diferite metode, contactează navigatori români, în scopul de a-i atrage la activitate potrivnică R.S. România.

Unii dintre acești transfugi patro-nează în străinătate diferite magazine și localuri situate în raza porturilor. Deținem date din care rezultă că printre aceștia sînt agenți ai organelor de informații și că acționează

asupra navigatorilor români la indicația acelor organe.

Luîndu-se măsuri ca în aceste medii să fie dirijați informatori capabili, am putut stabili că transfugii români „Barbu“, din portul Regensburg-R.F. a Germaniei, „Mihăilescu“, din portul vest-german Passau, și „Cristescu“, din Viena, oferă unor navigatori români mărfuri la preț scăzut, sau dau pe datorie, căutînd totodată să-i atragă în afaceri, să îi exploateze informativ și să îi studieze, în vederea recrutării.

Ei le recomandă celor punctați să fie prudenți, să se ferească de ceilalți navigatori, în care sens le indică să nu mai meargă la magazin, ci la domiciliul lor, îi iau cu mașinile personale din anumite locuri fixate și îi duc în afara orașului, „la plimbare“, la localuri etc. Au fost cazuri cînd împreună cu ei a venit la asemenea „plimbări“ și cîte un „prieten“ care s-a ocupat în mod vădit de studierea navigatorului.

Mai deținem informații din care rezultă că unii transfugi au relații, nu numai cu organele de informații, dar și cu transfugii care fac parte din grupările din München, Viena etc., cunoscute că acționează împotriva R. S. România.

Inspectoratul nostru lucrează în dosar de urmărire informativă pe navigatorul „Mărgineanu“, despre care s-au primit informații că întreține legături cu poliția vest-germană. Cu ocazia unui voiaj, după acostarea vasului în portul Regensburg, „Mărgineanu“ a fost observat cînd își făcea semne discrete cu un polițist de pe chei. Peste puțin timp navigatorul a plecat în oraș, polițistul mer-

gînd la o oarecare distanță în urma sa. Au intrat apoi, pe rînd, într-un imobil din apropierea portului.

Rețeaua informativă ne-a semnalat că, atunci cînd acostează cu vasul în porturile austriece și vest-germane, „Mărgineanu“ pleacă singur în oraș și se înapoiază la navă seara tîrziu. Într-o ocazie a fost văzut într-un local periferic împreună cu un cadru al poliției fluviale austriece îmbrăcat civil. Și situația lui, de fost ofițer într-o unitate militară importantă, modul abil de comportare în diverse împrejurări ne obligă să tragem concluzia că „Mărgineanu“ trebuie să stea în atenția noastră.

Interesant este și faptul că recent, „Mărgineanu“ a fost surprins în cabina stației de radio-emisie a vasului, în timp ce transmitea ceva, deși intrarea în cabina stației și mai ales folosirea ei de către persoane neautorizate este strict interzisă, lucru bine știut de toți navigatorii, îndeosebi de cei cu funcții de conducere cum este „Mărgineanu“.

Un alt navigator român, „Gruia“, a fost semnalat că întreține relații cu persoane din S.U.A., Anglia și R.F. a Germaniei, cu care a luat legătura cînd acestea au venit ca turiști în țara noastră.

Fiînd supravegheat cu mai multă atenție, s-a stabilit că „Gruia“ a expedit, la un moment dat, o scrisoare cu conținut laconic la Viena, în care menționa că „va aduce publicațiile solicitate“. Măsurile întreprinse prin rețea și prin alte mijloace au scos la iveală faptul că destinatarul scrisorii este ofițer în cadrul comisiei fluviale din portul Viena, este originar din România și că se ocupă cu contactarea navigatorilor

români. (A fost însă singura scrisoare pe care am interceptat-o. Presupunem că cineva i-a atras atenția lui „Gruia“ pentru imprudența de a fi făcut astfel de comunicări pe o cale oficială.) Fiînd supravegheat informativ în continuare, „Gruia“ a fost observat cînd a înmînat în mod discret mai multe plicuri unui vameș dintr-un port vest-german.

Ca și în cazul lui „Mărgineanu“, „Gruia“ se comporta corect în serviciu și societate, căuta să stabilească relații apropiate cu persoane ce au funcții în diverse sectoare de activitate, invitîndu-le la restaurant și oferindu-le diferite cadouri. Recent, „Gruia“ a intrat în relații cu un ofițer superior dintr-o unitate militară M.F.A. din județul Mehedinți, pe care îl vizitează și la domiciliu.

Au mai fost constatate însă și alte aspecte. O serie de transfugi români stabiliți în porturile Austriei și R.F. a Germaniei îi folosesc pe unii navigatori pentru intermedierea legăturii dintre ei și rudele din țară. În decursul vremii, am reușit să cunoaștem care dintre acești transfugi prezintă interes și i-am selecționat pe cei cărora trebuie să le acordăm o atenție mai mare.

În cadrul supravegheerii lor, am pornit de la ideea că este suspect în-suși faptul de a comunica cu rudele și legăturile din țară pe căi neoficiale. S-au verificat informațiile primite și ne-am oprit asupra cîtorva cazuri pe care le lucrăm în prezent (cum ar fi transfugii „Bălu“ și „Brand“ din R.F.G., ambii legionari, care au apelat la serviciile unor navigatori, pentru a trimite în țară scrisori și alte comisoane).

Se înțelege că toate aceste legături sînt cunoscute și controlate de noi prin rețeaua din navigație, prin informatorii interpuși în aceste cazuri, așa încît putem să știm cum evoluează ele și să stabilim din timp noi măsuri.

Este necesar să evidențiem faptul că navigatorii atrași la activități de natura celor expuse mai sus nu sînt din rîndul celor slab pregătiți cultural, iar alții, chiar dacă nu au studii deosebite, sînt întreprinzători, știu să se descurce în diverse împrejurări, cunosc importanța prudenței și conținutul legilor etc. Dar prudența a devenit o trăsătură aproape generală a navigatorilor. La majoritatea lor întîlnim preocuparea ca, în tot ceea ce întreprind, să acționeze cu multă discreție, pentru a nu se afla în țară că au încălcat regulile de comportare în exterior, temîndu-se că avizul lor de navigabilitate va fi anulat, sau că vor fi transferați pe vase care merg mai rar în Austria și R.F. a Germaniei.

De aceea, este necesar ca selecția să se facă în baza unei analize, pentru a stabili legătura concretă între activitatea din exterior, pentru care îi suspectăm, și activitatea pe care ei o desfășoară la înapoierea în țară.

Munca de securitate ce se desfășoară în acest sector ne-a determinat să creăm o rețea care să satisfacă din punct de vedere numeric și calitativ necesitățile muncii informative. În alegerea candidaților la recrutare ne-am orientat asupra unor navigatori cu studii, cunoscători de limbi străine, deținători ai unor funcții pe vas care să le permită o mai mare

libertate de mișcare, toate acestea favorizînd rezolvarea sarcinilor încredințate de securitate.

În vederea recrutării, ne-am oprit asupra unor elemente cinstite, temeinic verificate, cu spirit de orientare și de observare dezvoltat, care să aibă o bună memorie vizuală. Am recrutat informatori și colaboratori care au sarcini contrainformative la bordul navelor, aceștia făcînd o supraveghere generală a navigatorilor români. Alți informatori și colaboratori au fost dirijați în mod special asupra transfugilor ce se găsesc în atenția noastră. O parte dintre informatori și colaboratori au fost pregătiți pentru a fi interpuși unor cadre ale organelor polițienești portuare sau unor transfugi care fac parte din diferite grupări și organizații din străinătate. Mai ales în aceste cazuri, acordăm o atenție deosebită stabilirii liniei de conduită a fiecărui informator și colaborator.

Au fost situații cînd, nerespectînd această cerință, informatorii s-au desconspirat între ei sau față de suspectul asupra căruia au fost dirijați, prin aceea că au abordat în discuții aceleași probleme, au pus aceleași întrebări etc. Așa s-a făcut că în două cazuri în care s-a acționat în acest mod defectuos, informatorii buni s-au desconspirat și nu au mai putut fi dirijați asupra nici unui transfug.

În sectorul navigației fluviale au loc dese schimbări în rîndul personalului, mișcări de pe o navă pe alta, mutări ale navelor dintr-un sector în altul al Dunării, trimiteri în compensație etc.

Această fluctuație este generată de necesitățile de personal în navigație, ele resimțindu-se în tot timpul perioadei de navigație.

Situațiile acestea ne obligă la o precipitare în reinstruirea informatorilor care au fost schimbați. Se întîmplă uneori ca suspectii să plece totuși în voiaj, în exterior, neîncredrați informativ cu cei mai corespunzători informatori. Se pierd deci momente cînd informatorii ar putea să ne aducă noi date cu privire la activitatea suspectilor în exterior.

Noi am luat măsuri să recrutăm suficienți informatori și colaboratori din rîndul navigatorilor cu funcții de comandă, așa încît, în orice situație, să putem asigura încadrarea informativă a echipajului.

Nu încheiem acest articol înainte de a ne expune punctul de vedere cu privire la cooperarea între inspectorate, pentru urmărirea suspectilor din navigația fluvială.

Am arătat mai sus, prin cîteva exemple, că există navigatori care desfășoară activitate suspectă de trădare. Unii dintre ei domiciliază în diverse localități din interiorul țării. Noi primim informații cu valoare operativă în legătură cu activitatea acestora în exterior. În mod logic se poate presupune că ei continuă activitatea, să spunem de spionaj, în țară. Nu putem să descoperim și să documentăm această activitate dacă, încă de la intrarea în țară, nu organizăm urmărirea lor pas cu pas, prin folosirea după necesități a mijloace-

lor informative, prin aplicarea unor măsuri combinate, eficace. Supravegherea acestor persoane trebuie să se desfășoare cu toată intensitatea, pînă la plecarea într-un nou voiaj, să se reia la înapoiere și așa mai departe. În acest sens, am solicitat sprijin în cîteva cazuri la unele inspectorate județene, dar nu am găsit înțelegerea cuvenită. De aceea amintim și pe această cale că tovarășul ministru Ion Stănescu, în mod expres, a ordonat ca inspectoratele să coopereze activ, pentru urmărirea informativă a navigatorilor suspecti, pentru a putea cunoaște în orice moment activitatea, comportarea și legăturile lor din țară și străinătate.

Ca și în cazul cetățenilor străini ce vin în țara noastră, pentru supravegherea navigatorilor români suspecti, trebuie să întreprindem măsuri foarte operative, dat fiind faptul că ei rămîn puțin timp în țară, între două voiajuri.

Desigur, despre munca informativă în navigație se poate scrie mult. Noi am avea o deosebită satisfacție dacă problemele tratate ar contribui, fie și într-o măsură foarte modestă, la ridicarea calității muncii de securitate pe această linie și am fi bucuroși dacă inspectorate similare ne-ar împărtăși metode originale de muncă cu privire la descoperirea activității suspecte de spionaj sau de altă natură ce eventual se desfășoară pe calea navigației.

Maior ILIE MARCIU
Maior DUMITRU SMEU

REALIZĂRI TEHNICE PE PLAN LOCAL

Manifestând o preocupare permanentă pentru folosirea tehnicii la nevoile locale, Inspectoratul județean Satu-Mare a obținut o serie de rezultate meritorii. În acest sens, vom prezenta câteva exemple.

Pentru realizarea unei legături urgente între șeful inspectoratului și subordonați, s-a construit o microcentrală combinată, care cuprinde un interfon și un telefon.

Interfonul, care lucrează în sistemul duplex (transmite și recepționează simultan), asigură efectuarea legăturii directe a șefului cu subordonații săi. El are o capacitate maximă instalată de 28 posturi.

Telefonul este prevăzut cu o claviatură (fiecare clapă corespunde unei linii telefonice), microreceptor, disc și buzzer, comune pentru toate liniile telefonice. Chemarea abo-

natului se face sonor (prin intermediul buzeralui) și optic (prin aprinderea unui bec semnalizator).

Prin realizarea acestei concentrări de posturi se reduce numărul mare de aparate telefonice, dând posibilitatea intrării mai rapide în convorbire, știindu-se precis care dintre posturi solicită legătura.

Microcentrala este prevăzută cu un dispozitiv de semnalizare optică, în scopul prevenirii deranjării în timpul convorbirii și când șeful inspectoratului este ocupat. Dispozitivul optic intră în funcțiune la acționarea oricărei clape pentru efectuarea unei convorbiri și semnalizarea se face în anticamera șefului inspectoratului și la ofițerul de serviciu.

În vederea asigurării securității încăperilor inspectoratului (birouri, laboratoare, magazii, depozite etc.),

s-a creat un dispozitiv de semnalizare optic și acustic. Pentru fiecare dintre încăperi corespunde un semnalizator (bec roșu) de pe panou, care se aprinde la pătrunderea în încăperi, prin scurtcircuitul pe care-l produce întrerupătorul ascuns în tocul ușii. Circuitul dintre semnalizator și bec este introdus în tub PVC sub tencuială. Odată cu aprinderea becului corespunzător camerei în care s-a pătruns, sună și buzeralul, care este comun pentru toate semnalizatoarele, buzeralul având rol de atenționare a ofițerului de serviciu, în cazul în care acesta nu este în fața panoului.

Pe lângă acest dispozitiv pentru asigurarea securității unor documente de importanță deosebită, a fost creat un semnalizator capacitiv. Semnalizatorul este mascat în apropierea fișetului, fiind în legătură cu acesta printr-o antenă în lungime de 2,5 m, care este trasă pe partea interioară a ușii fișetului. De la aparat, un circuit din cablul interior duce la semnalizatorul acustic și optic montat pe panoul aflat în camera ofițerului de serviciu. La apropierea de fișet, semnalizatorul optic și acustic dă alarma, fără ca persoana care s-a apropiat de fișet să sesizeze că în acel loc este instalat un semnalizator.

Printre alte realizări ale noastre se înscrie și sistemul de alarmare telefonică a cadrelor la domiciliu.

Sistemul propriu-zis este montat la rețeaua P.T.T.R. (în repartitorul mesei de verificare urbane). Comanda și aparatul operator se găsesc instalate pe panoul de control al

ofițerului de serviciu. Acest sistem nu afectează securitatea convorbirilor abonaților conectați la el. La darea alarmei, centrala telefonică automată a orașului este complet izolată, abonații conectați la sistem fiind în legătură directă cu ofițerul de serviciu.

Aparatul operator (care folosește la transmiterea parolei și confirmarea primirii apelului) este alimentat direct din centrala orașului, fiind comun pentru toate cheile de comandă.

Conectarea abonaților s-a făcut pe grupe, având în vedere funcțiile cadrelor și importanța sectorului în care lucrează.

Pentru detectarea obiectelor metalice ascunse a fost conceput și creat un detector de metal. Acesta se compune dintr-o antenă portabilă și demontabilă și detectorul propriu-zis. La apropierea antenei de un obiect metalic (fie chiar ascuns), detectorul emite un semnal asemănător unei fluierături puternice. Pe măsură ce antena se apropie de obiectivul metalic, semnalul se intensifică. Acesta este utilizat în cazul unor percheziții și în alte acțiuni menite să descopere corpuri și obiecte metalice ascunse.

Detectorul are niște dimensiuni reduse (15/6/6 cm) și se alimentează de la o baterie de 9 v, iar raza de acțiune a antenei este de 0—30 cm.

Ca urmare a eficienței lor, unele dintre realizările descrise mai sus au fost solicitate de diverse inspectorate județene.

Maior ȘTEFAN HOBAN

PARTICULARITĂȚI ALE MUNCII CU REȚEAUA FEMININĂ

Județul Vilcea, fiind într-o etapă de multilaterală dezvoltare și situat într-o zonă cu un pronunțat caracter turistic, a atras în ultimul timp un mare număr de cetățeni străini: specialiști, turiști, vizitatori la rude sau alte categorii.

Pentru supravegherea organizată și cât mai completă a celor suspecti, inspectoratul județean a folosit toate mijloacele muncii operative, dând prioritate, cum era și firesc, rețelei informative. În formarea unei rețele capabile și diversificate de care ofițerii aveau nevoie, o grijă deosebită a fost acordată introducerii în rețea a unor femei.

Necesitatea realizării unei rețele feminine s-a făcut simțită mai ales pentru supravegherea informativă a specialiștilor străini, cu care prilej am remarcat că femeile stabileau mai ușor legături și deseori permanentizau relațiile cu străinii o perioadă de timp convenabilă intereselor noastre.

S-a impus în primul rând recrutarea urgentă a unor angajate care, da-

torită atribuțiilor de servicii, veneau direct în contact cu cetățenii străini. În această categorie au intrat: interprete de limbi străine, recepționere la diverse obiective turistice, profesoare de limbi străine etc.

De regulă, în această primă etapă de atragere la colaborare a femeilor din aceste categorii, ofițerii nu au întâmpinat greutăți deosebite, în scurt timp fiind introduse în rețea un număr mare de femei. (Au existat e drept și greșeli, în unele cazuri trecându-se cu ușurință peste lipsa de calități informative, peste unele manifestări în comportarea și în conduita cetățenească a unora dintre informatoarele ori colaboratoarele recrutate.)

În perioada imediat următoare prezenței străinilor specialiști în oraș, ofițerilor de contraspionaj le-a atras atenția numărul mare de legături realizate de aceștia în afara obiectivelor economice sau turistice, în rîndul femeilor fără ocupație, de regulă cu o moralitate dubioasă.

Problema recrutării unor femei cu funcții și pregătire superioară, care să prezinte interes și din alte puncte de vedere pentru eventualele cadre ale serviciilor de spionaj, a constituit o preocupare a noastră ulterioară.

Din activitatea practică legată de recrutarea propriu-zisă și de munca efectivă cu rețeaua feminină, s-au desprins mai multe concluzii pe care ne permitem a le prezenta în continuare:

Femeile necăsătorite, deci fără obligații familiale, am constatat că acceptă foarte ușor colaborarea cu organele de securitate. Cele mai multe dintre acestea urmăresc însă interese imediate, considerînd că astfel își pot justifica legăturile cu străinii. Acest aspect a fost înțeles

însă de unii ofițeri abia după înregistrarea citorva eșecuri.

Edificator este cazul informatoarei „Mari“, interpretă de limba germană, venită prin transfer de pe un alt mare șantier al țării la Grupul Industrial de Chimie Vilcea. Femeia în cauză cunoștea un ofițer de securitate care deservea informativ obiectivul de unde venise ea. La cerere, îi dăduse acestuia unele informații. Cînd a început să lucreze în noul loc de muncă, „Mari“ s-a prezentat la organul de securitate Vilcea, oferindu-și serviciile de informatoare. Aducea deja mai multe materiale ce atestau — după părerea ei — activitatea suspectă a unui specialist vest-german, care, într-adevăr, se afla în atenția noastră. Plăcut surprins de această „ofertă“ care părea avantajoasă, ofițerul i-a făcut o verificare sumară și s-a grăbit să o prezinte ca fiind un element corespunzător, din toate punctele de vedere, pentru a fi inclusă în rețea. Ulterior s-a dovedit că „Mari“ era o femeie descompusă moral, urmărită pe linia organelor de miliție pentru mai multe infracțiuni de drept comun, săvîrșite la fostul loc de muncă. Printr-o colaborare cu noi, ea sconta și a cerut chiar să fie ajutată, în sensul de „a fi lăsată în pace“ de miliție. Adîncindu-se verificările, s-a mai constatat că „Mari“ îi șantaja pe străini, amenințîndu-i cu diverse denunțuri la securitate, reușind să obțină unelori de la ei sume de bani și alte avantaje materiale.

Iată alt exemplu, al colaboratoarei „Mariana“, interpretă la același obiectiv. Ofițerul a trecut cu ușurință peste faptul că femeia avea viciul beției și că practica prostituția. „Mariana“ a acceptat, în fond, colaborarea cu securitatea din dorința de a

demonstra străinilor pe care-i însoțea la diverse restaurante, că este o persoană „cu relații înalte“. Într-una din seri, fiind într-o stare gravă de beție, „Mariana“ a cerut legătura telefonică — în prezența străinilor pe lângă care era dirijată — cu ofițerul din legătură. A încercat să poarte cu acesta o discuție banală, dar „misterioasă“, în mod vădit pentru a stimula, pentru a atrage atenția anturajului asupra ei.

Aspecte de acest gen nu sînt doar compromițătoare. Ele îngreunează realmente urmărirea străinilor. De pildă, în urma unor asemenea fapte, cetățenii străini au început să fie mult mai atenți la ce discută cu femeile din jurul lor și să le îndepărteze chiar pe unele dintre informatoarele noastre, deși acestea se comportaseră în mod corespunzător.

Totuși, majoritatea informatoarelor femei au fost bine alese, corect verificate și competent dirijate, aducînd astfel mari servicii în munca de securitate. Semnificativ este cazul informatoarei „Monreau“, femeie frumoasă, foarte inteligentă, care deși nu dispune de o pregătire superioară, a trecut cu bine toate „testele de verificare“ la care a fost supusă de specialiștii străini. „Monreau“ a reușit să obțină informații de valoare, depistînd cu abilitate și ușurință pe cei cu comportări suspecte, ne-a mijlocit efectuarea unor controale secrete, iar în prezent este folosită și într-o combinație interesantă.

Practica a mai dovedit că educația cetățenească a informatoarelor femei trebuie să stea permanent în atenția ofițerilor de securitate. Este știut că femeile în general rezistă mai greu în fața unor obiecte de proveniență străină, oferite de cei inte-

resați. Ele cred, de asemenea, ușor în promisiuni de căsătorie, sînt tentate de plimbări în autoturisme luxoase în țară sau străinătate. Se atașează deci ușor de cei ce le pot oferi asemenea avantaje sau care le fac promisiuni, existînd permanent pericolul de a desconfira legătura cu noi. Din acest motiv, o femeie introdusă în rețea trebuie să fie de la început prevenită asupra acestui pericol, avizată asupra unor tentative de influențare a ei, de atragere. Trebuie să fie, de asemenea, pregătită asupra a ceea ce să răspundă cînd i se pun anumite întrebări directe, cum să riposteze provocărilor etc.

În rețeaua organelor noastre de contraspionaj a fost introdusă informatoarea „Rica“, fată cultă, prezentabilă, cu un dezvoltat simț de sesizare. Cu toate că dispunea de calități intelectuale reale, nu rare au fost cazurile cînd era convinsă că va putea realiza o căsătorie care-i fusese promisă de un anumit străin. Și noi eram interesați să realizeze o asemenea căsătorie. Dar, din informațiile pe care le obțineam pe diverse căi, rezulta că pretendenții respectivi nu urmăresc în realitate așa ceva. Informatoarea a fost prevenită de fiecare dată, reușindu-se astfel antrenarea ei în continuare la munca informativă cu un randament sporit (mai ales cînd s-a convins singură că ofițerul de securitate a avut întotdeauna dreptate).

Iată însă și un alt caz semnificativ, dar negativ. Inginera „Carmen“ cunoaște limba engleză, este o femeie cultă, are bune posibilități informative. În propunerea de recrutare pe care a făcut-o, ofițerul a descris convingător calitățile informative ale ingineriei, precum și necesitatea folosirii ei pe lîngă un

străin lucrat în dosar de urmărire informativă. Ofițerul nu a raportat însă că femeia în cauză este concubina străinului urmărit și că acesta îi promisese că se vor căsători. La prima întîlnire pe care a avut-o cu ofițerul, „Carmen“ a răspuns prompt, s-a declarat de acord să colaboreze cu organele de securitate, a dat chiar unele informații ce se verificau. Enthusiasmat, ofițerul a trecut de îndată la instruirea ei, dîndu-i chiar sarcini concrete. De la locul de întîlnire, „Carmen“ s-a dus însă direct la domiciliul străinului, i-a conflat acestuia unde a fost și ce i se cere. Pozitiv a fost doar faptul că s-a putut controla discuția, prevenindu-se astfel pătrunderea acestei femei în rețea.

Recrutarea informatoarelor femei se poate realiza cu bune rezultate și prin exploatarea unor interese sau împrejurări, bineînțeles, fără eludarea legii. Din cîteva situații întîlnite, am ajuns la concluzia că asemenea recrutări sînt „mai solide“. Importante sînt însă alegerea momentului și înțelegerea profundă a interesului manifestat. Iată un exemplu :

La un mare obiectiv economic de pe raza județului Vilcea, a fost adusă ca interpretă o fată foarte tînără, de origine germană, care dispunea de o temeinică pregătire culturală și care era din fire deosebit de descurcăreață. Foarte ușor s-a apropiat de un specialist străin cu funcție de răspundere, ajungînd în final să trăiască cu el, deși străinul era cu mult mai în vîrstă decît ea. S-a obișnuit încet, încet cu situația creată, mai ales datorită unor cadouri costisitoare oferite de către străin. Cum în această perioadă organele de miliție începuseră să rețină toate femeile ce-și asigurau existența prin practicarea prostituției, „Violeta“ a

intrat în panică, așteptîndu-se să aibă aceeași soartă, cu toate că nu se includea în acea categorie. Existînd posibilitatea unui control permanent asupra ei și a străinului cu care conviețuia, s-a trecut la exploatarea momentului, reușindu-se cu ușurință recrutarea ei. Datorită calităților deosebite pe care le întrunea, a devenit în scurt timp o informatoare de valoare. Pe parcurs, relațiile ei cu cetățeanul străin (pe care nu le-a ascuns niciodată) au evoluat. Desigur că ofițerul care o avea în legătură a trebuit să facă mai multe combinații informative, pentru ca femeia să nu devină suspectă în fața cunoscuților.

Nu același lucru se poate spune despre informatoarea „Marta“ — femeie cu o înaltă pregătire de specialitate, ingineră cu o funcție de răspundere, care și-a oferit serviciile organelor de securitate în ideea realizării scopurilor ei foarte abil ascunse.

După ce a lucrat pe mai multe șantiere din țară, în colaborare cu o serie de specialiști străini, „Marta“ a divorțat de soțul ei, un foarte bun inginer, și i-a încolțit în minte ideea plecării din țară. Intenția sa era de a se stabili undeva prin Canada, sperînd că acolo „s-ar putea realiza mai bine ca specialistă“.

Fiind retrogradată din funcția de șef al unui serviciu tehnic, „Marta“ a refuzat să mai lucreze în obiectivul acela și a căutat să se angajeze la o uzină specială cu un caracter profund secret, cu toate că specialitatea sa nu o recomanda, pentru un asemenea post.

Luînd cunoștință, pe diverse căi, că angajarea sa este posibilă numai cu avizul organelor de securitate, și-a oferit „serviciile“ ofițerului ce răspundea de obiectivul respectiv, pro-

mițînd a fi o bună colaboratoare. Angajată în uzina specială, în mod foarte abil a reușit să influențeze conducerea acestui obiectiv, în ideea de a fi propusă pentru specializare în străinătate (S.U.A., Canada). A reușit să fie inclusă pe tabelele întocmite de conducerea uzinei. Verificîndu-se însă relațiile anterioare și constatîndu-se că nu ne informase despre „colaboratorii“ ei cei mai apropiați (cetățeni străini), a fost luată în lucru, folosindu-se toate mijloacele muncii de securitate. Spre surprinderea noastră, într-o noapte foarte tîrziu, am stabilit că fusese vizitată la domiciliu de un cetățean englez, că efectuase împreună cu acesta deplasări prin țară, mai ales la București. S-a stabilit, în sfîrșit, că i-a transmis străinului (vechi prieten al său) date despre noul loc de muncă. Cu acesta hotărîse și modalitatea concretă a plecării ei în străinătate.

În toate discuțiile purtate la întîlnirile cu ofițerul din legătură, nu a conflat niciodată cum că ar fi cunoscut vreun cetățean englez. Cu o abilitate de invidiat a reușit să exploateze bunele intenții ale directorului său (altminteri un mare specialist), determinîndu-l să o susțină pînă în ultimul moment și să insiste chiar pentru a o trimite în străinătate.

Pozitiv este faptul că această informatoare a fost continuu verificată, printr-o variată gamă de mijloace.

Din acest exemplu, se poate trage concluzia că, ușurința cu care un candidat acceptă colaborarea — cu atît mai mult cînd singur își oferă serviciile — trebuie să fie un semnal de alarmă pentru ofițer și să intensifice temeinic verificările de rigoare.

★
★ ★

O problemă pe care o considerăm importantă este și modul în care se realizează întâlnirile cu rețeaua feminină.

Este cunoscut faptul că prezența unei femei în locuri ce nu pot fi într-un fel justificate dă naștere la discuții, la situații compromițătoare, fie pentru ea, fie pentru ofițerul din legătură. De cele mai multe ori, pentru a se evita o desconspirare, se lasă impresia existenței unor relații intime. Este desigur o soluție, dar asemenea incidente sînt cu atît mai grave în situația femeilor căsătorite.

Așadar, modalitatea realizării de întâlniri cu femeile din rețea trebuie bine gîndită. Noi considerăm că, în cazul rețelei feminine, legătura impersonală se impune cu prioritate. De asemenea, am constatat că trebuie să fie selecționate acele case de întâlniri situate în centre aglomerate, în jurul unor magazine, complexe de servicii, precum și cele situate în stațiunile de odihnă din împrejurimile orașelor.

În general, rețeaua feminină folosită pe linie de contraspionaj e compusă din persoane cu experiență. Unele dintre acestea nu se tem de compromisuri, nici de ce se spune despre ele. Am avut și cazuri de informatoare femei care au încercat să-i corupă pe ofițeri, mai ales pe cei tineri, refuzînd în mod indirect colaborarea, dacă omul din legătură „nu o înțelege ca femeie“, nu manifestă o atitudine mai tandră față de ea etc.

Semnificativ este cazul informatoarei „Vali“, femeie tînără, drăguță, foarte inteligentă, cunoscătoare a vieții mondene sub toate aspectele ei. După o colaborare fructuoasă pe linie

informativă, în care dovedise reale calități și posibilități informative, la una din întâlniri, după o serie de destăinuiri legate de viața ei intimă, i-a propus direct ofițerului să excludă raporturile oficiale, „să fie prieteni“, altfel refuză colaborarea. Evident că ofițerul de securitate trebuie să dovedească și în astfel de împrejurări stăpînire de sine, discernămint și putere de convingere ca în orice altă împrejurare.

Desigur, mult mai bine și sub aspectul conspirativității este ca legătura cu rețeaua feminină s-o țină ofițeri femei.

De obicei, femeile sînt foarte receptive și suficient de abile în realizarea celor mai complexe combinații. Dovedesc mult curaj deseori, dar și o nebănuită naivitate. Alteori, în ideea obținerii unor așa-zise informații de valoare, insistă, pe lîngă obiectivul respectiv, putînd ajunge ușor la desconspirare. De aceea, în dirijarea lor, trebuie manifestată multă grijă, sarcinile trasate trebuie să fie pe măsura posibilităților cunoscute și nu pe cele presupuse. Femeile pot face un studiu aproape complet asupra trăsăturilor de caracter, viciilor și pasiunilor unor indivizi, pătrunzînd mai ușor în viața lor intimă. O femeie nu trebuie însă dirijată să poarte discuții care îi depășesc pregătirea, poziția ei socială, preocupările, pentru că orice interlocutor își poate da seama că este vorba de ceva artificial la mijloc. Edificator în acest sens este cazul informatoarei „Geta“, femeie cu studii medii, puțin cunoscătoare în probleme de politică externă. În mod greșit a fost dirijată să poarte discuții cu un străin în legătură cu modul cum el interpretează evenimentele din Orientul Mijlociu. (Se știa din alte surse că stră-

inul angajează deseori discuții pe astfel de teme.) Cum informatoarea „Geta“ știa prea puține lucruri despre o asemenea problemă, străinul a înțeles că nu ea era interesată în astfel de discuții și, bineînțeles, a îndepărtat-o din anturajul său.

★ ★

În ceea ce privește recompensarea femeilor din rețea, considerăm că și aici ofițerul de securitate trebuie să manifeste mai multă grijă, în raport cu alte categorii de persoane. De regulă, femeile sînt mai sensibile, mai receptive la orice gest al omului cu care țin legătura, acceptă mai mult să fie flatate și orice atenție cît de mică are efect pozitiv asupra lor. De aceea, nu trebuie omis nici un prilej, mai ales aniversări sau zile de sărbătoare (1 martie, 8 martie etc.) la care ele să nu fie într-un fel stimulate. Un buchet de flori dat atunci cînd trebuie poate însemna pentru o femeie mai mult decît un alt cadou superior ca valoare.

Semnificativ este cazul informatoarei „Diana“, femeie în vîrstă, trecută prin multe necazuri. În ziua în care se împlineau zece ani de cînd colabora cu organele de securitate, ofițerul cu care ținea legătura i-a înmînat pe lîngă un cadou modest și un buchet de flori.

Mișcată pînă la lacrimi de acest gest, „Diana“ a remarcat că-și dă seama de simțul de omenie al celor cu care colaborează. Sigur că o asemenea apropiere a ei de instituția noastră s-ar fi putut realiza însă mai de mult, cu un minim efort.

Recompensele acordate nu trebuie să fie uniforme sau alese la întîmplare. De cele mai multe ori femeile

refuză să primească bani, considerînd asta drept jignire. Cadourile însă, alese cu grijă și gust, le stimulează în colaborarea cu noi. Și fiindcă este vorba de alegerea cadourilor, am da un exemplu care atestă lipsa de orientare a unui ofițer al nostru. Acesta avea în legătură o profesoară, în vîrstă de 40 de ani, femeie integrită, cu o ținută ireproșabilă, cu o bună poziție în societate etc. Cu ocazia aniversării zilei sale de naștere, ofițerul a încercat să-i facă drept cadou un set de lenjerie intimă. Evident, a fost refuzat categoric, iar informatoarea, simțindu-se profund jignită, i-a cerut ca la următoarea întîlnire să se prezinte cu șeful lui. Cu ocazia unei convorbiri cu șeful ofițerului, informatoarea a cerut ca, „în situația în care serviciile sale ne mai sînt utile, să-i fie dat în legătură un alt ofițer“.

Justificarea recompenselor în familie de către informatoare este și ea dificilă, motiv pentru care uneori întîlnim refuzuri. De aceea, se impune ca, în asemenea situații, ofițerul să se gîndească încă din momentul în care cumpără cadoul și la explicațiile care se pot găsi, pentru a nu crea neajunsuri persoanei cu care colaborează.

Nu am ajuns la concluzia că nu mai o anumită categorie de femei poate și trebuie să fie inclusă în rețea. Important este ca ofițerul de securitate să se orienteze asupra celor cu posibilități și calități personale, să le cultive dragostea și pasiunea pentru munca de securitate, să fie determinate a acționa din conștiință și nu să urmărească anumite interese personale.

Maior CONSTANTIN RIZEA

VERIFICAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA INTENȚIA UNOR PERSOANE DE A RĂMÎNE ÎN STRĂINĂTATE

Ne este binecunoscut interesul pe care îl manifestă serviciile de spionaj străine pentru a determina cetățeni români, în special persoane cu calificare superioară, să rămână în străinătate. Implicațiile, ca și prejudiciile ce rezultă în urma unor rămîneri în exterior ne sînt cunoscute.

Ce trebuie însă făcut pentru a preveni orice asemenea acțiuni, pentru a executa în mod creator ordinele primite pe această linie din partea conducerii ministerului? În articolul de față ne propunem a ne aduce o modestă contribuție la găsirea unui răspuns, prin prezentarea cîtorva puncte de vedere.

Inspectoratul județean Argeș se numără printre acele inspectorate care, începînd din anul 1968, au avut puține cazuri de persoane rămase în străinătate. (De pildă, în anul 1971, din județul nostru au plecat în străinătate 2762 persoane și toate au re-

venit în țară.) De la început putem afirma că aceasta se datorește contribuției însemnate aduse de rețeaua informativă și de diverși cetățeni cinstiți, de exploatarea atentă a evidențelor operative, de verificarea promptă a unor denunțuri sau sesizări primite, precum și de înțelegerea justă de către ofițerii inspectoratului nostru a măsurilor impuse pentru verificarea persoanelor care solicitau aprobare pentru a se deplasa în exterior ori de cîte ori acele persoane au depus cereri de plecare.

Astfel, informațiile obținute de la rețea sau denunțurile și sesizările primite au fost date spre verificare în mod operativ. În majoritatea cazurilor, noi am intrat în posesia unor asemenea semnalări și le-am verificat încă înainte ca persoanele în cauză să depună cererea de plecare în străinătate.

Spre exemplu, au fost primite date

de la rețeaua informativă din care rezulta că inginerul „Sonn“, care făcuse cîteva deplasări în străinătate în anii anteriori, în interes de serviciu și în scop personal, adusesese din exterior unele obiecte pe care le-a comercializat.

Plecînd de la aceste informații și de la ipoteza că inginerul va mai solicita plecarea, s-au luat măsuri, pentru aprofundarea verificărilor. A rezultat că „Sonn“ întreține relații cu diferiți străini, dintre care unii au lucrat ca specialiști în orașul Pitești, că o parte dintre persoanele aflate în anturajul său fac obiectul atenției noastre. De asemenea, la serviciu, persoanele din rețea, pe care le folosim pe linia unor măsuri speciale, ne-au sesizat că „Sonn“ a început să solicite adevărate liste cu numele și numerele de telefoane ale unor elemente aflate și ele în atenția noastră.

În raport de aceste aspecte, de alte date care au mai fost obținute, precum și de faptul că, prin funcția ce o deține, inginerul „Sonn“ are acces la documente secrete și de importanță deosebită, ultima sa cerere de plecare în străinătate nu i-a fost aprobată. Desigur, ținînd seama de toate cele arătate mai sus, inginerul român face obiectul urmăririi noastre în continuare, pentru a vedea cum reacționează față de măsura luată.

Într-un alt caz, organele noastre au primit o sesizare din care rezulta că „Bucur“, medic la un spital de pe raza județului Argeș, prin natura funcției pe care o are, ar fi adus prejudicii instituției la care lucrează. Verificînd situația sa și a soției sale, care este tot medic la același spital, a rezultat că în urmă cu patru ani soții „Bucur“ au fost în străinătate ca turiști, iar la întoarcerea în țară au adus vești părinți-

lor unor transfugi stabiliți în R.F. a Germaniei. După revenirea în România, cei doi soți fuseseră contactați de noi, dar nu ne comunicaseră nimic referitor la acest aspect. Sesizarea privind prejudiciul adus s-a confirmat, stabilindu-se că „Bucur“ a delapidat din fondurile spitalului suma de 100 000 lei. În prezent acesta este cercetat de către organele procuraturii județului Argeș. Bineînțeles că și în acest caz a fost respinsă cererea de plecare în exterior a celor doi soți. (De reținut că soții „Bucur“, deși lucrează de mai mulți ani pe raza județului Argeș, au domiciliul stabil în București, unde și înaintaseră formele de plecare. Prevăzînd această posibilitate, am comunicat din timp Centrului de informatică și documentare avizul nostru negativ.)

Cazul nu este singular. De aceea, se impune necesitatea creșterii operativității în rezolvarea sesizărilor primite, precum și în transmiterea rezultatelor obținute la Centrul de informatică și documentare. Multe hotărîri privitoare la oprirea la timp a unor persoane semnalate cu intenții de a rămîne în străinătate s-au luat — pe baza datelor obținute — după ce acestor persoane li se făcuse cunoscută aprobarea plecării. Cauza rezidă în faptul că unele elemente încep pregătirile pentru rămînerea în exterior nu de la data depunerii formelor de plecare, ci abia după ce li s-a comunicat soluționarea favorabilă a cererii lor.

Trebuie însă avut în vedere că, în cazurile mai deosebite, în afară de rețeaua informativă, este necesar să se folosească mijloacele speciale și anumite combinații care să ducă la cunoașterea exactă a intențiilor de rămînere în Occident, deoarece sînt cazuri cînd elementele suspecte de

evaziune se ferească să destăinuie cui-va intențiile lor, ori să întreprindă măsuri pregătitoare ușor sesizabile.

În cazul medicului „Miron“, spre exemplu, doar prin folosirea mijloacelor speciale am putut stabili concret intențiile acestuia, inclusiv locurile unde și-a ascuns valuta și alte obiecte, pe care intenționa să le scoată din țară. Acest lucru ne-a dat posibilitatea să solicităm un control amănunțit la punctul de frontieră, prilej cu care datele obținute de noi au fost confirmate, luându-se măsura reținerii și trimerii lui „Miron“ în instanță.

Pot fi însă și situații când, atît rețeaua informativă, cît și mijloacele speciale nu ne pot furniza date suficiente de clare, din care să putem trage o concluzie certă despre scopurile urmărite de o anumită persoană. Este vorba de cele care manifestă o prudență deosebită. Totuși unele indicii, unele date, uneori mărunte, furnizate de rețea, ne indică posibilitatea lor intenție de evaziune. În aceste situații, se impune elaborarea unor combinații menite să evidențieze adevărata poziție a persoanelor vizate.

Pentru edificare, relatăm succint cazul medicului „Sotir“, care intenționa să se stabilească într-o țară din Occident. Pentru a primi aprobarea plecării din țară, medicul a căutat să aibă o comportare ireproșabilă. Materialele informative și cele obținute prin mijloacele speciale ilustrau acest lucru. Dar se desprindea și ipoteza că realitatea ar putea fi alta. S-a hotărît atunci, în urma unei analize, folosirea unei combinații, în cadrul căreia a fost luată măsura interpușerii unui „diplomat“, cu care elementul vizat să poată face cunoștință.

În cadrul întîlnirilor ce au avut loc între „diplomat“ și medicul „Sotir“, acesta din urmă i-a dat „diplomatului“ o declarație în scris, în care a precizat că, odată ajuns în țara unde dorea să se stabilească, „va renunța la concepțiile comuniste și va aduce la cunoștința autorităților de acolo tot ce cunoaște despre R.S.R.“. În continuare a purtat discuții dușmănoase la adresa orînduirii noastre socialiste și de stat. Cel în cauză a fost semnalat organelor Comitetului județean de partid Argeș, care au luat măsura excluderii lui din partid și a punerii în discuție în fața personalului medico-sanitar.

Din acest exemplu putem desprinde ideea că se impune o analiză și o verificare temeinică și din punct de vedere al profilului moral-politic al persoanelor ce fac obiectul muncii noastre, că în contextul analizei și verificării informațiilor obținute trebuie privite cu simț de răspundere și datele existente în evidențele operative ale organelor de securitate și de miliție, aceste date putîndu-ne orienta în aprofundarea unor verificări și apoi în adoptarea unei hotărîri competente pentru avizare. Luarea în considerare doar a faptului că obiectivul are o comportare corectă, că nu face pregătiri de rămînere în străinătate, tratarea cu superficialitate a unor date existente în arhivele noastre, cu privire la persoana luată în verificare sau la rudele acesteia duc la aprecieri eronate.

Pentru a exemplifica necesitatea verificării și exploatării materialelor de arhivă, ne vom opri numai la cazul inginerului „Păiuș“, rămas în Franța.

Acest inginer, originar din București, avea o bună pregătire profesională. El fusese repartizat să lu-

creze în cadrul unui obiectiv industrial din Pitești. Ca urmare a comportării sale corecte și a rezultatelor obținute în muncă, a devenit membru de partid și s-a făcut propunerea de a pleca în Franța, în interes de serviciu.

Deși despre această persoană, pînă la venirea ei în Pitești, nu se cunoștea nimic, ofițerul s-a limitat în verificarea pe care a întreprins-o doar la aspecte de comportare generală, pe linie profesională, la noul loc de muncă al inginerului. Lui „Păiuș“ i s-a dat deci aprobarea de plecare în exterior în interes de serviciu, iar el nu s-a mai întors în țară.

Abia după rămînerea în străinătate, verificările fiind extinse și asupra rudelor, a rezultat că tatăl inginerului participase la constituirea unei organizații subversive ce vizase răsturnarea regimului din țara noastră, motiv pentru care fusese condamnat. Despre acest aspect noi nu ștusem nimic, deși ar fi fost ușor de aflat. Desigur, odată cu-

noscut un asemenea aspect am fi adîncit verificările asupra lui „Păiuș“, ținînd seama de educația primită în familie, de intențiile sale de parvenire.

În asemenea cazuri, se impun deci verificări atente. Dar pentru a avea ce analiza și verifica, în afară de exploatarea datelor existente în evidențele noastre, este necesar să obținem informații prompte și elocvente referitoare la un anumit aspect sau fenomen ce este neclar în biografia omului de care ne ocupăm.

Tactul cu care informatorii noștri știu să abordeze o anumită latură sensibilă, finețea observațiilor lor sînt hotărîtoare în unele situații, în care elementele în cauză se știu ori se bănuiesc supuse unor verificări.

De o mare importanță considerăm că sînt și informațiile de primă sensizare, care trebuie verificate de urgență, ca și semnalările primite din partea unor oameni ce nu fac parte din rețea.

Locotenent-colonel C. TĂNASIE

ACȚIUNI DE FILAJ EFECTUATE ÎN COOPERARE CU ORGANUL INFORMATIV

Necesitatea efectuării filajului în cooperare cu organul informativ se impune în anumite situații concrete, în special atunci când asupra elementului urmărit se cer a fi luate unele măsuri operative, cum ar fi: contactarea persoanei aflate în atenția noastră; efectuarea unei percheziții secrete la domiciliul sau la locul de muncă al celui urmărit; introducerea unor măsuri speciale; reținerea ori prinderea în flagrant; împiedicarea comiterii unor infracțiuni etc.

În asemenea cazuri, organul informativ trebuie să cunoască în toate detaliile situația operativă și chiar să prevadă posibilitatea apariției unor momente surpriză, pentru a putea hotărî luarea celor mai corespunzătoare măsuri. Aceasta se impune cu atât mai mult cu cât, în timpul efec-

tuării filajului se acționează direct asupra obiectivului și, dacă momentul luării în lucru este bine ales și toate mijloacele muncii de securitate sînt folosite cu pricepere, probarea activității dușmănoase a persoanelor urmărite se poate realiza în condiții optime.

Pentru a argumenta aceste considerații, vom da cîteva exemple. Despre „Agor“, cetățean străin, ofițerul care îl avea în lucru deținea informații că urmează să se deplaseze într-o localitate din județ, pentru a întreprinde o acțiune de contrabandă. Existînd o permanentă cooperare între organul informativ și cel de filaj, pe baza unui plan de acțiune judicios alcătuit, s-a putut trece la reținerea străinului, asupra căruia s-au găsit bijuterii în valoare de aproape

20 000 lei. („Agor“ urma să plaseze bijuteriile unui ceasornicar.)

În acțiunea „Cuibul“ se stabilise că o legătură a obiectivului „Crudu“ va veni la Satu-Mare, unde intenționează să facă schimb de materiale de propagandă și să contacteze anumite elemente iehoviste. Prin mijloace speciale s-au putut stabili sosirea la Satu-Mare a celui în cauză și faptul că a realizat un schimb de materiale la locuința lui „Crudu“. Tot prin mijloace speciale s-au stabilit ziua și ora plecării din Satu-Mare a celui care venise să-l întâlnească pe obiectiv. Cunoscînd aceste date, precum și unele semnalmente ale vizitatorului, s-a hotărît punerea în filaj a acestuia.

Acțiunea fiind bine organizată, s-a reușit prinderea în flagrant a legăturii lui „Crudu“ și confiscarea materialelor de propagandă iehovistă, aflate asupra sa.

Participarea ofițerilor din informativ direct la acțiunile de filaj nu numai că facilitează luarea unor măsuri în raport cu evoluția situației de pe teren, dar oferă acestora posibilitatea să tragă anumite concluzii asupra comportării celor urmăriți și chiar să identifice unele legături suspecte.

De pildă, era cunoscut faptul că obiectivul „Cucernicu“ este vizitat acasă de multe persoane. Într-una din zile, ofițerul din informativ a fost sesizat că la domiciliul obiectivului se află un individ necunoscut, care poartă cu gazda discuții de interes operativ. Deservind postul interior, care a fost creat în apropierea locuinței lui „Cucernicu“, ofițerul din informativ a reușit să stabilească identitatea vizitatorului, atunci cînd acesta a părăsit locuința obiectivu-

lui. (Vizitatorul era un fost membru P.N.Ț., care deținuse o funcție de seamă în cadrul prefecturii județului Satu-Mare.) Identificarea acestei legături a fost de un real folos în desfășurarea ulterioară a acțiunii informative.

Într-un alt caz, organul informativ deținea date că numita „Casta“, care făcea parte din secta „Martorii lui Iehova“, intenționează să se deplaseze împreună cu alte elemente sectante într-o localitate necunoscută, pentru a participa la o adunare.

Prin acțiunea de filaj organizată asupra obiectivului, s-a reușit să se stabilească orașul și locul de adunare a elementelor sectante. În continuare, s-a trecut la o descindere și, cu ajutorul organelor de miliție, cei găsiți la locul adunării au fost amenajați. Cu această ocazie s-a descoperit că persoana urmărită și soțul ei au și alte indeletniciri ilicite, care au ajutat organul informativ în luarea unor măsuri în cadrul dosarului de urmărire informativă.

O cerință importantă în executarea filajului în cooperare cu organul informativ este aceea a asigurării conspirativității ofițerilor din informativ, care participă la astfel de acțiuni, în special în localitățile mici, unde pot fi cunoscuți de unele persoane.

De exemplu, o subunitate informativă a solicitat efectuarea filajului asupra turistului străin „Jean“, care era semnalat că contactează o serie de persoane din oraș. Din studiul terenului efectuat cu prilejul organizării acțiunii de filaj, am constatat că în apropierea locuinței temporare a obiectivului se găsește un punct de control al miliției. Am hotărît să folosim această situație, or-

ganizind un post de filaj, chiar în incinta punctului de control, care să fie deservit de doi ofițeri din compartimentul informativ. În acest mod, acțiunea s-a desfășurat în condiții optime, conspirativitatea celor doi ofițeri, care lucrau în două schimburi, a fost asigurată, iar membrii echipei de filaj au putut să acționeze de la mare distanță față de domiciliul turistului străin.

O altă acțiune reușită a fost aceea în filajul obiectivului „Mia”, cetățeană străină.

Deoarece condițiile din teren ne permiteau, am organizat un post exterior, în apropierea locuinței respectivei, care să fie deservit de doi elevi de la școala de ofițeri. (Aceștia tocmai fuseseră repartizați să facă practică la subunitatea informativă care solicitase lucrarea de filaj.) Unul dintre elevi, având domiciliul în vecinătatea imobilului urmăritei, s-a apucat, împreună cu colegul său, să sape rondul de flori din fața casei. Astfel au reușit să comunice echipei de filaj toate ieșirile în oraș ale persoanei urmărite.

Din exemplele prezentate reiese că atunci când în acțiunile de filaj există o cooperare corespunzătoare se pot obține rezultate bune.

Se întâmplă uneori ca, în cadrul unor acțiuni, să nu existe o colaborare deplină între ofițerii din informativ și cei din echipa de filaj.

Vom prezenta în acest sens două cazuri.

O subunitate informativă deținea informații că „Lora”, care se găsea în atenția noastră pentru activitate iehovistă, întorcându-se de la rudele ei dintr-o altă localitate, a adus

unele materiale de propagandă dușmănoasă.

La domiciliul urmăritei nu existau posibilități pentru efectuarea unei percheziții. La scurt timp după ce a venit acasă, „Lora” a ieșit în oraș, având asupra ei un coș de papură, și s-a deplasat la domiciliul unui alt element iehovist din Satu-Mare.

Deși la această adresă ar fi existat condiții pentru percheziție, acest lucru nu s-a făcut, deoarece ofițerul din informativ, care participase la acțiunea de filaj pînă în momentul revenirii urmăritei de la rudele sale, nu s-a mai deplasat și la locuința vizitată ulterior de „Lora”. La rîndul lor, ofițerii din echipa de filaj nu au comunicat în timp util prezența ei la domiciliul elementului iehovist.

În cadrul filajului efectuat asupra obiectivului „Noru”, cetățean străin, postul interior a fost deservit de un ofițer din informativ. Acesta trebuia să comunice echipei de filaj plecările de la domiciliu ale celui urmărit. Avînd un moment de neatenție, ofițerul din informativ n-a sesizat momentul cînd străinul a plecat în oraș, ci doar întoarcerea acestuia. Astfel, timp de cîteva ore activitatea obiectivului nu a putut fi controlată.

Iată de ce întregul proces de pregătire, organizare și efectuare a acțiunilor de filaj trebuie să se desfășoare printr-o cooperare judicios organizată, pe tot timpul acțiunii de filaj, între ofițerii filori și cei ai unităților (subunităților) informative care au solicitat urmărirea sau supravegherea obiectivelor.

Maior ALEXANDRU KATONA

REÎNTÎLNIRE DUPĂ ANI

După-amiaza zilei de 22 iunie 1972 Sala mică a Casei de cultură a Ministerului de Interne este aproape plină. Unii dintre cei prezenți sînt ofițeri activi ai Direcției de contraspionaj, alții, cei mai mulți, ofițeri de rezervă ai aceleiași direcții.

Atmosfera este destinsă, apropiată.

După ani, în unele cazuri după mulți ani, s-au întîlnit foști colegi de muncă. Și, așa cum este firesc, se pun întrebări, se schimbă impresii referitoare la tot felul de probleme: de muncă, de sănătate, de familie.

Mă gîndesc că în ziua aceasta, poate chiar la aceeași oră, și în alte părți ale țării au loc întîlniri asemănătoare, care încheie o primă etapă a executării Ordinului nr. 19 din 14 ianuarie 1972, al tovarășului ministru Ion Stănescu, privind instruirea fără scoaterea din pro-

ducție a ofițerilor de rezervă pe profil de securitate.

Aici, în sala în care am fost invitat, cei aproape 70 de foști ofițeri de contraspionaj își amintesc, unii cu glas tare, alții privind tăcuți undeva prin ferestrele largi, zilele și nopțile trăite alături de colegii cu care acum s-au reîntîlnit.

Ce s-a mai petrecut de atunci pînă azi, ce probleme deosebite s-au mai ridicat în acest sector dificil de activitate? Ce rezultate s-au obținut și ce greutăți s-au întîmpinat, care sînt cele mai importante aspecte la ordinea zilei?

Iată o serie de întrebări pe care toți acești oameni — bărbați și femei —, ce au părăsit Direcția de contraspionaj, în urmă cu unul sau cu 18 ani, și le-au pus deseori, în orele lor libere, ori în timpul serviciului, în vreun moment cînd cine știe ce faptă ori vorbă le amintise

de preocupările cotidiene pe care le au-
seseră cândva.

La unele dintre întrebările de mai sus
au primit răspuns în cursul celor circa 60
de ore petrecute la instruirea aceasta.
Într-o formă concisă, li s-au predat prin-
cipiile, direcțiile de bază ale muncii ac-
tuale de contraspionaj, punându-se în
evidență încrederea pe care partidul
nostru o acordă celor ce trebuie să ve-
gheze la apărarea cuceririlor revoluțio-
nare și a deplinei suveranități a patriei
noastre.

Succint, ideile acestea răzbat și acum
din frazele raportului pe care locotenent-
colonelul Eugén Adamescu îl prezintă.
Din cuvintele sale rezultă interesul mani-
festat de cursanți pentru toate discipli-
nele predate, faptul fiind dovedit de
frecvența participanților, dar mai ales
de rezultatele notărilor de la sfârșitul
acestui curs, în care majoritatea ofițeri-
lor de rezervă au obținut calificativul de
„foarte bine“.

În urma acestor rezultate — prin
Ordinul tovarășului ministru de interne
Ion Stănescu — 21 dintre rezerviști sînt
avansați în grad.

Din cele expuse în raport, ca și din
scurtele luări de cuvînt ale participan-
ților reies și strădaniile organizatorilor,
sub atenta îndrumare a conducerii Direc-
ției de contraspionaj, de a da acestei
convocări de instruire un caracter cît mai
profund, cît mai legat de viață. Reiese că
s-au folosit mijloace moderne de pregă-
tire, cum ar fi, spre exemplu, filme de
scurt metraj, axate pe profilul muncii de
securitate.

Aprecierile rezerviștilor ce iau cuvîn-

tul sînt pe deplin elocvente, unele chiar
emoționante, remarcîndu-se grija cu care
au fost înconjurați, nivelul înalt la care
li s-au prezentat probleme cu caracter
politic, militar, de specialitate. Se expri-
mă și unele nedumeriri. Fostul ofițer
activ de contraspionaj care lucrează
acum la Metalimport și alt rezervist care
lucrează la vamă se miră că nu li s-a
solicitat pînă în prezent un ajutor pe
care, în funcțiile ce le dețin, ar fi putut
să îl dea.

Apresiasi interesul manifestat de
cursanți și propunerile făcute de ei pen-
tru continuarea acestei activități pe
viitor, tovarășul colonel Aristotel Sta-
matoi exprimă încrederea conducerii
Direcției de contraspionaj în necesitatea
menținerii contactului permanent între
ofițerii activi și cei de rezervă, indicînd
totodată posibilitățile concrete de valori-
ficare a experienței acumulate de rezer-
viști, în activități cum ar fi cea de apă-
rare cu fermitate a secretului de stat, de
pregătire contrainformativă a popula-
ției, în lupta tot mai subtilă care se dă
cu dușmanul intern și extern.

În finalul întîlnirii, tovarășul general-
maior Neagu Cosma, șeful Direcției ge-
nerale de contraspionaj, a adresat perso-
nal celor prezenți cuvinte de mulțumire
pentru efortul făcut și pentru interesul
manifestat. Ideea că, în cazul deosebit al
unei eventuale mobilizări, locul ofițerilor
de rezervă este aici, alături de ofițerii
activi, a marcat importanța rolului pe
care această convocare l-a avut, subli-
niind totodată unitatea care trebuie în
continuare perfectată între cele două
categorii de ofițeri.

Căpitan T. NEGOIȚA

Despre prevenirea trecerii frauduloase a frontierei

În activitatea organelor de secu-
ritate, verificarea și exploatarea da-
telor informative ce se dețin despre
intențiile unor persoane de a trece
în mod fraudulos frontiera, precum și
luarea de măsuri operative menite să
prevină realizarea unor asemenea in-
tenții constituie o cerință obligatorie.
Cauza rezidă în caracteristica acestui
gen de infracțiuni, și anume în faptul
că persoanele interesate să treacă
ilegal frontiera iau uneori rapid o
hotărîre urmărind, de pildă, să scape
de răspunderea penală. În alte cazuri,
unele elemente profită de anumite
condiții favorabile de moment, care
le ușurează aplicarea unor planuri
mai vechi de evaziune.

Practic, organele de securitate, da-
torită și altor sarcini pe care le au
de îndeplinit, nu pot ține sub con-

trol permanent toate persoanele sem-
nalate cu intenții de evaziune. Se im-
pune deci exploatarea operativă a
datelor existente și în special se im-
pun măsuri de influențare obștească,
pentru a contribui astfel la reducerea
elementului infracțional.

Pentru a scoate în evidență, pe de
o parte, unele metode și procedee fo-
losite de infractori sau de persoane
cu intenții de a trece ilegal frontiera,
iar pe de altă parte, modul de acți-
une al organelor de securitate, vom
prezenta în continuare cîteva exemple,
spre a demonstra fermitatea și promp-
titudinea cu care trebuie acționat în
asemenea cazuri.

Prin rețeaua informativă, biroul de
contrainformații al U.M. 02840 — Ti-
mișoara a obținut date din care re-
zultă că numita Strebel Ecaterina și

fiica acesteia, Brigitte, domiciliată în comuna Cenei, județul Timiș, au intrat în legătură cu cetățeanul vest-german Bassler Bodo, care venise în țara noastră ca turist. Cele două femei preconizau ca străinul să le scoată ilegal din R. S. România, cu pașapoarte false de proveniență vest-germană.

În acest scop, ele au dat cetățeanului vest-german fotografiile lor, iar acesta, înapoiindu-se în R.F. a Germaniei, a apelat la două concetățene ale sale, a căror vîrstă și semnalmente se asemănau cu ale cetățenilor români. La cererea lui Bassler Bodo, cele două cetățene vest-germane au completat formulare și au înaintat fotografiile celor două românce, obținind în cele din urmă de la organele de pașapoarte din R.F. a Germaniei documente legale de intrare în România. Pe aceste documente fuseseră aplicate însă, încă de la emitere, fotografiile celor două cetățene române. Se excludea astfel orice fals în înlocuirea fotografiilor și contrafacerea timbrului sec.

Bassler Bodo urma ca, în cursul lunii aprilie 1972, să vină în țara noastră, împreună cu cele două cetățene vest-germane, care trebuiau să obțină pe aceste pașapoarte viza turistică de intrare pe la P.C.T.F. Stamura Moravița. După aceea, vest-germanul urma să iasă din România cu autoturismul său personal, însoțit de cele două cetățene române, substitute cetățenilor din R.F. a Germaniei, care rămîneau în țara noastră. Conform planului stabilit, două zile mai tîrziu ele ar fi reclamat autorităților române și la Ambasada R.F. a Germaniei din București, faptul că „în împrejurări necunoscute” și-au pierdut pașapoartele, cerind eliberarea unor noi documente pentru a se în-

torce în patrie. În felul acesta, singurul punct dificil al planului era la intrarea în R.S. România a celor două străine. Ele scontau pe faptul că organele P.C.T.F. nu vor sesiza însă la control că pe pașapoarte nu sînt aplicate fotografiile lor (ceea ce în practică s-a mai întîmplat). Intenționau de altfel să intre în țara noastră pe timp de noapte, cînd vizibilitatea este mai redusă decît ziua, iar organele de control – după aprecierea lor – sînt mai obosite. Tot ca o măsură de prevedere, Bassler Bodo urma să aducă pentru cele două cetățene române îmbrăcăminte adecvată, de proveniență străină, pe care acestea să o îmbrace la ieșirea din România.

Toate aceste planuri pe care intenționau să le pună în practică cei trei cetățeni vest-germani, pentru scoaterea ilegală din țară a numitei Strebel Ecaterina și a fiicei ei, Brigitte, minuțiozitatea cu care preconizau să le ducă la îndeplinire le dădeau speranța într-o reușită deplină.

Prin diferiți cetățeni vest-germani veniți în România ca turiști, Bassler Bodo le-a informat permanent pe cele două românce, despre stadiul pregătirilor în vederea scoaterii lor ilegale. El era interesat în reușita acestei operațiuni, deoarece rudele cetățenilor români din R.F. a Germaniei trebuiau să-i plătească lui Bassler o sumă importantă de mărci vest-germane pentru scoaterea ilegală.

Ofițerii biroului de contrainformații al U.M. 02840 – Timișoara au intrat în posesia unor prime informații cu privire la acest plan și au trecut la dirijarea cu pricepere a informațiilor „Any”, pe lângă Strebel Ecaterina și fiica ei. Manifestîndu-și încredința în legătură cu reușita plecării din țară pe această cale și arătînd

că nu are suficientă încredere în seriozitatea lui Bassler, „Any” a aflat în cele din urmă planul complet al scoaterii chiar de la cele două cetățene române. Convinse fiind de reușită, sus-numitele au început să-și vîndă unele lucruri de valoare, obiecte utile pentru o familie. Se ivise momentul pentru a se lua o hotărîre de către organele noastre. Părerile erau diferite. Era adică relativ ușor de realizat flagrantul astfel ca două cetățene române și trei cetățeni vest-germani să fie trimiși în justiție. Există însă și o a doua posibilitate, de a se merge pe linia prevenirii, de a nu-lăsa pe acești cinci oameni să săvîrșescă infracțiunea.

Ca urmare, organele de contrainformații au prezentat propuneri de avertizare și aceste propuneri au fost aprobate.

În procesul avertizării, cele două cetățene române au recunoscut în totalitate planul lor de evaziune, au regretat acțiunile întreprinse, și-au dat seama de riscul la care se expuneau și au dat asigurări că vor renunța definitiv la asemenea idei, fapt confirmat ulterior prin poziția adoptată față de rețeaua informativă.

Ele au scris de altfel în R.F. a Germaniei, lui Bassler Bodo, că au renunțat să mai plece ilegal din România și că îl roagă să nu mai vină în țară.

În activitatea organelor de securitate, pe linia prevenirii trecerilor frauduloase de frontieră, au fost însă și cazuri cînd nu s-a acționat cu fermitate și la momentul oportun asupra persoanelor care intenționau să treacă ilegal frontiera, dovedindu-se lipsă de operativitate în exploatarea datelor informative.

Tot Inspectoratul județean Arad al Ministerului de Interne a lucrat prin dosar de urmărire informativă și pe numitul Juhasz Petru, șofer la șantierul Combinatului chimic din Arad. În procesul urmăririi informative, la data de 5 aprilie a.c. s-a primit o semnalare din care rezulta că soția acestuia este îngrijorată că va rămîne singură, deoarece soțul ei a obținut pașaportul pe care îl aștepta de mult. În aceeași zi, un anonim a comunicat telefonic la inspectorat că un cetățean italian, care se găsea la domiciliul numitei Piriu Jenica din Arad, intenționează să scoată ilegal din țară pe numitul Juhasz Petru, pe un șef de coloană de la combinatul chimic, precum și pe o concubină a italianului.

Aceste date, cit și alte semnalări existente nu au fost exploatate operativ, iar ca urmare, în noaptea de 6 spre 7 aprilie a.c., persoanele urmărite, împreună cu alți doi indivizi, tot din Arad, au reușit să treacă fraudulos frontiera în R.S.F. Iugoslavia, prin raionul pichetului Lunga. Au fost transportați inițial cu mașina de către italian, care apoi a ieșit din țară prin P.C.T.F. Jimbolia, iar pe teritoriul iugoslav s-au reintilnit, pentru a-i transporta mai departe în Italia. În apropierea frontierei, infractorii au fost somați de un post grăniceresc pe care l-au atacat și, prin forță, au reușit să treacă frontiera.

De asemenea, au reușit să treacă frontiera, tot în R.S.F. Iugoslavia în timpul zilei, numiții Eissel Nicolae, Farago Pavel și Pantalici Ion. Despre ei, maiorul Armașu Emil din biroul C.I. al U.M. 02840-Timișoara avea date încă din luna noiembrie 1971, din care reieșea că pentru a duce în

eroare organele grănicerești, cei trei se vor folosi de un autocamion, simulind că merg la munci agricole. La data de 23 martie 1972, maiorul Armașu a primit o nouă informație, din care reieșea că cei trei ar fi considerat favorabil momentul să treacă la aplicarea planului. Nu s-au luat măsurile necesare de prevenire.

Astfel, în ziua de 28 martie 1972, folosind un camion al C.A.P. Cărpiniș, cei trei fugari s-au apropiat de frontieră. Din loc în loc, opreau autocamionul și se prefăceau că încarcă coceni de pe câmp. Cînd s-au asigurat că posturile grănicerești nu sînt în apropiere, au trecut frontiera, reușind ulterior să ajungă în Occident. Aceste cazuri puteau fi prevenite, dacă se proceda la avertizarea lor sau la alte măsuri de influențare obștească, ținîndu-se seama bineînțeles de conspirarea deplină a surselor de informare.

Instigarea la evaziune este un alt gen de activitate de care organele securității statului trebuie să țină seama în munca lor, deoarece practica a dovedit că uneori asemenea instigări au efect, mai cu seamă asupra unor persoane instabile, dornice de aventuri. De multe ori — dacă nu se intervine la momentul oportun de către organele de securitate — persoanele instigate reușesc să-și pună planul în aplicare, datorită indicațiilor amănunțite date de instigatorii fugari.

De exemplu, în luna iulie 1969, numitul Florea Constantin, cunoscut ca element aventurier, a plecat într-o excursie în R.P. Bulgaria, de unde a trecut frontiera ilegal în Turcia, iar de

acolo a ajuns în Italia. Din Italia, printr-o corespondență, a instigat continuu o familie din București, reușind s-o determine a se hotărî să plece în străinătate și de a nu mai reveni în România. În acest scop, fugarul Florea Constantin i-a indicat lui Niculescu Ștefan, capul familiei din București, să vîndă imobilul proprietate personală, să-și cumpere un autoturism, să schimbe des locul de muncă, pentru a ascunde pregătirile ce le face în vederea plecării din țară și să ceară organelor de pașapoarte aprobarea de a pleca ca turiști în R.P. Bulgaria. De acolo să treacă ilegal frontiera în Turcia sau să se folosească de excursiile organizate din R.P. Bulgaria în Turcia pentru turiștii străini.

Niculescu Ștefan și soția sa au aplicat întocmai indicațiile date și au cerut în repetate rînduri plecarea lor temporară ca turiști în R.P. Bulgaria. Cunoscîndu-se însă intențiile lor, Secția de contrainformații frontieră din Direcția de contrainformații militare a avizat negativ.

Familia Niculescu, constatînd că li se respinge plecarea în R.P. Bulgaria, în luna martie a.c., a hotărît ca mai întîi să-i plece soția, în care sens aceasta s-a înscris să efectueze o excursie organizată prin O.N.T. în Bulgaria și Turcia. În Turcia urma să se întîlnească cu fugarul Florea Constantin și împreună să acționeze pentru scoaterea din țară și a lui Niculescu Ștefan.

În scopul inducerii în eroare, pe formularul primit de la organele de pașapoarte, numita Niculescu Valeria a trecut alte date de naștere decît cele reale și astfel a apărut ca necunoscută în evidență, deși este lu-

crată prin dosar de urmărire informativă.

Mergîndu-se pe linia prevenirii comiterii infracțiunii, la data de 16 mai a.c., Secția de contrainformații frontieră, conform aprobării, a procedat la avertizarea soților Niculescu care au recunoscut intențiile lor, declarînd că au fost indemnați la asemenea acțiuni de vărul lor, Florea Constantin, care, prin corespondența purtată, a exercitat o puternică influență asupra lor. Au promis că vor renunța definitiv la aceste preocupări, că vor desfășura o activitate utilă societății noastre socialiste și vor scrie și vărului lor să înceteze cu asemenea acțiuni, fiindcă ei nu vor să-și părăsească țara.

După cum am văzut, modalitățile destul de diverse (cele prezentate sînt,

desigur, doar o parte din procedeele utilizate), vizează însă un singur scop, acela de a lipsi țara de aportul unor oameni de valoare, ori de a atrage în exterior persoane care cunosc date ce pot fi exploatate în defavoarea statului român.

Diversitatea și inventivitatea de care dau dovadă asemenea elemente impun și din partea noastră o lărgire a procedeelelor și metodelor de lucru, o subtilizare a lor, muncă în care instruirea calificată a rețelei informative din toate sectoarele de activitate ocupă un rol important. Așa cum am arătat mai sus, operativitatea în verificarea semnalărilor reprezintă pe această linie de muncă o cerință absolut obligatorie, fără de care efectul muncii noastre poate fi iremediabil compromis.

Colonel **TRAIAN POPA**

Considerații asupra unor orientări fundamentale în activitatea serviciilor de informații americane

Cel de al doilea război mondial abia se terminase și unul din cele mai tinere state ale mapamondului — Statele Unite ale Americii — inaugura o nouă politică. În 1945, fostul președinte american, H. Truman, declara că marea conflagrație „a pus poporul american în fața necesității permanente și arzătoare de a conduce lumea“. Un an mai târziu, generalul W. Donovan, faimosul „as“ al operațiilor secrete desfășurate de Serviciul american de spionaj în timpul războiului, sublinia că „o politică externă nu poate fi mai puternică decât informațiile pe care se bazează“.

Această scurtă trimitere istorică la evenimente petrecute cu peste un sfert de veac în urmă se justifică prin constatarea că, în decursul timpului care a trecut, obsesia „rolului mondial“ nu a suferit modificări de esență, deși se manifestă în coordonate internaționale sensibil schimbate. J. F. Kennedy considera că „guvernul american trebuie să examineze măsuri speciale pe timp îndelungat, ca să ne putem arăta pină la capăt demni de rolul de lideri ai lumii“, iar actualul președinte al S.U.A. făcea cunoscută în 1969 intenția administrației sale de a face orice sacrificii pentru „menținerea primordialității“ Statelor Unite în lume. De asemenea, relația dintre politica externă și nevoia de informații

nu și-a pierdut importanța, ci dimpotrivă. Pretenția S.U.A. — sortită eșecului — de a ține sub control o lume complexă și contradictorie, angajată într-un proces dinamic de transformare, a avut drept consecință, între altele, o foarte acută și permanentă „foame de informații“, pe cât posibil complete, exacte și la zi, practic despre toate statele lumii.

Cu ani în urmă, specialiștii unui organism militar de informații al S.U.A. apreciau că „informațiile sînt un bun absolut necesar în planificarea politicii externe și a celei militare“, iar într-un document relativ recent al Departamentului de Stat se precizează: „Statele Unite sînt interesate în evenimentele politice din aproape toate colțurile lumii, ceea ce creează o nevoie imperioasă de informații de tot felul, care să permită elaborarea unei politici corespunzătoare“.

Din analiza globală a datelor pe care le deținem asupra acțiunilor serviciilor de informații americane, rezultă că principalele urmări ale acestei situații sînt:

1. Creșterea rolului organelor de informații în elaborarea politicii americane, extinderea și diversificarea activității acestora, apariția unor noi organisme de spionaj.

În „efortul de adaptare“ la necesitățile și exigențele sarcinilor pe care și le-a propus, masivul aparat de informații al Statelor Unite se află într-un proces cvasi-permanent de organizare și de restructurări. Ca urmare a unor evenimente internaționale, unele organe de informații apar (de exemplu, Agenția Militară de Informații — D.I.A. a apărut ca urmare a progreselor înregistrate de Uniunea Sovietică în domeniul vehiculelor cu propulsie nucleară; discuția care a dus la crearea D.I.A. a fost declanșată de lansarea primului sputnic) sau reapar (cum a fost cazul Comitetului prezidențial consultativ al informațiilor din străinătate, care-și datorează reînființarea, în 1961, eșecului proiectului de invazie a Cubei, elaborat de C.I.A.).

Intrucît organizarea detaliată a serviciilor americane de informații și contraspionaj, relațiile dintre acestea, rolul și poziția lor au făcut obiectul unei alte lucrări*) nu vom insista asupra acestor probleme. La sfîrșitul anului trecut, a fost semnalată crearea a două noi organisme de cel mai înalt nivel, cu atribuții de coordonare și control în activitatea de informații: Comitetul de informații și Comitetul consultativ pentru finanțarea serviciilor secrete. Președinte al primului organism a fost numit consilierul Henry Kissinger (care nu mai are nevoie de prezentare), iar conducerea celui de al doilea a fost atribuită directorului C.I.A. — în prezent Richard Helms — care cumula deja, prin efectul Actului securității naționale, și funcția de președinte al Consiliului Informativ al Statelor Unite — U.S.I.B.

*) „Sistemul informativ al S.U.A.“, Direcția personal și învățămînt, ed. 1971.

2. Transferarea unor sarcini informative către anumite instituții guvernamentale, ale căror atribuții de bază sînt altele decît activitatea de informații sau contraspionaj.

Fenomenul nu este nou în istoria spionajului și nici specific american, dar dezvoltarea pe care a cunoscut-o în cazul Statelor Unite este fără precedent. Această problemă, deși a mai fost abordată, este încă departe de a fi total elucidată.

Exemplul Departamentului de Stat este cel mai concludent; în cadrul acestuia, funcționează Biroul de informații și cercetări — I.N.R., care „a devenit un organism cu o sferă largă de atribuții atît în domeniul procurării de informații cerute de unele situații specifice, cît și în acela al promovării unui spirit de cercetare a evenimentelor din exterior”.

I.N.R. are o organizare complexă pe spații și probleme. Atrage atenția faptul că Oficiul de cercetare și analiză pentru blocul sovietic, una din cele opt componente ale grupei de prelucrare-producție, organism subordonat nemijlocit directorului I.N.R., nu este apreciat ca suficient în raport cu necesitățile de informații despre statele socialiste; drept urmare, în cadrul I.N.R. mai funcționează și așa-numitul Comitet pentru lumea comunistă.

Pentru ca Departamentul de Stat să poată beneficia și de rezultatul cercetărilor efectuate de alte instituții guvernamentale și particulare, asupra unor probleme privind străinătatea, în care este interesat, a fost creat Oficiul cercetărilor externe — X.R., care menține legătura și încheie contracte de cercetare cu acestea, încheie aranjamente cu savanți și experți care să lucreze în calitate de consultanți pe lângă I.N.R. sau alte organisme, iar cu cîțiva ani în urmă, mai mult de 20 de organisme particulare, care se ocupau cu studierea diverselor probleme și situații din exterior, s-au asociat sub conducerea X.R., formînd Grupul de coordonare a cercetării ariei externe — F.A.R.

Despre X.R., doctrina americană afirmă că „efectuează toate operațiile obișnuite ale unui organism care produce informații finite”.

În cadrul Departamentului de Stat funcționează și un organ cu atribuții contrainformative, Biroul de securitate. Acesta efectuează „investigații complete” asupra persoanelor ce urmează să lucreze în cadrul Departamentului de Stat, „verifică în mod periodic pe toți angajații” și propune măsuri de îndepărtare sau de refuzare a angajării, dacă constată incompatibilități cu „interesele securității naționale”.

Să analizăm, în continuare, tipul diplomatului american, sarcinile și pregătirea acestuia, maniera în care-și desfășoară activitatea informativă.

În general, personalul reprezentanțelor diplomatice americane — inclusiv Ambasada S.U.A. din București — este format din cadre ale Serviciului extern din Departamentul de Stat, ofițeri ai organelor de spionaj și contrainformații, funcționari ai U.S.I.A. și ai altor agenții și departamente.

Chiar și atunci cînd nu lucrează pentru vreun organ de spionaj specializat din afara Departamentului de Stat, cadrele Serviciului extern — diplomații de carieră — au obligația de serviciu de a desfășura, permanent și sistematic, activitate de culegere de informații.

Conform dispozițiilor cuprinse în diverse acte emise de Departamentul de Stat, aceștia „analizează și raportează condițiile și evenimentele din țările străine, cum ar fi programele politice și legislative, evenimentele economice semnificative, politica comercială și vamală, condițiile pieții, tranzacțiile comerciale mari, opinia publică și relațiile sociale”.

În alte documente ale Departamentului de Stat care stabilesc statutul diplomaților americani, printre așa-numiții „factori funcționali” se menționează și „înțelegerea funcțiilor de culegere de informații cu caracter secret”, iar lunga listă a calităților după care se face aprecierea unui cadru al Serviciului extern cuprinde, printre altele, elemente ca: adaptabilitate, răbdare, abilitate, capacitate și chiar simțul umorului, calități necesare unui diplomat, dar indispensabile desfășurării activității de culegere de informații prin exploatare în orb, una din principalele metode folosite de diplomați.

În ceea ce privește pregătirea cadrelor organismelor militare de informații — reprezentate în ceea ce ne privește în primul rînd prin atașatii militari acreditați la București — ordinele și indicațiile apărute pe linia cartierului general al Statului Major al Departamentului Apărării S.U.A. au în vedere „instruirea în comunicații radio și de altă natură, istoria și guvernarea națiunilor, relații umane, citirea hărților, redactarea rapoartelor, securitate militară, fotografiere, criptografie, informații strategice, tehnice și de luptă, contrainformații și exerciții practice adecvate”.

Atribuțiile acestora, conform aceluiași acte, se referă în primul rînd la „culegerea de informații din diferite surse și analizarea lor în scopul aprecierii exactității și utilității”. Principalele calități care se cer celor ce urmează să lucreze în așa-numitul „grup 97” (un indicativ care desemnează pe ofițerii Departamentului Apărării care desfășoară muncă contrainformativă și de informații) sînt: loialitate, integritate, discreție, o bună comportare, precum și anumite „calificări sau inclinații care întăresc potențialul solicitantului pentru îndatoririle informative”.

Se remarcă, de asemenea, că, în concepția unor organisme americane de informații, „evenimentele din ultimii 20 de ani se caracterizează prin luptă continuă și sub forme variate, între Statele Unite și U.R.S.S. (n.n. se observă influența concepției bipolarismului a lui J.F. Kennedy), în scopul de a hotărî care sistem politico-social este mai eficient și mai influent”; acestea sînt de părere că, în ultimă analiză, esența acestei lupte este „o ofensivă culturală, pentru că se adresează minții oamenilor”.

U.S.I.A., principala promotoare a „ofensivei culturale” americane în exterior, a avut și continuă să-și aibă reprezentanții săi printre diplomații S.U.A. acreditați la București. Despre această agenție, un reprezentant american afirmă că ea este „organul care trebuie să afle și să informeze la timp asupra situațiilor viitoare”. Pentru a-și susține afirmația, acesta a precizat că, în perioada cînd începuse să se contureze poziția guvernului francez împotriva organismelor militare atlantice integrate, au fost trimise în Franța două cadre ale U.S.I.A. „pentru a urmări reacția opiniei

publice franceze la acțiunile anti americane ale generalului de Gaulle, a prevedea și pregăti eventualele retrageri ale intereselor americane din Franța, în condiții în care ele, nemaifiind o surpriză, nu vor produce daune materiale sau morale. Cele întâmplate cu N.A.T.O. în Franța fuseseră cunoscute și studiate cu mult înainte de aflarea lor oficială din declarațiile generalului de Gaulle“.

Același înalt funcționar a arătat că „spionajul american se face pe două căi, respectiv prin acțiuni clasice de spionaj în care sînt folosiți spioni de carieră și prin studii conjuncturale, bazate pe informații bine selecționate și sintetizate“; analiza globală a afirmațiilor acestuia duce la concluzia că U.S.I.A. folosește ambele căi.

Analiza activității diplomaților americani, care și-au încheiat recent stagiul în R.S. România, duce la concluzia că aceștia au desfășurat o muncă extrem de intensă și sistematică de culegere de informații privind țara noastră.

Astfel, diplomații care au ocupat importanta funcție de consilier la ambasada americană au desfășurat o susținută activitate de culegere de informații. „Barry“, care a deținut acest post pînă în 1971, s-a dovedit a fi foarte preocupat de culegerea de informații politice. Pe tot timpul șederii în țara noastră, el a păstrat și a cultivat relații cu persoane care ocupă funcții de răspundere, participa la dineuri și recepții, căutînd anturajul persoanelor deținătoare de secrete. Acest diplomat acționa cu siguranță și tupeu, nu se limita la simpla folosire a metodei exploatării în orb, puneă unori întrebări directe, cerea explicații și amănunte, căutînd să-și pună interlocutorul în situația de a-i da datele ce-l interesau. De exemplu, în perioada premergătoare semnării noului tratat de prietenie româno-sovietic, „Barry“ a solicitat să fie primit de un redactor-șef adjunct al unei publicații centrale, căruia i-a cerut să-i precizeze cînd urmează să fie semnat tratatul și dacă U.R.S.S. „caută anumiți termeni“; el a mai solicitat înaltului funcționar român să interpreteze de pe poziția sa un articol sovietic și o frază a tovarășului Nicolae Ceaușescu, referitoare la Tratatul de la Varșovia. De asemenea, cu ocazia vizitei ministrului de externe al unui stat occidental la București, „Barry“ a contactat pe un membru al delegației oficiale respective, încercînd să afle conținutul discuțiilor purtate la M.A.E. român.

Preocupat de culegerea de informații economice și politice, „Kron“, fostul atașat politic american, reușea să obțină relativ ușor date prin metoda exploatării în orb. Perspicace și abil, acest diplomat căuta să imprime discuțiilor cu cetățenii români un caracter lejer, aparent inofensiv, de schimb de opinii, creînd o atmosferă în care vigilența interlocutorului scădea. De asemenea, el organiza întîlniri frecvente cu un funcționar român ce deținea un post de mare răspundere, pe care îl cunoscuse în Statele Unite. Conținutul discuțiilor cu acesta viza poziția țării noastre față de ideea convocării Conferinței pentru securitatea europeană și față de alte probleme internaționale, relațiile R.S. România cu celelalte state socialiste și cu S.U.A. etc.

În altă ordine de idei, s-a remarcat faptul că atît „Barry“ cît și

„Kron“ au depus mult interes în punerea la punct a unui sistem de fișe ale personalităților politice române de primă importanță, începînd cu tovarășul Nicolae Ceaușescu. Aceste fișe, care se alimentează cu informații în principal din exploatarea presei, cuprind, în afară de datele personale ale demnitarilor români, toate schimbările în funcții și acțiunile pe care le întreprind și la care iau parte, respectiv: primiri ale unor delegații străine, discursuri, vizite în țară sau străinătate, participări la diverse acțiuni protocolare etc.

Deși inițial un material cantitativ amorf, pe măsura acumulării de date, analiza comparativă a acestora poate duce la concluzii interesante. Studiînd nivelul și componența unor delegații, frecvența și momentul unor vizite sau primiri, tonul și formulările unor discursuri și telegrame, diplomații americani fac deducții și aprecieri asupra stadiului relațiilor R.S. România cu un stat sau altul, tendințe politice, probleme care se ridică etc. Așa s-a întîmplat cu cîțiva ani în urmă, cînd s-a întocmit un grafic al relațiilor româno-sovietice, pe o perioadă de cinci ani, pe baza studierii comparative a materialelor găsite în presă și avînd ca principale elemente de comparație nivelul personalităților române care au participat de la un an la altul la recepțiile de la ambasada sovietică, cu ocazia zilei naționale a U.R.S.S., precum și telegramele expediate cu acel prilej. Graficul respectiv reflecta în mare măsură realitatea.

Diplomații care au activat pe linia secției economice, au dus și ei o intensă muncă de culegere de informații. Astfel, fostul atașat economic „Craig“ și adjunctul său „Cristy“, prezenți în R.S. România pînă la mijlocul anului trecut, exploatau cu abilitate relațiile pe care le aveau pe linia îndeplinirii atribuțiilor oficiale și făceau vizite frecvente la diverse întreprinderi din Capitală și din provincie. Din analiza mai multor situații a rezultat interesul lor constant pentru: producția întreprinderilor vizitate, relațiile comerciale ale acestora, calitatea și proveniența echipamentului tehnologic, nivelul de salarizare al muncitorilor, probleme de aprovizionare etc.

Mai activ, „Cristy“ s-a interesat îndeaproape și de probleme din agricultură, în care scop a făcut multe călătorii prin diverse sate și comune, creîndu-și relații — unele de durată — cu cetățeni din aceste localități. Merită menționată abilitatea acestui diplomat subtil, aparent reținut, care evita discuțiile în contradictoriu și întrebările directe; totuși, observările repetate asupra sa au dus la concluzia că puneă întrebări — unora persoane diferite, în diverse situații — care nu păreau a avea legătură între ele, dar ale căror răspunsuri reunite constituiau o informație unitară. Tot din observarea repetată a acestui diplomat, s-a constatat că anumite întrebări se repetă, că în discuțiile pe care le poartă cu mai multe persoane revine asupra aceluiași chestiuni, ceea ce duce la concluzia constanței interesului său pentru anumite probleme și a caracterului prestabilit al discuțiilor pe care intenționa să le poarte.

Fostul atașat cultural „Hugh“ a căutat cu asiduitate informații politice și a cultivat relații cu o serie de persoane cu funcții de răspundere. De asemenea, în cîteva situații, în anturajul acestui diplomat au apărut

persoane cu acces la secrete, cu posibilități de informare și cu rude fugite în străinătate. Din materialele pe care le deținem, rezultă suspiciuni foarte serioase că „Hugh“ a avut pe teritoriul țării noastre relații de natură informativă și a folosit și sistemul legăturii impersonale.

Atașaii militari — a căror preocupare pentru culegerea de informații este subînțeleasă — au desfășurat o foarte susținută activitate în această direcție. Fără excepție, diplomații care au activat în această calitate la București au dus o activitate continuă, asiduă și sistematică de spionaj împotriva țării noastre.

Rapoartele înaintate de ei la Washington cuprind date de o deosebită valoare militară. Uneori informațiile culese de ei sînt foarte amănunțite, sînt însoțite de fotografii și explicații de detaliu; obiectivele militare strategice primesc simboluri codificate, iar coordonatele lor geografice sînt stabilite cu rigurozitate.

Din urmărirea succesivă a activității mai multor atașaii militari s-a observat, ca o caracteristică comună, preferința pentru metoda observării directe, fără ca aceasta să constituie singura modalitate pentru culegerea informațiilor. Anumite elemente ale concepției americane în această privință duc la concluzia că motivația predilectiei pentru această metodă constă în aprecierea că datele culese de o persoană fără cunoștințe de specialitate sînt adesea fără valoare, că nivelul de complexitate al tehnicii militare și necesitatea unui grad superior de precizie al acestor informații impun aprecierile unui cunoscător în materie.

O altă constantă a activității de culegere de informații de către această categorie de diplomați americani, o constituie permanenta colaborare cu omologii lor din ambasadele celorlalte state membre N.A.T.O., care se materializează în coordonarea și planificarea comună a activităților de spionaj, sub imperiul „exigențelor“ N.A.T.O. și sub conducerea americană. Această colaborare există nu numai la nivel concepțional, ci și în domeniul acțiunilor concrete. Astfel, de multe ori, atașaii militari americani pleacă în deplasare prin țară împreună cu omologii lor englezi, turci, greci etc. și uneori în mașinile acestora, pe considerentul că acestea ar atrage mai puțin atenția. Schimbul de informații este o altă modalitate concretă de colaborare.

O caracteristică, recent observată, a activității atașaiilor americani, o constituie preocuparea acestora de a culege și alte informații decît cele strict militare.

În ceea ce privește diplomații americani acreditați în prezent la București, nu vom apela la exemple concrete, limitîndu-ne la unele constatări de ordin general (avînd, evident, la bază datele pe care le deținem).

În 1971, majoritatea diplomaților americani au fost schimbați. Creșterea interesului Statelor Unite pentru țara noastră s-a reflectat și în componența noii echipe diplomatice. Au fost trimiși diplomați mai tineri și mai dinamici, foarte competenți și activi. Din urmărirea acestora se constată însă că ei acordă cel puțin aceeași importanță și intensificării activității informative. În această direcție sînt mai ofensivi și mai sistematici decît predecesorii lor. Se remarcă, de asemenea, prezența printre actualii diplomați americani a unor „specialiști“ în problemele țărilor socialiste, în pacte militare, ofițeri din armata americană sau din organismele integrate ale N.A.T.O.

3. Creșterea ponderii anumitor metode și mijloace în culegerea de informații.

Între acestea se situează, fără îndoială, sporirea importanței elementului tehnic, inclusiv folosirea sateliților de spionaj și a echipamentului electronic de prelucrare a datelor.

Ceea ce am dori să dezbatem, este însă altceva: munca de informații prin folosirea metodelor cercetării științifice.

În ultimul timp, numărul cercetătorilor și doctoranzilor americani în țara noastră a crescut mult. Temele abordate de aceștia sînt din domeniile sociologiei, istoriei, economiei, filozofiei, culturii, științelor naturale etc.

Se constată însă că o parte dintre aceștia desfășoară și alte activități decît aceea de a se ocupa de studiul temelor pentru care au primit aprobare.

Astfel, cercetătorii „Julien“ și „Bimbo“, specialiști în istorie și, respectiv, economie, se ocupau, pe lângă tratarea temelor lor, și de culegerea de informații de altă natură, referitoare la diverse instituții centrale, ministere și șefii acestora, studenți și cadre ale A.S.E. etc. „Bimbo“ redactase și un raport — de fapt un documentar — foarte amănunțit asupra țării noastre, întocmit pe baza observațiilor sale, în care se tratau inclusiv chestiuni privind organele de securitate (în capitolul „Poliția secretă“).

O problemă de stringentă actualitate care se ridică, este însă dacă înseși rezultatele cercetărilor efectuate de acești doctoranzi americani prezintă interes pentru spionajul american și, mai ales, dacă alegerea acestor teme este dirijată de vreun organ de informații al S.U.A.

Analiza lucrărilor de cercetare recent încheiate sau în curs de executare duce la concluzia că acestea tratează teme care nu pot să nu intereseze serviciile de informații americane. De altfel, existența unei evidențe centralizate de informații americane. De altfel, existența unei evidențe centralizate de informații departamentale și gruparea organismelor americane care efectuează asemenea studii într-o asociație a cărei con-

ducere o deține același organ informativ, impune logic concluzia că acesta dirijează respectivele acțiuni.

Lucrări ca: „Metode de planificare economico-socială și moduri de prognoză în întocmirea planurilor“, „Relațiile economice româno-germane în ultimul deceniu“, „Psihologia muncii“, „Potențialul economic și posibilitățile de comerț ale României cu S.U.A.“, „Mișcări de populație și grupuri etnice din diferite zone ale țării“, „Progresul vieții morale și reacțiile față de transformările sociale“ etc. ar putea conține multe date de care se interesează serviciile de informații americane.

De altfel, cercetătorul „Petre“, care a studiat la noi o temă de sociologie rurală, a apreciat că datele culese de el „vor folosi și diplomaților, atașăților militari și spionilor“.

Din analiza altor serii de teme de cercetare — fenomen mai vizibil la subiectele de istorie — se observă că anumite lucrări de cercetare, deși efectuate de cercetători diferiți, la date diferite, se înlanțuie, acoperind aproape complet o anumită perioadă istorică, iar dacă se suprapun, tratează aspecte diferite.

De asemenea, se poate observa că unele teme sînt în așa fel alese, încît oferă posibilități largi de culegere de informații în timpul documentării. De exemplu: tema lui „Corbu“, privind „Situația evreilor din România în perioada 1850—1920“, i-a permis acestuia să viziteze toate comunitățile evreiești din țară și să culeagă date privind situația evreilor condamnați pentru delapidare după 1965, dacă familiile acestora primesc ajutor prin Joint, cîți au fost „răscumpărați“, cîți au plecat din țară etc.

Culegerea de informații prin mijloacele cercetării științifice — izvorind din aprecierea că orice domeniu al vieții sociale, economice sau politice, inclusiv problemele de care se interesează serviciile de informații, poate fi abordat prin metodele investigației științifice, din convingerea că procedeul este mai puțin riscant și mai greu de sesizat de către organele de contraspionaj — prezintă importanță, datorită pericolozității și dificultății combaterii ei.

Evident, serviciile de informații americane, ca de altfel oricare alt organism cu asemenea atribuții, nu au renunțat și nu puteau să renunțe, la anumite mijloace și metode clasice de spionaj, între care primul loc îl ocupă agentura. Nici organizarea, oricît de perfecționată, nici dotarea cu mijloace tehnice ori studiile bazate pe investigații științifice nu pot asigura procurarea tuturor categoriilor de date de care se interesează un serviciu de informații, iar anumite verificări, acțiuni de influențare, studiu, recrutare etc. sînt de neconceput fără folosirea rețelei informative.

Locotenent-major N. CĂLUGARIȚA

Vă informăm despre:

SERVICIUL DE SPIONAJ VEST-GERMAN

Bazîndu-și întreaga politică externă pe principiile respectării suveranității, independenței, neamestecului în treburile interne, egalității și cooperării între state indiferent de orînduirea lor social-politică, R.S. România și-a dezvoltat multilateral legăturile internaționale, fiind o promotoare a politicii de pace pe glob.

În cadrul relațiilor între state cu sisteme social-politice diferite, se înscriu și relațiile dintre țara noastră și Republica Federală a Germaniei.

Este suficient să amintim că R.S. România a fost prima țară socialistă — după U.R.S.S. — care a stabilit relații diplomatice cu R.F. a Germaniei la nivel de ambasadă, că volumul comerțului exterior dintre cele două state a crescut mereu, că tot mai mulți specialiști și tehnicieni vest-germani lucrează la obiective industriale din țara noastră, că specialiști, ingineri, oameni de știință, muncitori români merg în R.F. a

Germaniei, în interese profesionale ori pentru studii.

Toate aceste aspecte au implicat însă preocupări noi și în sfera de acțiune a spionajului vest-german.

Menționăm că Serviciul de informații vest-german continuă să aplice metoda „spionajului total“ (utilizată atît de frecvent de fostul spionaj hitlerist). În acest sens, încearcă să culeagă informații secrete și nesecrete despre țara noastră, din toate domeniile, caută să pătrundă în aparatul de securitate, în special în organul de contraspionaj, recrutează agentură activă sau în conservare, menține și încearcă să dezvolte spiritul naționalist în rîndul unor elemente înapoiate, șovine, din rîndul populației de naționalitate germană din R. S. România, caută să scoată din țară anumite documente istorice despre unele grupări etnice de origine germană sau despre localități ori zone din Transilvania, întreține o psihoză emigraționistă în rîndul unor persoane de naționalitate germană

din țara noastră, încearcă să racoleze oameni de știință, ingineri, specialiști, tehnicieni, istorici, indiferent de naționalitatea lor, caută să dezinformeze organele de securitate.

Căile legale de pătrundere în R.S. România fiind cel mai mult utilizate azi, cadrele și agenții S.F.I. folosesc o mare varietate de acoperiri, pe care complexitatea vieții moderne le-o oferă. Vin adesea în România în calitate de diplomați, turiști, comercianți, tehnicieni, specialiști, cadre didactice universitare, studenți, ziașiști, membri în delegații culturale, sportive etc.

Sub aceste acoperiri, cadrele și agenții S.F.I. depun o activitate apreciabilă pe linia culegerii de informații, folosind toată gama mijloacelor, metodelor și procedeele de informare, de la culegerea personală de date și informații, la informarea prin agentură, exploatarea presei ori informarea cu ocazia diverselor cocteiluri, recepții și întâlniri organizate lunar cu reprezentanții firmelor vest-germane la București (această ultimă formă de realizare a informărilor este specifică vest-germanilor).

În mod special sînt vizate persoanele cu influență, care dețin anumite funcții și care au acces la date și documente secrete, sînt urmărite cu multă atenție evenimentele politice de mare anvergură.

De pildă, recent, unii diplomați din ambasada vest-germană au căutat informații despre întâlnirea tovarășului Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito de la Porțile de Fier, despre rezultatele vizitei de partid și guvernamentale a R.D. Germane în frunte cu tovarășul Erich Honecker la București, despre rezultatele vizitei delegației de partid și de stat române conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu în cele opt state africane

și alte date referitoare la probleme asemănătoare, de cel mai înalt nivel.

Încă în cursul anului trecut, un funcționar al Ambasadei vest-germane din București se interesa de „rațiunile vizitei domnului Ceaușescu în Asia, ce s-a discutat în cursul întrevederii de la Moscova și dacă scurta vizita cu o zi a fost cauzată de declarațiile unor personalități din conducerea de partid și de stat din R.P. Ungară, referitoare la divergențele ideologice între P.C.R. și P.M.S.U.” Același funcționar a mai încercat să afle dacă între R.P. Ungară și R.S. România există probleme de reunire a familiilor, solicitînd în altă ordine de idei unui român date privind „liberalizarea politicii interne a României”.

Diplomații caută să culeagă și date de studiu despre anumite personalități sau persoane cu funcții de răspundere în partid, stat sau armată, presă, din rîndul scriitorilor, oamenilor de artă, știință etc. Astfel, același diplomat s-a preocupat să culeagă date despre un ministru, interesîndu-se despre pasiunile, înclinațiile, slăbiciunile lui și ale membrilor familiei sale, despre un scriitor român de naționalitate germană, precum și despre unul dintre vicepreședinții Consiliului de Miniștri și „concepția sa cu privire la unul dintre ministerele pe care le coordonează”.

În perioada ultimului an, activitatea informativă a acestui diplomat a constat în întocmirea unor rapoarte și studii referitoare la: politica R.S. România în Balcani; reflectarea pe plan intern a „pericolului unei invazii externe în România”; geografia social-politică a tuturor naționalităților conlocuitoare și atitudinea autorităților române față de acestea.

La rîndul său, un diplomat de la

atașatura culturală a ambasadei R.F. a Germaniei a manifestat mult interes pentru obținerea unor date privind măsurile luate de conducerea P.C.R. pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, numărul elevilor și studenților care învață limbi străine, numărul studenților străini aflați în prezent în țara noastră, numărul studenților români trimiși la studii în străinătate, menționînd în final: „...dar datele acestea să fie altele decît cele din anuarul statistic”.

Un coleg al acestui diplomat a trecut la întocmirea de fișe pentru toți cetățenii români care au vizitat ambasada R.F. a Germaniei, urmărind să folosească aceste date biografice și de studiu în activitatea de contactare și recrutare a unor persoane pretabile. (Printre cei ce au avut legături cu ambasada și cărora li s-a început studiul, sînt unii care au fost contactați în străinătate sau în țară, exploatați informativ ori chiar recrutați și instruiți în culegerea de informații.)

Diplomații ce lucrează pe linie culturală sînt interesați să cunoască o serie de aspecte și de date legate de activitățile din școlile germane din țara noastră, de viața și de preocupările studenților care urmează cursurile de limbă și literatură germană din diferite centre universitare, a vizitatorilor bibliotecii germane etc.

Unele cadre sau agenți veniți anterior sub acoperiri diplomatice sau ca turiști, comercianți, ziașiști etc. s-au interesat imediat după înființarea Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană de atribuțiile acestui organism obștesc, cum este privit de populația de origine germană din țara noastră, pentru ca apoi să caute să urmărească activi-

tatea lui, rolul pe care îl joacă în viața social-politică din țară, cum sînt privite emisiunile în limba germană ale televiziunii române, ce influență au ele.

Pentru culegerea de informații, S.F.I. folosește intens persoane care au emigrat din țară și care revin acum ca turiști sau vizitatori. Acești oameni au avantajul că, fiind recent plecați din România, cunosc bine localități sau zone întregi, obiective economice, instituții, amplasarea unor unități militare sau zone și perioade de desfășurare a unor activități de pregătire militară (manevre, aplicații etc.).

De exemplu, în urmă cu doi ani a plecat definitiv din țară o femeie, de naționalitate germană, care domiciliase anterior într-o localitate din Transilvania, unde periodic aveau loc aplicații militare. Cu asemenea ocazii, ea a cunoscut diferiți ofițeri și subofițeri, avînd cu unii dintre ei relații apropiate. După ce a ajuns în R.F. a Germaniei, în timpul interogațiilor la care a fost supusă de către S.F.I., ea a declarat tot ce știa despre locul și zona aplicațiilor, despre modul în care acestea au avut loc, a furnizat unele date personale despre cîțiva ofițeri, relațiile ce le-a avut cu ei etc.

După circa un an, femeia a revenit în țară în preajma datei cînd, de obicei, aveau loc aplicații militare. S-a deplasat în comuna natală, unde a străbătut zilnic împrejurimile, pentru a observa activitatea specifică aplicațiilor militare. Cum însă aplicațiile militare se țînuseră într-o altă perioadă și în altă parte, „turista” a început să pună întrebări referitoare la cauzele pentru care nu au avut loc, cînd se vor țîne etc., atrăgînd astfel atenția rețelei noastre.

Din datele pe care le avem rezultă

că din rîndul celor ce emigrează în R.F.G. și Austria, Serviciul de spionaj vest-german, după ce îi anchetează asupra tuturor aspectelor care îl interesează, la un interval oarecare, îi trimite pe unii în țara noastră cu misiunea de a culege informații în completarea datelor furnizate chiar de persoana respectivă. Fiecare informație obținută ușor din declarațiile emigranților devine obiect al unei munci minuțioase. Deseori se lucrează pe hărți, unde inițial, de exemplu, se marchează existența unei unități militare. Apoi, informația este verificată și completată cu date privind specificul acelei unități, efectivul, dotarea, amplasarea exactă, comandantul etc.

Exemplificativ este și cazul lui „Fux“, fost cetățean român de origine germană, plecat definitiv din țară și stabilit în R.F. a Germaniei. Recrutat acolo de către S.F.I., „Fux“ a fost instruit asupra naturii informațiilor pe care trebuia să le culegă din România, cum să verifice unele date aflate deja în posesia S.F.I. I s-a indicat ca, în acest scop, să se angajeze la o firmă vest-germană, prin intermediul căreia să vină în țara noastră ca reprezentant comercial. Desigur, frecvențele sale vizite în România soldate doar cu încheierea unor contracte aproape fără importanță au creat suficiente suspiciuni pentru a se întreprinde asupra lui unele măsuri informative. Din urmărirea lui „Fux“, a reieșit că el contacta în special ofițeri și elevi ai școlilor militare, precum și militari în termen. Cu aceștia purta discuții, prezentîndu-se drept român, încerca să obțină informații referitoare la existența unor unități militare, la profilul și dislocarea acestora, efectivele etc. Pentru a-și completa și verifica datele obținute, „Fux“ se de-

plasa în anumite zone și locuri unde observa și fotografia obiectivele care îl interesau.

La rîndul său, șeful Secției-Est al firmei turistice „Trans-Europa“ culege date de studiu despre diferite cadre din conducerea turismului românesc, dar se interesează totodată cu mult zel și de procurarea unor hărți, de preferință militare.

În România mai vin grupuri de tineri vest-germani care fac „călătorii de studii“ pentru a cunoaște geografia fizică și economică, precum și „problemele“ sociale ale unor zone din Transilvania. În realitate, ei se ocupă cu culegerea de informații cu caracter social și economic, din localitățile și zonele unde locuiesc sași. La întoarcere fac rapoarte pentru care primesc recompense financiare. Totodată, ei fac și punctări de elemente pretabile la recrutare de către S.F.I.

Relațiile comerciale sînt folosite atît de către S.F.I., pentru a-și trimite cadrele și agenții să culegă informații de orice natură, cît și de către firme particulare sau de stat, pentru culegerea de informații și date, cu preponderență economică. Este de ajuns să menționăm în acest sens că, dintre toți comercianții și turiștii străini care au venit în România în anul 1971, peste 50% erau din R.F. a Germaniei.

Un exemplu elocvent și cunoscut este cel al comerciantului vest-german Rudolf Dresen, directorul comercial al firmei „Eumuco“, care l-a atras la trădare pe inginerul român Codreanu Mircea de la Uzinele „Steagul Roșu“-Brașov. La rîndul lui, un alt comerciant vest-german, „Werner“ de la firma „Demag“, susține că „are indicații scrise din partea conducerii firmei“ să-și facă în țara noastră legături care să-i fa-

ciliteze obținerea de informații privind prețurile concurenței (dacă e posibil și fotocopii ale ofertelor).

Sub acoperirea de ziaristi corespondenți de presă, radio, televiziune, unele cadre și agenți ai S.F.I. au venit deja în țara noastră în număr apreciabil de la începutul acestui an. Ei au vizitat Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Turismului, fiind primiți de persoane din conducerea acestor ministere sau a instituțiilor subordonate. Atît de la acestea, cît și de la alte persoane contactate neoficial s-au interesat de aspecte ale relațiilor R.S. România cu alte state socialiste, de situația populației de naționalitate germană, de starea de spirit din P.C.R.

De exemplu, un ziarist din München s-a dovedit a fi cunoscător al unor probleme privind organizarea și dotarea armatei române.

Ziaristul vest-german „Brunen“, care a fost prezent în țară în timpul vizitei la București a tovarășului Erich Honecker și a tovarășului Willi Stoph, a făcut o serie de afirmații care dovedesc că ziaristii și corespondenții de presă nu se ocupă numai cu culegerea de informații, ci sînt totodată și categoria cea mai pretabilă la a lansa idei, opinii, ipoteze, versiuni, știri de natură a forma sau dirija opinii, de a influența anumite persoane sau de a prezenta într-un anumit mod o problemă sau alta, în conformitate cu dorința și indicația centrului. Ei contribuie astfel la crearea unui „climat“ pro sau contra unor evenimente, măsuri, manifestări sau acțiuni, neavînd doar rolul cunoscut, de a culege informații.

Deși mai puțini ca număr, specialiștii vest-germani ascund cu ușurință printre ei cadre sau agenți ai spionajului din R.F. a Germaniei. De-

seori însă, prin incompetența tehnică de care dau dovadă, aceste cadre fac o notă distonantă cu adevărații specialiști germani.

De pildă, organele noastre au stabilit recent că „specialistul“ vest-german „Herb Gruni“, venit la C.S. Galați, are un caiet în care își notează adresele unor cadre din Ministerul de Interne și din Ministerul Forțelor Armate. Este evident că asemenea preocupări nu pot fi străine de legături cu S.F.I. Exemplificativ este și cazul lui „Wolf Munder“, care s-a interesat de „locurile unde se găsește uraniu“ în România și de alte aspecte asemănătoare.

Deseori, cadrele și agenții S.F.I. — indiferent că acționează în calitate de turiști, comercianți, ziaristi sau sub alte acoperiri — încearcă să obțină datele ce-i interesează prezentîndu-se drept cetățeni români. Ei abordează astfel discuții obișnuite pe stradă, în mijloace de transport în comun, cu prilejul unor excursii ș.a.m.d.

În afara celor arătate, atît S.F.I. cît și „Landmanschaft“-urile încearcă să influențeze populația de naționalitate germană în direcție emigraționistă. Prin numărul mare de turiști, comercianți etc. S.F.I. și „Landmanschaft“-urile acționează în direcția popularizării „marilor binefaceri și realizări individuale“ din R.F. a Germaniei. Această activitate este desfășurată de persoane special pregătite în acest sens care deseori, în discuțiile pe care le poartă, recurg la o serie de comparații, desigur numai la cele care le convin, între țara noastră și R.F. a Germaniei.

De pildă, un turist vest-german, care a vizitat cîteva comune din județul Brașov, s-a plimbat exagerat de mult prin țară într-o mașină

luxoasă, a contactat mai multe persoane cărora le-a relatat cât de mult câștigă el și alții ca el în R.F. a Germaniei, ce ridicat este nivelul de trai acolo etc. Desigur, și pentru alte considerente, s-a trecut la verificarea turistului și s-a constatat că în realitate, acesta era destul de prost plătit în țara sa, că închiriasse mașina înainte de a veni în România și că, de fapt, întreaga sa comportare făcea parte dintr-o metodă de influențare emigraționistă a cetățenilor români cu care venea în contact.

În privința interesului S.F.I. de a avea implantată în România agentură prin care să obțină cât mai multe informații, se constată în prezent o adevărată ofensivă de recrutare.

Am arătat anterior ce rol au acele studii și fișe întocmite la ambasadă și care sînt comunicate în R.F. a Germaniei, cînd un cetățean român vizat urmează a se deplasa acolo. În străinătate, beneficiind de avantajul „terenului propriu”, studiul asupra cetățenilor români este continuat, se fac contactări interesante și se trece la recrutarea celor pretabili.

Astfel, din județul „Sibiu” de unde au plecat în R.F. a Germaniei cîteva loturi de cetățeni români ca muncitori, tehnicieni, specialiști etc., precum și cîteva bursieri (cercetători, doctoranzi) S.F.I. a trecut la recrutarea a trei persoane, cărora le-a cerut informații despre ceilalți români care lucrează în străinătate, pentru a-și verifica anumite informații obținute anterior, chiar despre cetățeni vest-germani. În mod special însă ei caută să obțină informații prin care să descopere cadrele, informatorii și colaboratorii noștri. Unora dintre persoanele recrutate le-au dat sarcini informative legate de obiective economice de importanță strategică din România, ei

trebuind să studieze inclusiv posibilitatea punerii „pe picior de război” a unor unități industriale.

Tot ca o direcție de activitate a S.F.I. și a „Landmanschaft”-urilor, menționăm încercările și uneori reușitele lor de a scoate din țară documente de valoare istorică privind localități (sate și orașe), monumente (biserici, statui), foste bresle, școli etc.

Prin această activitate, se urmărește atît scăderea fondului de tezaur arhivistic, muzeistic și științific al țării noastre, cît și crearea unei baze pentru a se fundamenta eventual anumite teorii în interesul R.F. a Germaniei.

În mod deosebit, „Landmanschaft”-urile urmăresc scoaterea din România a unor documente sau materiale sintetice despre grupări naționale, religioase și etnice, monografii ale Mediașului, Sighișoarei, Bistriței sau ale altor localități, date inedite ale vieții unor personalități (cum ar fi, de pildă, Stephan Ludwig Roth), lucrări de istorie (ca Istoria sașilor, sau Istoria Reformei lui Luther în Transilvania), lucrări referitoare la arta ceramicii săsești ori a aurarilor sași ș.a.

Într-un cuvînt, putem conchide că, în ultima perioadă de timp, spionajul vest-german a devenit mai ofensiv, realitate ce impune ca aparatul nostru de contraspionaj să găsească forme și metode de a fi prezent pretutindeni în calea cadrelor și agenților S.F.I. Aceasta implică însă sesizarea din timp a direcțiilor de activitate, a mijloacelor de pătrundere și de acționare, efectuarea de studii și recrutări „în terenul lor”, pentru a avea noi inițiativa și a desfășura o activitate de dezinformare.

Colonel TRAIAN VASILESCU
Locotenent-major SORIN BOLDEA

DIN RELATĂRILE LUI ANDRZEJ CHECHOWICZ —

ofițer polonez de informații, infiltrat o perioadă de timp la postul de radio „Europa liberă”

Inserăm în paginile publicației noastre traducerea prescurtată a unor articole apărute în ziarul maghiar „Népszabadság”, sub semnătura lui Pintér Istvan. Acesta a stat de vorbă cu Andrzej Chechowicz, ofițer polonez de informații, care a fost infiltrat la postul de radio „Europa liberă”.

1

Am lucrat pe culoarul „F”

Deși în timpul mesei căpitanul Chechowicz a spus că în seara aceasta vrea să nu discute despre activitatea sa, totuși am intrat în miezul problemei.

— Ziarele vorbesc mult și bine despre mine — a spus Chechowicz —, ceea ce este foarte măgulitor. În realitate însă nu am fost singur, ci am mai avut tovarăși care m-au ajutat. Este suficient să spun că în ca-

drul pregătirii mele s-a folosit întreaga experiență acumulată, atât de serviciul nostru de informații, cât și de cele din țările socialiste prietene. Mi-au explicat cum să mă comport acolo, ca să câștig încrederea celor de la „Europa liberă”. Trebuie să vă spun că altfel n-aș fi ajuns la nici un rezultat.

În felul acesta am intrat pe culoarul „F” din Englischer Garten 1. (Pe culoarul „F” lucrează doar persoane de încredere.) Aici am primit postul de „cercetător”.

– Ce se cercetează acolo ?

– De fapt nu se cercetează, ci se centralizează anumite informații obținute de la diferite surse legale și ilegale. Eu, o perioadă scurtă de timp, m-am ocupat cu decuparea și cartarea unor ziare poloneze vechi. După câteva luni, domnul Zamorski, șeful meu nemijlocit, m-a chemat să-mi comunice că sint mutat la secția de cercetare și analiză vest-europeană, la cartotecă.

– V-ați simțit foarte singur ?

– Da și nu prea. Dar să vă explic de ce. La postul de radio nu puteam să-mi găsesc prieteni adevărați sau legături. Acolo prietenia este un lucru rar, domnește neîncrederea ; nici cu nemții nu prea au relații. Nu este o întâmplare faptul că mulți dintre cei de acolo cad în patima beției, a inversiunilor sexuale, caută să evadeze din realitate prin diferite droguri. Americanii se simt bine. Ei sint un soi de oameni interesanți, majoritatea celor care lucrează la „Europa liberă”. Sint agenți bine instruiți de către C.I.A. și ei nici nu au pretenție la viață particulară și prietenie. Poate că viața în S.U.A., unde de altfel în cei opt ani am fost și eu, este multumitoare pentru unii. Pe mine m-a îngrozit. Cînd am pornit la drum, am crezut că știu totul despre partea vestică a lumii ; în fond am știut prea puțin. Aș fi rezistat foarte greu, dacă Centrul s-ar fi rezumat numai la probleme operative și nu s-ar fi îngrijit și de psihicul meu.

Drumul pînă la „Europa liberă”

La vîrsta de 25 de ani, abia licențiat în istorie, Andrzej Chechowicz a devenit ofițer de informații și, după pregătirea lui, în 1962, a pornit la vizitarea rudelor pe care le avea în Anglia.

Deoarece scopul a fost să ajungă la „Europa liberă”, a plecat înapoi spre Varșovia, dar „a rămas” la Köln și acolo a cerut azil politic de la autoritățile R.F. a Germaniei. A ajuns în lagărul de la Zirndorf, unde a fost luat în primire de un ofițer german de informații, domnul „B”. Au urmat numeroase anchete la care Andrzej Chechowicz

a rezistat cu succes. I-a ușurat situația legenda alcătuită de către Serviciul de informații polonez.

Încă pe cînd era la Zirndorf a făcut cunoștință cu doi americani, ofițeri de informații. Mai tirziu, în fiecare zi l-au dus cu mașina la Nürnberg, unde, pentru fiecare interogatoriu îi dădeau cite 20 D.M. Și Andrzej Chechowicz nu s-a zgîrcit în a da „informații”.

– Ați avut ceva pregătit în acest sens ?

– Da. La plecarea din țară am căzut de acord asupra unor informații pe care le puteam da, unele cunoscute de ei, dar care să-i mulțumească și prin care să-mi dovedesc „bunăvoința”. Cu lucruri noi nu i-am prea servit, însă le-am câștigat încrederea.

Scrisoarea lui mister Poole...

În cele patru luni petrecute în lagărul de la Zirndorf, Andrzej Chechowicz a ajuns să ia legătura și cu cei de la „Europa liberă”. Domnul Kotorowicz (ucrainian de origine, a lucrat în timpul războiului pentru Serviciul de informații german, iar în prezent este colaboratorul Serviciului american de informații) a informat „Europa liberă” despre prezența lui Andrzej Chechowicz la Zirndorf. Cu ajutorul lui Andrzej Chechowicz scrisese citeva programe pentru „Europa liberă”. Onorariul l-au împărțit. Kotorowicz fiind leneș, l-a însărcinat apoi pe ofițerul polonez de informații să scrie rapoarte în locul lui. În aceste rapoarte au fost cuprinse date care mergeau la C.I.A. și nu la „Europa liberă”, deoarece aveau caracter de spionaj.

Kotorowicz a avut mare încredere în Andrzej Chechowicz și, după toate probabilitățile, a dat referințe bune despre el. Acestea nu au fost însă suficiente pentru ca Andrzej Chechowicz să ajungă imediat la München. A trebuit să mai aștepte luni de zile, în care timp a fost verificat încontinuu. I-au verificat comportarea la Münster, un alt lagăr, unde a fost transferat ; după aceea, a servit zece luni la Comandamentul trupelor engleze de pe Rin, unde erau concentrați și alți fugari din diferite țări.

– În primăvara anului 1965, domnul director Dulcewski m-a anunțat „cu onoare și bucurie” că, după toate verificările cu privire la persoana mea, am fost angajat la „Europa liberă”, la secția poloneză, în calitate de cercetător. După aceea, am primit o scrisoare de la domnul Russell Poole, șeful serviciului personal. Eram înștiințat că pot să mă duc la München, unde mă mai așteptau citeva verificări. Greul însă trecuse. Am raportat Varșoviei că sint la „Europa liberă” și că – așa după cum convenisem la plecare – pentru o perioadă de timp, întrerupem orice legătură.

Pe hîrtie albastră, galben-verzuie și albă...

Citeva luni m-am ocupat cu decuparea unor articole neînsemnate din ziare. Apoi mi s-a încredințat o sarcină mai importantă la Audience and public Opinion Research Department. Am lucrat la grupa poloneză, însă am avut ocazia să-mi arunc privirile și pe la alte secții. Cînd am ajuns acolo, secția era condusă de colonelul Brook. Mai tîrziu, șeful secției a devenit James Brown, tot colonel, ofițer C.I.A., de origine germană, însă cetățean american. Este de reținut un lucru important, faptul că la „Europa liberă” toate pozițiile cheie sînt deținute de cetățeni americani. În toate secțiile, emigranții trădători polonezi, unguri, români, bulgari și cehi sînt folosiți ca execuțanți. Șefi sînt americanii.

În ceea ce privește salariile, un american, chiar dacă desfășoară aproape aceeași muncă pe care o desfășoară și un emigrant, primește totuși cu 40-50% mai mult decît un emigrant. Salariații germani sînt mai slab plătiți, deoarece nu se bucură de sporul pentru locuință, la fel ca ceilalți, care stau în locuințe ce aparțin postului de radio „Europa liberă”.

– După cîte știu, dumneavoastră erați acolo în relații bune cu Zamorski și acesta v-a rămas dator cu o mie de mărci.

– Da, am fost în relații bune cu Zamorski. Povestea cu o mie de mărci s-a petrecut astfel: Zamorski joacă poker cu mare pasiune, dar niciodată nu cîștigă. Într-o noapte mi-a dat un telefon acasă și m-a trezit să-mi spună că este în mare încurcătură. A pierdut la poker mai mulți bani decît a avut la dînsul. M-a rugat să mă îmbrac repede și să-i duc o mie de mărci. I-am dus. După această întîmplare, a avut și mai multă încredere în mine. Pînă la urmă, am ajuns și în posesia cheilor de la seifuri. Deci mia de mărci am scos-o cu prisosință. Acest episod m-a ajutat să arunc o privire și în acele cartoteci în care, fără aprobarea șefilor, nu poate umbla nimeni. Cartotecile asupra cărora am petrecut atîtea ceasuri se împart în cartoteci privind persoane și cartoteci privind obiective. Conțin date despre toate personalitățile importante din Polonia sau alte țări socialiste. Sînt date despre personalități cunoscute din domeniul politic și economic, despre artiști, muncitori fruntași, sportivi, ofițeri etc. Ei acordă o importanță mare ziaristilor. Postul de radio „Europa liberă” de fapt nu e un post de radio. Nu pentru emisiuni se culeg materialele, ci pentru C.I.A., care doar o parte, cam 15-20% din materialele obținute – de mai mică impor-

tanță – le pune la dispoziția redactorilor. Ei culeg aceste informații din izvoare ilegale.

Munca mea a fost să centralizez aceste rapoarte. Materialele le-au trimis așa-ziși informatori, înregistrați fiecare sub un anumit număr, păstrat împreună cu celelalte date ale lor în plicuri închise. Eu nu am avut acces la aceste plicuri, totuși le-am deschis, într-o anumită împrejurare. Aceste plicuri conțin viitoarele victime. În capitalele occidentale: Viena, Roma, Londra, Paris, funcționează birouri ale „Europei libere”, ai căror agenți fac cunoștință cu persoanele plecate acolo din țările socialiste, le oferă ajutor, îi invită la o cafea sau la o masă, discută despre una, alta, după care cuprind cele aflate într-un raport. Pe alte căi, se află datele persoanei și, împreună cu raportul, se introduc într-un plic ce ajunge într-unul din seifuri și poate servi apoi pentru o eventuală șantajare a persoanei respective. La începutul fiecărui act, apare o mică informare în limba engleză și pe urmă raportul propriu-zis. Pe fiecare raport apar mai multe feluri de cifre: cea din colțul drept de sus indică informatorul. De exemplu LO/G-6157/A, VI/J - 1487, RO-5559/A, VI/S-15096/d: primele două litere arată orașul în care agenții au strîns materialul (VI-Viena, RO-Roma, LO-Londra). Rapoartele sînt clasificate în trei grupe, în funcție de importanța materialului secret cuprins în ele: rapoartele scrise pe hîrtie albă se execută în 11-12 exemplare și colaboratorii postului de radio „Europa liberă” le folosesc în emisiunile lor; rapoartele scrise pe hîrtie galben-verzuie sînt bătute la mașină în cinci exemplare, au o valoare informativă mai mare și sînt trimise doar redactorilor care răspund de o anumită grupă de probleme pentru informarea lor, urmînd să le distribuie personal după citire; cele mai importante materiale se scriu pe hîrtie albastră, numai în trei exemplare, și au indicația pe ele ca, după citire, să fie imediat distruse.

Pe Andrzej Chechowicz rapoartele din urmă l-au interesat în cea mai mare măsură. În obținerea lor, i-au fost de ajutor funcționarii îndisciplinați, care au întîrziat cu distrugerea lor după citire.

– În ceea ce privește emisiunile, „Europa liberă” este o redacție specializată. Așa ceva nu există în toată lumea. Să luăm de pildă emisiunile în limba maghiară: au ca scop să producă discordie între maghiarii din R.P. Ungară. Majoritatea celor ce vorbesc la radio „Europa liberă” n-au mai fost în R.P. Ungară de zeci de ani și nici nu au voie să meargă acolo în vizită. „Europa liberă”, legal nu poate trimite reporteri în R.P. Ungară și e foarte greu să se documenteze în problemele curente ale acestei țări. Sarcina de bază a radioului o stabilește C.I.A. Tot ea stabilește și metodele de lucru, care sînt schimbate foarte des. C.I.A. este aceea care centralizează stringerea tuturor materialelor

informative. Ea pune în mișcare pe căutătorii de informații din cadrul radioului pentru obținerea de informații și analize.

– După venirea în țară și după declarațiile publice făcute de dumneavoastră, cei de la München au încercat în repetate rânduri să susțină că ați lucrat într-o oarecare arhivă de-a lor.

– Una este să afirmi și alta să dovedești adevărul. James Brown este un ofițer superior care lucrează la C.I.A. Ce fel de arhivă este aceea pe care o conduce un colonel de informații? Orice raport, înainte de a ajunge la cercetători sau la redactori trece prin mâinile lui Hans Fischer sau ale oamenilor lui. Domnul Fischer este, de asemenea, cetățean american. Cu mici întreruperi, a funcționat acolo, la München, de la început. Înainte de a angaja pe cineva definitiv, acesta este verificat și de domnul Fischer. La Russell Poole, care este șeful serviciului personal, ajungi abia atunci când domnul Fischer a găsit totul în regulă. Fischer păzește și fișele făcute informatorilor, tot el se ocupă cu contrainformațiile în cadrul „Europei libere”. Este foarte important să fii în relații bune cu contrainformatorul atotputernic Fischer.

„Intora” din Viena

– Un moment potrivit pentru activitatea agenților „Europei libere” îl constituie evenimentele sportive internaționale. Ei caută „să tragă de limbă” pe unii cetățeni din țările socialiste trimiși în țările occidentale la specializare, caută să ciștige, pentru a colabora cu ei, pe studenții aflați la studii în țările socialiste, pe turiștii, oamenii de afaceri ce pleacă în țările socialiste, diferiți specialiști veniți din aceste țări. „Intora” folosește chestionare cu întrebări (pe națiuni) întocmite de „Europa liberă”. Dar, oricât de bine este întocmit chestionarul, omul până la urmă devine bănuitor. Cei care se ocupă cu așa ceva, sînt instruiți să-l chestioneze pe turist, pînă cînd acesta și-a dat seama de scopul urmărit. La sfîrșitul celor mai multe chestionare se află indicația, pentru cel ce chestionează, că – după ce victima nu mai este de acord să răspundă la întrebări – cel ce chestionează trebuie să specifice unde s-a întrerupt convorbirea, să afle din ce cauză s-a oprit și nu a vrut să continue discuția. Să pună întrebarea: „V-am supărat cu ceva? Nu doriți să discutați despre această temă? Nu vă place să stați de vorbă cu străinii?” Cel ce chestionează trebuie să facă și o scurtă caracterizare a celui chestionat. Pe căi întortochiate, trebuie să afle apoi exact cu cine a stat de vorbă.

– Ce trebuie să afle despre el?

– În afară de nume, mai interesează: vîrsta, sexul, ocupația, naționalitatea, religia, studiile, domiciliul, situația lui: dacă este emigrant, turist (individual sau în colectiv), dacă a venit în vizită la rude în țări occidentale, dacă este funcționar de stat, dacă călătorește pe cheltuiala statului, în ce calitate s-a prezentat cel care l-a chestionat, în ce limbă s-a stat de vorbă, dacă între patru ochi sau în prezența mai multor persoane. Agentul descrie grupul cel mai apropiat în care se afla cel chestionat cînd i s-a adresat; cîți au fost, vîrsta lor, situația lor socială aproximativă, impresia lui despre relațiile dintre membrii grupului; dacă au fost prieteni, cunoscuți etc. sau au stat din întîmplare împreună; cum au reacționat ceilalți la apropierea agentului; dacă au fugit speriați, dacă s-au retras discret, dacă au rămas acolo și ascultau cu interes, dacă au luat parte și ei la discuție. Toate acestea ajung într-un plic închis în evidența „Europei libere”.

Secția „chestionare” este condusă de Henry O'Hart. Rezultatele centralizării chestionarelor n-au corespuns însă niciodată cu realitatea.

Pe drumul cel mai scurt

Centrul a stabilit întoarcerea la momentul potrivit. A ales drumul cel mai scurt și mijlocul cel mai rapid. După dispariția lui Andrzej Chechowicz de la München, s-a organizat o anchetă rapidă, pentru a determina drumul și mijlocul folosit pentru plecare.

Plecînd, căpitanul Andrzej Chechowicz a lăsat o parte din corespondența lui personală în locuința pe care a avut-o la „Europa liberă”. Aceste scrisori erau lipsite de importanță și cunoscute de către oamenii serviciilor securității „Europei libere”. Ei au chei potrivite pentru locuința fiecărui salariat al „Europei libere” și intră cînd vor în aceste locuințe, pentru a face controale periodice.

Tot acești oameni păzesc clădirea postului de radio, instalațiile, arhivele, actele etc. Folosesc bineînțeles ca metode de verificare, printre altele: microfoane ascunse, ascultarea convorbirilor telefonice, controlul corespondenței. Au și printre salariații postului de radio oamenii lor introduși.

Nemților nu le place existența postului de radio acolo.

Pe timpul cit lucra la München, Andrzej Chechowicz făcuse cunoștință cu un ziarist vest-german. Acesta, după ce a aflat că noul lui prieten lucrează la „Europa liberă”, l-a sfătuit să-și caute o altă ocupație, explicîndu-i că altfel riscă „să piardă orice legătură cu societatea”.

La începutul lunii decembrie 1971, G.R., ofițer superior de geniu, fiind contactat de A.P., cadru al unui serviciu străin de spionaj, a acceptat să procure și să transmită acestuia, în schimbul sumei de 100 000 lei, următoarele :

- documente privind organizarea, compunerea, efectivele și dotarea marilor unități, unităților și formațiunilor militare ale Ministerului Forțelor Armate ;
- planurile de mobilizare ale Mareșului Stat Major ;
- documente din care să rezulte volumul total al producției speciale destinate apărării țării ;
- asamblaje de hărți topografice la scara 1 : 500 000 și mai mari, care cuprind porțiuni de teren din suprafața țării și
- regulamentul de luptă partea III — regiment-divizie.

La 10 decembrie 1971, observind că D.I., colegul său de birou, a imprumutat, pentru pregătire, regulamentul de luptă partea III, pe care-l păstra în casa de fier, profitând de neatenția acestuia, a luat mlaful cheii de la casa de fier. La sfârșitul programului, în timp ce călătorea cu un mijloc de transport în comun, G.R. a luat din buzunarul lui B.D. buletinul de identitate al acestuia. După ce a coborât, a mers la un atelier de lăcătușerie și a cerut să i se execute urgent o cheie după mlaful prezentat. Solicitându-i-se buletinul de identitate pentru a i se trece datele de stare civilă și numărul buletinului pe bonul de comandă, el a prezentat buletinul de identitate luat în condițiile arătate. Bonul de comandă a fost completat cu datele necesare fără a se urmări dacă prezentatorul buletinului de identitate este cel din fotografie.

După confecționarea cheii, G.R. a părăsit atelierul și a mers la o cutie de scrisori în care a introdus buletinul de identitate menționat.

La data de 11 decembrie 1971, G.R. profitând de faptul că D.I., colegul său de birou, a fost chemat de șeful direct pentru comunicări de ordine, a deschis casa de fier cu cheia confecționată în ziua precedentă și a sustras regulamentul de luptă — partea III, pe care în seara aceleiași zile l-a predat lui A.P. primind de la acesta suma de 10 000 lei.

Pentru fotocopiarea unor asamblaje de hărți topografice la scara de 1 : 500 000 și mai mari, G.R. a procurat un aparat Minox ce urma să fie folosit cu ocazia pregătirii la topografia militară.

Concomitent, G.R. a manifestat o preocupare deosebită pentru dezvoltarea relațiilor de amiciție cu D.M. — șeful compartimentului documente secrete de la Mareș Stat Major — căruia, după ce a apreciat că poate să-i vorbească deschis, i-a cerut să-i fotografieze și să-i predea, contra sumei de 10 000 lei, planurile de mobilizare menționate. D.M. simulând că acceptă oferta, au stabilit ca în seara zilei de 24 decembrie 1971, orele 20, să se întâlnească la restaurantul Ambasador și să schimbe servietele care trebuiau să aibă aceeași formă, mărime și culoare, iar în interior ceea ce fiecare s-a obligat față de celălalt.

În ziua de 24 decembrie 1971, după ce a pregătit servieta conform înțelegerii cu G.R., D.M. — printr-un denunț scris — a cerut organelor securității să se prezinte la orele 20 la restaurantul Ambasador pentru a surprinde schimbul de serviete.

Pe baza datelor din denunț, organele securității au surprins schimbul de serviete menționat, iar în urma cercetărilor efectuate au stabilit starea de fapt prezentată.

Cum se califică faptele reținute în sarcina celor arătați în situația expusă și ce probleme se ridică în legătură cu rezolvarea acestei spețe ?

Rezolvarea spețelor publicate în numărul trecut

Calificarea corectă a faptelor săvârșite de B.D. și I.C. reclamă o prealabilă clarificare a expresiei „exploatare în orb”.

În limbajul tehnic al muncii de securitate, „exploatarea în orb” semnifică situația în care, prin discuții conduse cu abilitate, o persoană reușește să obțină de la o altă persoană anumite date, fără ca aceasta din urmă să-și dea seama că săvârșește o divulgare.

Persoana exploatată în orb nu prevede rezultatul faptei sale. Ca atare, divulgarea în astfel de condiții a unor date ce constituie secrete de stat este săvârșită din culpă.

Potrivit regulii înscrise în art. 19 alin. penultim C. pen., „fapta constând într-o acțiune săvârșită din culpă, constituie infracțiune numai atunci când în lege se prevede în mod expres aceasta”.

Cum art. 169 C. pen. nu prevede în mod expres culpa ca formă de vinovăție a infracțiunii de divulgare a secretului care

periclitează securitatea statului, înseamnă că fapta lui I.C. nu poate fi încadrată în acest text.

În consecință, fapta lui I.C. îmbracă numai aspectul unei neglijențe, care a dat prilej lui B.D. să afle anumite date secrete și se încadrează în art. 252 C. pen.

Având în vedere gravitatea unor divulgări comise de cei exploatați în orb, se poate lua în discuție necesitatea și posibilitatea perfecționării textului art. 169 C. pen., prin prevederea expresă a culpei ca formă de vinovăție a acestei infracțiuni. În astfel de situații, pedeapsa ar urma să fie mai mică decât în cazul divulgării intenționate.

Fapta lui B.D., cetățean român, de a procura și transmite unui serviciu de spionaj străin date ce constituie secrete de stat se încadrează în art. 157 alin. 1 C. pen., care incriminează infracțiunea de trădare prin transmitere de secrete.

Locotenent-colonel D. MARINESCU

Pentru soluționarea cazului, este necesar să se stabilească dacă bucată pierdută a fotoasamblajului în proiecție „Gauss” la scara 1 : 10 000 cu nomenclatorul L-35-1-C-b-2, constituie secret de stat.

Cerindu-se relații în acest sens U.M. 02583-București din cadrul Ministerului Forțelor Armate, unitatea respectivă a comunicat că documentul în cauză nu constituie secret de stat, ci este nedestinat publicității.

Având în vedere că Baran Felician a pierdut o bucată fotoasamblaj în proiecție „Gauss” la scara 1 : 10 000 cu nomenclatorul L-35-1-C-b-2, ce reprezintă o zonă cu terenurile aparținând C.A.P. din comuna Petrova, județul Maramureș, care nu este un document secret, fapta sa nu intrunește elementele constitutive ale infracțiunii de neglijență în păstrarea se-

cretului de stat prevăzută și pedepsită de art. 252 Cod penal.

Numitul Baran Felician a fost scos de sub urmărire în baza art. 11 pct. 1 lit. b și art. 10 lit. d din Codul de procedură penală.

Fapta săvârșită de numitul Baran Felician nu constituie nici contravenție la normele privind apărarea secretului de stat prevăzute la art. 60 din Legea nr. 23/1971.

Numitul Baran Felician pentru fapta săvârșită a fost pus în dezbatere publică.

Față de cele de mai sus, faptele numiților Gaboran Vasile și Pop Gheorghe Simion nu constituie infracțiunea de omisiune a sesizării organelor judiciare, prevăzută și pedepsită de art. 263 Cod penal.

Major ADAM GEORGE

INDEX

LEGISLATIV

Continuăm informarea cititorilor asupra principalelor acte normative apărute de la editarea ultimului număr al publicației noastre și pînă în prezent.

H.C.M. nr. 199 (publicată în Buletinul oficial nr. 22, din 25 februarie 1972) pentru aprobarea Convenției dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Democratice Germane privind desființarea vizelor.

H.C.M. nr. 218 (publicată în Buletinul oficial nr. 27, din 6 martie 1972) privind înființarea și organizarea stațiilor pentru mecanizarea agriculturii și a trusturilor stațiilor pentru mecanizarea agriculturii.

Hotărîrea prevede înființarea stațiilor pentru mecanizarea agriculturii, care au sarcina să deservească, de regulă, cooperativele agricole de producție din raza de activitate a unui consiliu intercooperatist, precum și înființarea în fiecare județ a trustului stațiilor pentru mecanizarea agriculturii.

Stațiile și trusturile pentru mecanizarea agriculturii au personalitate juridică și se află sub îndrumarea și controlul Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor — Departamentul agriculturii cooperatiste și al gospodăriilor populației.

Decretul nr. 80 (publicat în Buletinul oficial nr. 28, din 8 martie 1972) pentru modificarea Legii nr. 11/1968, privind învățămîntul în Republica Socialistă România.

Ordinul nr. 92 al ministrului comerțului exterior (publicat în Buletinul oficial nr. 29, din 10 martie 1972) pentru stabilirea criteriilor de determinare a obiectelor de metale prețioase, exceptate de a fi declarate organelor vamale, ca fiind de uz personal.

H.C.M. nr. 299 (publicată în Buletinul oficial nr. 34, din 25 martie 1972) privind autorizarea Ministerului Forțelor Armate de a organiza periodic Festivalul cîntecului ostășesc.

Festivalul se organizează de Ministerul Forțelor Armate o dată la doi ani, în perioada 1—25 octombrie, și constă: dintr-un concurs de creație de cîntece patriotice, marșuri și piese de muzică ușoară cu tematică militară, la care pot participa persoane și din afara M.F.A., precum și din prezentarea lucrărilor selecționate în concerte publice de către Ansamblul artistic „Doina” al armatei.

Decretul nr. 130 (publicat în Buletinul oficial nr. 39, din 19 aprilie 1972) privind înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului de Interne.

Prin decret se înființează Ministerul de Interne ca urmare a fuzionării C.S.S. cu M.A.I. Se prevăd atribuțiile ce revin noului minister, organizarea și funcționarea, precum și unele dispoziții finale.

Decretul nr. 132 (publicat în Buletinul oficial nr. 39, din 19 aprilie 1972) pentru modificarea Decretului nr. 210/1960 privind regimul mijloacelor de plată străine, metalelor prețioase și pietrelor prețioase. (Decretul nr. 210/1960 astfel modificat este republicat în Buletinul oficial nr. 56, din 17 mai 1972.)

Au fost modificate art. nr. 38, 39, 40 și 42 din Decretul nr. 210/1960, în sensul precizării limitelor amenzilor contravenționale, astfel încît să se asigure o justă individualizare a sancțiunii, precum și pentru a se crea posibilități mai largi de apreciere a gradului de pericol social al faptelor.

Se prevede că agentul constatat, în vederea garantării executării sancțiunii amenzii, are dreptul să ia măsuri asiguratorii asupra bunurilor mobile ale contravenientului, prin instituirea sechestrului și ridicarea acestor bunuri.

Decretul nr. 140 (publicat în Buletinul oficial nr. 39, din 19 aprilie 1972) privind modificarea Decretului nr. 168/1951, pentru instituirea titlului de „Erou al Muncii Socialiste” din Republica Socialistă România și a Regulamentului privind titlul de „Erou al Muncii Socialiste”.

Se precizează locul ierarhic al titlului de „Erou al Muncii Socialiste“, în raport de titlul de „Erou al Republicii Socialiste România“, precum și condițiile în care persoanele ce au obținut rezultate remarcabile în muncă pot fi distinse cu acest titlu.

Decretul nr. 131 (publicat în Buletinul oficial nr. 40, din 23 aprilie 1972) pentru modificarea Legii nr. 25/1969 privind regimul străinilor în Republica Socialistă România. (Legea a fost republicată în Buletinul oficial nr. 57, din 18 mai 1972.)

Prin modificarea adusă, se reglementează în mod complet modul de executare a unor creanțe (despăgubiri civile ca urmare a unor fapte prevăzute de legea penală, amenzi penale și contravenționale, precum și plata unor prestații de servicii publice, pensii de întreținere sau alte daune de natură civilă) de la străinii veniți în România.

Se stabilește o procedură operativă de urmărire a bunurilor aparținând străinilor, pentru a li se putea permite plecarea din România într-un interval de timp cât mai scurt.

De asemenea, se stabilește contravenție, sancționată cu închisoare contravențională sau amendă, fapta străinului care refuză să părăsească teritoriul României când i s-a ridicat dreptul de ședere în țară.

Legea nr. 1 (publicată în Buletinul oficial nr. 41, din 24 aprilie 1972) cu privire la modificarea art. 45 alin. 1 și art. 81 alin. 3 din Constituția Republicii Socialiste România. (Constituția a fost republicată în Buletinul oficial nr. 44, din 4 mai 1972.)

Modificarea adusă Constituției s-a făcut în scopul corelării duratei legislaturii sau mandatului organelor puterii de stat cu periodicitatea congreselor partidului și cu etapele de dezvoltare a economiei naționale, astfel cum sînt stabilite prin planurile cincinale.

În acest sens, art. 45 alin. 1 și art. 81 alin. 3 din Constituție, modificate, prevăd că Marea Adunare Națională se alege pentru o legislatură de cinci ani, iar durata mandatului consiliului popular este, de asemenea, de cinci ani.

Legea nr. 3 (publicată în Buletinul oficial nr. 41, din 24 aprilie 1972) cu privire la activitatea de comerț interior.

Prin această lege se organizează la un nivel superior, potrivit cerințelor actuale și de perspectivă ale societății noastre, activitatea de comerț interior, astfel încît aceasta să asigure aprovizionarea populației cu mărfuri de bună calitate și servirea exemplară a cumpărătorilor.

Printre alte dispoziții, legea stabilește și unele infracțiuni și contravenții care se constată și de către organele Ministerului de Interne.

Legea nr. 5 (publicată în Buletinul oficial nr. 42, din 24 aprilie 1972) privind gospodărirea apelor în Republica Socialistă România.

La art. 28 din lege se prevede, că, în cazuri deosebite, la acțiunea de apărare împotriva inundațiilor și ghețurilor, participă și forțele armate ale Republicii Socialiste România. Intervenția acestora se face prin unitățile militare din zonă, pe baza dispozițiilor date după caz de Ministerul Forțelor Armate sau de Ministerul de Interne.

Aliniatul ultim al art. 81 prevede că organele miliției și celelalte organe de stat sînt obligate să dea concurs angajaților organelor de gospodărire a apelor, în cazul cînd acestea întîmpină rezistență în executarea unor drepturi.

Legea nr. 6 (publicată în Buletinul oficial nr. 42, din 24 aprilie 1972) privind organizarea și funcționarea controlului obștesc.

Expresie a adîncirii continue a democrației socialiste și a atragerii maselor la conducerea treburilor de stat și obștești, controlul obștesc, astfel cum este reglementat prin această lege, este organizat pe principii noi care îi asigură o eficiență sporită. În lege se precizează cum se exercită controlul obștesc, unitățile socialiste și activitățile supuse acestui control și măsurile ce se iau de către echipele de control cînd constată nereguli.

Legea nr. 7 (publicată în Buletinul oficial nr. 43, din 29 aprilie 1972) privind cazierul judiciar.

Legea prevede că se organizează cazierul judiciar ca un mijloc de cunoaștere și descoperire operativă a persoanelor care atentează la proprietatea socialistă, la drepturile, demnitatea și viața cetățenilor sau la celelalte valori materiale și spirituale ocrotite de lege.

Articolul 2 al acestei legi stabilește că în cazierul judiciar se ține evidența persoanelor condamnate ori împotriva cărora s-au luat alte măsuri cu caracter penal.

Cazierul judiciar, așa cum prevede art. 4, se organizează de Ministerul de Interne și se ține de organele miliției.

Criteriul de luare în evidența cazierului judiciar a persoanelor este locul de naștere al acestora.

Pe această bază, la organele miliției județene funcționează cazierul judiciar local, iar la Inspectoratul general al miliției, cazierul judiciar central.

Date din evidența cazierului judiciar se comunică la cererea organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești, organizațiilor socialiste precum și persoanelor fizice interesate, în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

La art. 24 se prevede că legea intră în vigoare la data de 1 noiembrie 1972.

H.C.M. nr. 455 (publicată în Buletinul oficial nr. 43, din 29 aprilie 1972) privind formularele folosite în activitatea de cazier judiciar.

Decretul nr. 141 (publicat în Buletinul oficial nr. 48, din 8 mai 1972) pentru ratificarea Tratatului cu privire la interzicerea amplasării de arme nucleare și alte arme de distrugere în masă pe fundul mărilor și oceanelor și în subsolul lor, deschis spre semnare la Moscova, Londra și Washington la 11 februarie 1971.

Decretul nr. 143 (publicat în Buletinul oficial nr. 49, din 9 mai 1972) privind ratificarea Convenției pentru reprimarea capturării ilicite a aeronevelor, încheiată la Haga la 16 decembrie 1970.

Decretul nr. 145 (publicat în Buletinul oficial nr. 49, din 9 mai 1972) pentru ratificarea Convenției dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Populare Bulgaria, privind colaborarea vamală, încheiată la Sofia, la 24 noiembrie 1971.

H.C.M. nr. 468 (publicată în Buletinul oficial nr. 52, din 12 mai 1972) pentru aprobarea Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Populare Polone, privind colaborarea în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Decretul nr. 1037/1968 (republicat în Buletinul oficial nr. 55, din 16 mai 1972) privind organizarea și funcționarea instituțiilor militare de învățămînt pentru pregătirea ofițerilor.

Decretul nr. 208 (publicat în Buletinul oficial nr. 62, din 27 mai 1972) pentru ratificarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Ungară.